

ПРОКУРАТУРА

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ

ЗА ОБРАЗУВАНЕТО, ДВИЖЕНИЕТО И
ПРИКЛЮЧВАНЕТО НА ПРЕПИСКИТЕ И ДЕЛАТА
В ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
за I шестмесечие на 2010 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

РАЗДЕЛ I. ОБОБЩЕНИ ДАННИ И ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА И РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ - постигнати резултати и тенденции в противодействието на престъпността	1
РАЗДЕЛ II. ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ПРОКУРАТУРИ В ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ПРЕСТЪПНОСТТА	9
1. Преписки.....	9
1.2. Досъдебно производство – обобщение и структура на досъдебните производства.....	11
1.2.1. Обобщени данни.....	11
1.2.2. Видове досъдебни производства.....	12
1.3. Решени досъдебни производства от прокурор. Видове решения.....	14
1.4. Действия на прокурора по ръководство и надзор на разследването.....	20
1.5. Контрол на мярката за неотклонение „Задържане под стража” и други мерки на процесуална принуда.....	21
1.6. Преписки и наказателни производства, образувани след самосезиране и по сигнали на контролните органи и материали на ДА ”НС”.....	22
Постановени присъди.....	23
1.7. Наказателносъдебен надзор.....	28
1.8. Изпълнение на наказанията и други принудителни мерки.....	31
1.9. Гражданскосъдебен надзор	32
1.10. Специален надзор.....	33
1.11. Досъдебни производства, образувани за тежки престъпления от такива от особен обществен интерес.....	34
1.11.1. Организирана престъпност.....	35
1.11.2. Корупционни престъпления.....	36
1.11.3. Изпиране на пари	37
1.11.4. Престъпления с предмет – имущество и/или средства от фондове, принадлежащи на ЕС или предоставени от ЕС на Българската държава.....	38
1.11.5. Престъпления против паричната и кредитната системи - изготвяне, прокарване в обръщение и използване на неистински и преправени парични знаци и кредитни карти.....	39
1.11.6. Данъчни престъпления	40
1.11.7. Престъпления с предмет наркотични вещества и прекурсори.....	41
1.11.8. Незаконен трафик на хора.....	42
1.12. Досъдебни производства, образувани за престъпления, извършени от непълнолетни лица.....	46
1.13. Обем на прокурорската дейност и средна натовареност на прокурорите от страната.....	50
РАЗДЕЛ III. ДЕЙНОСТ НА ВЪРХОВНА КАСАЦИОННА ПРОКУРАТУРА	51
1. Дейност на I отдел - „Противодействие на корупцията, изпирането на пари и други престъпления от значим обществен интерес”.....	55
2. Дейност на II отдел „Инстанционен контрол”.....	60
3. Дейност на III отдел „Съдебен и изпълнение на наказанията”.....	65
4. Дейност на IV отдел „Международно правно сътрудничество”.....	67
5. Дейност на V отдел „Административен”.....	
6. Дейност на VI отдел „Инспекторат”.....	
7. Дейност на VII отдел „Информация, анализ и методическо ръководство”.....	

8. Дейност на VIII отдел и специализирано звено за разследване на злоупотреби със средства на Европейската общност.....	72
9. Дейност на IX отдел „Противодействие на организираната престъпност”.....	73
10. Дейност на X отдел „Междуведомствено взаимодействие, мониторинг и международни проекти”.....	77
РАЗДЕЛ IV. ДЕЙНОСТ НА ВЪРХОВНА АДМИНИСТРАТИВНА ПРОКУРАТУРА. АДМИНИСТРАТИВНО-СЪДЕБЕН НАДЗОР, НАДЗОР ЗА ЗАКОННОСТ, ЗАЩИТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ИНТЕРЕС И ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	87
1. Дейност на отдел „Административно-съдебен надзор”	87
2. Дейност на отдел „Надзор за законност, защита на обществения интерес и правата на гражданите”.....	90
3. Дейност на отдел „Информация, анализ и методическо ръководство”.....	96
4. Дейност на прокуратурите по апелативни райони.....	100
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	111

Най-често използвани съкращения:

АП – Апелативна прокуратура
АПК – Административно-процесуален кодекс
АСН - Административно-съдебен надзор
АФР – Агенция за финансово разузнаване
АУАН - Административни актове за установяване на административни нарушения
АГП - Администрация на главния прокурор
БП – Бързи производства
ВАП – Върховна административна прокуратура
ВАС – Върховен административен съд
ВДС – Веществени доказателствени средства
ВКП – Върховна касационна прокуратура
ВКС – Върховен касационен съд
ВоАП – Военноапелативна прокуратура
ВСС – Висш съдебен съвет
ВУИ – Възпитателно училище интернат
ГД – Главна дирекция
ГД,ИН”МП – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието
ГПК – Граждански процесуален кодекс
ГСН – Гражданско-съдебен надзор
ДАНС – Държавна агенция „Национална сигурност”
ДОПК - Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
ДП – Досъдебни производства
ДПОР – Досъдебни производства, разследвани по общия ред
ДФР – Дирекция „Финансово разузнаване”
ЕИСПП - Единна информационна система за противодействие на престъпността
ЕБК – Единна бюджетна класификация
ЕС – Европейски съюз
ЗАНН – Закон за административните нарушения и наказания
ЗДДС – Закон за данък върху добавената стойност
ЗДДФЛ - Закон за данъците върху доходите на физическите лица
ЗЕЕЗА - Закон за екстрадиции и европейска заповед за арест
ЗЗБУТ - Закон за здравословни и безопасни условия на труд
ЗЗКИ – Закон за защита на класифицираната информация
ЗЗЛЗВНП – Закон за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство
ЗКН – Закон за културното наследство
ЗКВООБ - Закон за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите
ЗМВР – Закон за Министерството на вътрешните работи
ЗСПЗЗ - Закон за собствеността и ползването на земеделските земи
ЗОДОВ - Закон за отговорността на държавата и общините за вреди
ЗОПДИППД - Закон за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност
ЗПКМ – Закон за паметниците на културата и музеите
ЗСВ – Закон за съдебната власт
ЗУТ - Закон за устройство на територията
ЗЮЛНЦ - Закон за юридическите лица с нестопанска цел
ИАМР – Информация, анализ и методическо ръководство
ИИ – Известен извършител
ИРВОПР – Инструкция за работата и взаимодействието на органите на предварителното разследване
ИА „АА” - Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация”
КСМРКЗ - Консултативен съвет, методическо ръководство и конституционностобразност на законите

КСО - Кодекс за социално осигуряване
КЗП - Комисия за защита на потребителите
МВР - Министерство на вътрешните работи
МО – Министерство на отбраната
МС – Министерски съвет
МвС – Междуведомствен експертен съвет
МОСВ – Министерство на околната среда и водите
МРРБ - Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НАХД - Наказателно дело от административен характер
НИ – Неизвестен извършител
НИП – Национален институт на правосъдието
НЗЗОИПГ - Надзор за законност, защита на обществения интерес и правата на гражданите
НК – Наказателен кодекс
НОХД – Наказателно дело от общ характер
НП – Незабавни производства
НПК – Наказателно-процесуален кодекс
НСН – Наказателно-съдебен надзор
ОДП – Областна дирекция на полицията
ОП – Окръжна прокуратура
ОС – Окръжен съд
ОПГ – Организирана престъпна група
ОСлС – Окръжна следствена служба
ОО „КД” ДАИ - Областни отдели „Контролна дейност” - Държавна автомобилна инспекция
ПРБ – Прокуратура на република България
ПСД - Процесуално-следствени действия
ПРЗ - Препарати за растителна защита
ППЗСПЗЗ - Правилник за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи
ПБЗН - Пожарна безопасност и защита на населението
ПАМ - Принудителни административни мерки
РИОСВ - Регионална инспекция по околната среда и водите
РИОКОЗ - Регионалната инспекция за опазване и контрол на общественото здраве
РП - Районна прокуратура
РПУ – Районно полицейско управление
СГП – Софийска градска прокуратура
СГС – Софийски градски съд
СДП – Столична дирекция полиция
Сл.д. – Следствено дело
СН – Специален надзор
СПИ – Специално-педагогически интернат
СРП – Софийска районна прокуратура
СРС – Специални разузнавателни средства
ТХВ - Токсични химически вещества
УИС – Унифицирана информационна система

РАЗДЕЛ I. ОБОБЩЕНИ ДАННИ И ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА И РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ

1. Постигнати резултати и тенденции в противодействието на престъпността

През I шестмесечие на 2010 г. ВКП, ВАП и териториалните прокуратури отчитат следните резултати:

- решени са 181813 преписки;
- приключени с произнасяне от прокурор са 120050 досъдебни производства;
- в съда са внесени 21834 прокурорски акта, по които обвиняеми са 26306 извършители на престъпления;
- прокурорите са участвали в 78524 съдебни заседания по наказателни, граждански и административни дела;
- осъдени и санкционирани са 22740 лица, за които съдебният акт е влязъл в сила;
- изпълнени са постановените присъди по отношение на 17783 лица с наложено от съда ефективно лишаване от съда, пробационни мерки, лишаване от права и обществено порицание.

Постигната е по-висока резултатност в дейността на Прокуратурата и разследващите органи в сравнение със същия период на миналата година.

Образувани са със 7,6% повече дела. Предадени са значително по-голям брой лица на съд - със 7,8%. Продължава положителната тенденция на намаление на върнатите дела за доразследване от съда. Техният дял е 6,6%, при 7,2% за аналогичния период на 2009 г. и 8,9% - за 2008 г. Осъдените и санкционирани лица също бележат ръст с 5,8%. Нисък остава относителният дял на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо предадените на съд – 2.1% при 2,4% за същия период на предходната година. Повишена е ефективността в противодействието на престъпленията от особен обществен интерес, резултат на продължаващите координирани усилия на специализирани отдели във ВКП и страната, както и съвместни екипи за разследване на тежки престъпления. Наред със многократния ръст на предадените на съд и осъдените лица за престъпления срещу финансовите интереси на ЕС, налице е увеличение и за лицата извършили престъпления, свързани с организирана престъпност и корупция¹.

Разпоредени са през полугодieto и мащабни проверки във връзка с придобилите обществена значимост случаи на злоупотреби при извършване на разпоредителни сделки с имоти държавна и частна общинска собственост². По част от тях са образувани досъдебни производства.

Съществен момент са усилията на всички държавни органи, най-вече МВР, ДА „НС”, МФ – ДФР, А, „Митници”, НАП и др., за кадровото и ресурсно осигуряване успешната работа на съвместните екипи за разследване.

В тази връзка са налице нови моменти в задълбочаване взаимодействието и сътрудничеството между прокуратурата, разследващите и други специализирани органи в противодействието на престъпността, включително прилагането на информационни технологии за електронен обмен на информация.

От ВКП е разработен и се ползва от м. март 2010 г., по реда на Инstrukция³ на главния прокурор, **Електронен регистър на лицата с неприключили наказателни производства**, базиран на събраната информация в информационните регистри на Прокуратурата. Изготвена е и действа Инstrukция № 51/03.02.2010 г. за

¹ Вж. Раздел II, т.1.11.

² Вж. Раздел IV

³ Инstrukция за поддръжка и използване на електронен регистър на лица с неприключени наказателни производства.

взаимодействие между Прокуратурата и МВР при разследване на две и повече досъдебни производства, образувани и водени срещу едно и също лице.

За подобряване обмена на информация при разследванията е **осигурен достъп** на МВР и Държавната Комисия по сигурността на информацията **до базата данни в Унифицираната информационна система (УИС) на Прокуратурата**, съобразно сключените споразумения⁴.

От друга страна през полугодieto е направено необходимото и за осигуряване достъп на Прокуратурата до **информационната система на „Бюро съдимост“** към Министерство на правосъдието и до **Националната база данни „Население“**⁵ към Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

След прехвърлянето на Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП) в ПРБ е наваксана голяма част от констатираното изоставане. През полугодieto, ядрото на ЕИСПП е пуснато в действие, в ход е работата по привеждането на ведомствените системи към стандартите на ЕИСПП и свързването им с ядрото.

Допълнително за ефективността допринася контролът, упражняван от прокурорите по линия на **специалния надзор**. Всички дела от **особен обществен интерес** подлежат на такъв надзор на всички нива в прокуратурата.

През периода влязоха в сила направените промени в наказателното законодателство (НК - ДВ, бр. 26/2010 г. в сила от 6 април 2010 г. и на НПК -ДВ, бр. 32/2010 г. в сила от 28 май 2010 г.). Предвид краткия срок на действие на променените норми, настоящата информация не съдържа коментар по отношение ефикасността на тяхното приложение. Подобен анализ би следвало да се направи в края на настоящата година.

Независимо от това, прилагането на новите норми породя редица въпроси в прокурорската практика. Това наложи, за да не се допусне противоречива прокурорска практика, издаването на методически указания. Издадени са три такива указания, както следва:

1. Указание № 8671/2010 г. по приложението на ЗИДНПК, обн. ДВ, бр.32/27.04.2010 г.

С последното законодателно изменение на НПК (изм. обн. ДВ. бр.32 от 27.04.2010 г.) в сила от 28.05.2010 г. се направиха промени относно разследващата компетентност на органите на досъдебното производство (чл.52, ал.1, т.3), както и изменения по искането за удължаване на срока за извършване на разследването (чл.234, ал.3 и ал.4), изпращане на делото на прокурора след окончателното приключване на разследването (чл.235) и прекратяване на съдебното производство от съдията – докладчик (чл.249, ал.2 и ал.3) НПК. За уеднаквяване на прокурорската практика се изготви указание, което изчерпателно посочва:

- действията, които могат да бъдат възлагани и извършвани от полицейските органи в МВР с обща компетентност;

- удължаването на срока за разследване общо за повече от 6 месеца е възложено само на съответната по-горестояща прокуратура, в лицето на нейния административен ръководител или определен от него прокурор;

- с отмяната на чл.231, чл.232 и чл.233 НПК законодателно се премахна необходимостта от съставянето на обвинително заключение или заключение за

⁴ Споразумение № И-141/6.04.2010 г. за осигуряване достъп на МВР до УИС и Ведомствения информационен сайт на ПРБ и Споразумение № 291/2009 г. за сътрудничество и обмен на информация между ПРБ и ДКСИ

⁵ Наредба № 14/18.11.2009 г. на Министъра на правосъдието и Министъра на регионалното развитие и благоустройството за предоставяне на достъп на органите на съдебната власт до НБД „Население“

прекръпяване или спиране на наказателното производство от разследващия орган. Целта на законодателя е да се намали формализма в наказателния процес и работата на разследващите органи да се концентрира върху качествената страна на доказателствения материал. Съгласно чл.235 НПК разследващият орган изпраща писмено мнение по делото на прокурора, но законодателят не е регламентирал съдържанието на мнението. Указанието запълва тази празнота като сочи, че разследващият орган трябва да посочи какво е предложението му за развитието или приключване на делото, обстоятелствата обосноваващи това предположение и доказателствата, които го установяват;

- с новата разпоредба на чл.249, ал.3 НПК се дава възможност на прокурорите да протестира разпореждането на съдията-докладчик за връщане на делото на прокурора при допуснати съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия или неговия защитник, на пострадалия или на неговите наследници. Правилото на чл.249, ал.3 НПК не е само в интерес на прокуратурата, а преди всичко в интерес на едно по-бързо приключване на целия наказателен процес.

2. Указание № 9371/2010 г. за изчисляване на сроковете за разследване при незаконосъобразно прекръпяване или спиране на наказателното производство в досъдебната фаза

3. Указание № 261/2010 г. за подобряване организацията на дейността по удължаване на срока на разследване по чл.234, ал.2 и ал.3 НПК, съгласно промените в НПК, обн. ДВ, бр.32/27.04.2010 г.

Последните две указания са с общ предмет на регулиране – изчисляване на сроковете за разследване при незаконосъобразно спиране или прекръпяване на производството, както и удължаване на срока по чл.234, ал.2 и ал.3 НПК. И двете указания целят да уеднаквят прокурорската практика по тези важни въпроси, тъй като продължителността на срока за разследване не е само в интерес на разследващите органи, но преди всичко е в интерес на обвиняемия, пострадалия и други лица с процесуални права в досъдебното производство. От изключителна важност е правилното изчисляване на срока за разследването, за да може да се осигури доказателствено значение на всички събрани доказателства и да се изключи приложението на чл.234, ал.7 НПК, съгласно който действия по разследването, извършени извън сроковете по чл.234, ал. 1 - 3, не поражда правни последици, а събраните доказателства не могат да се ползват пред съда при постановяване на присъдата.

Конкретни указания се наложи да се издадат и с оглед правилното прилагане разпоредбите, свързани с изпълнение на наказанията⁶ и при налагане на забрани за напускане пределите на страната по отношение на осъдените лица на ефективно изтърпяване на наказанието лишаване от свобода.

През периода, след проучване на съдебната практика, е изготвено и **искане от Главния прокурор до Върховния касационен съд (ВКС)** за приемане на тълкувателно решение по приложението на чл.78а, във вр. с чл. 26 НК, което да разреши основния проблем в практиката: допустимо ли е освобождаването от наказателна отговорност с налагане на административно наказание за продължавано престъпление.

Изготвени са и две **искания до Общото събрание на колегиите във Върховния административен съд (ВАС)** за издаване на тълкувателни решения:

- относно участието на прокурор в първоинстанционните съдебни производства по чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ);

⁶ Вж. Раздел III, т.3.

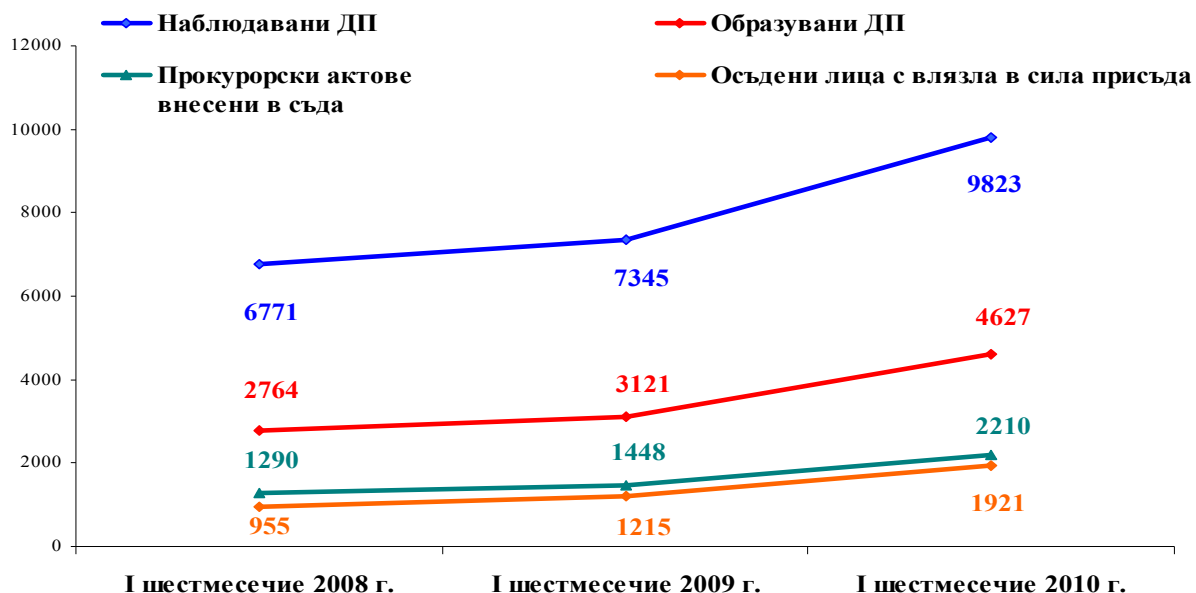
- относно възможността да се иска отмяна на отчуждаване на основание чл. 31 от Закона за общинската собственост, извършено по реда на други закони, (преди влизането му в сила, включително и от наследници на лица, починали преди приемането на този закон) и за момента, към който следва да бъдат вписани актовете за общински имоти при разпореждане с тях, съгласно чл. 34, ал.4 от Закона за общинската собственост (ЗОбС).

2. Подобрени резултати по основни показатели⁷:

2.1. Относно престъпленията от особен обществен интерес⁸

Увеличен е общият брой на наблюдаваните⁹ и образуваните през периода досъдебни производства, на внесените в съда прокурорски актове и осъдените лица - извършили престъпления от този вид.

Конкретните данни и тенденции на увеличение за последните години са отразени на приложената графика.

Фиг. 1 Движение по делата, образувани за престъпления от особен обществен интерес.

През I полугодие на 2010 г. в сравнение със същия период на миналата година започналите разследвания за злоупотреби с фондове на ЕС са с 4 пъти повече. За организирана престъпност и корупция - увеличението е двойно (*съответно 1,9 и 1,8 пъти*). Значителен е и ръстът на предадените на съд лица. За престъпления срещу финансовите интереси на ЕС – изправените лица пред съда са 13 пъти повече, а за организирана престъпност и корупция – те са два пъти повече (*съответно 1,9 и 1,6 пъти*).

⁷ Основни показатели – наблюдавани ДП, образувани ДП през периода (новообразувани), прокурорски актове внесени в съда, предадени на съд и осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт.

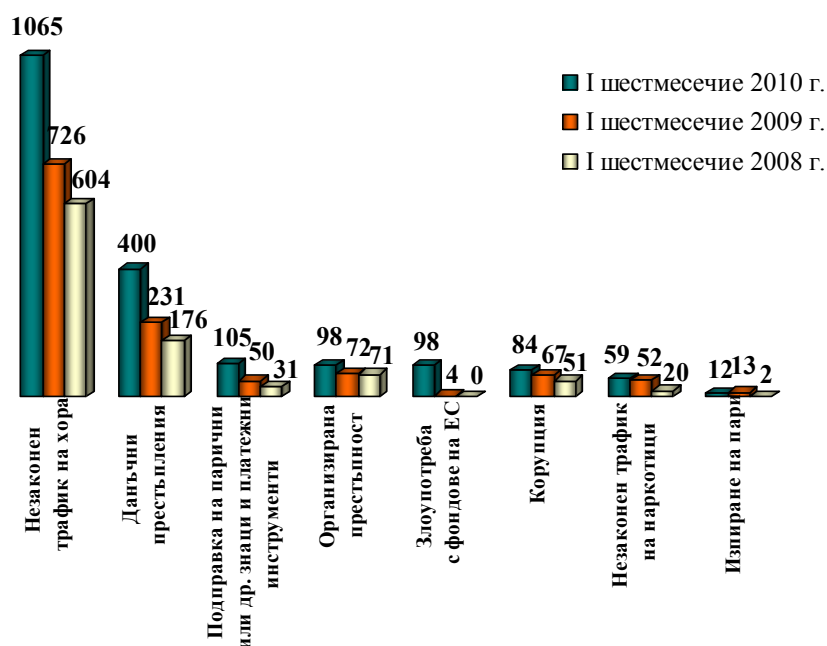
⁸ Организирана престъпност, корупция, злоупотреби с фондове на ЕС, изпиране на пари, данъчни и др. финансови престъпления, незаконен трафик на хора и наркотици.

⁹ Наблюдавани дела – образуваните през периода и неприключени от предходни периоди.

По видове престъпления от особен обществен интерес резултатите за дейността на прокуратурите и разследващите органи от цялата страна са следните:

Престъпления	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Прокурорски актове, внесени в съда	Предадени на съд лица
Организирана престъпност	324	108	44	279
Корупция	892	386	133	204
Изпирание на пари	176	46	11	25
Злоупотреба с фондове на ЕС	605	259	181	187
Данъчни престъпления	3138	1272	566	626
Подправка на парични или др. знаци или платежни инструменти	1572	917	87	107
Незаконен трафик на наркотици	2905	1583	1149	1302
Незаконен трафик на хора	211	56	39	60

Значителен напредък е постигнат при реализиране на наказателната отговорност спрямо извършителите на престъпления от особен обществен интерес в съдебната фаза на процеса. През периода е констатиран висок ръст на осъдените и санкционираните лица с влязъл в сила съдебен акт за такива престъпления. Данните, предмет на мониторинг от ЕК и ВСС, по видове престъпления се представени на графиката по-долу.

Фиг. 2 Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт по видове престъпления.

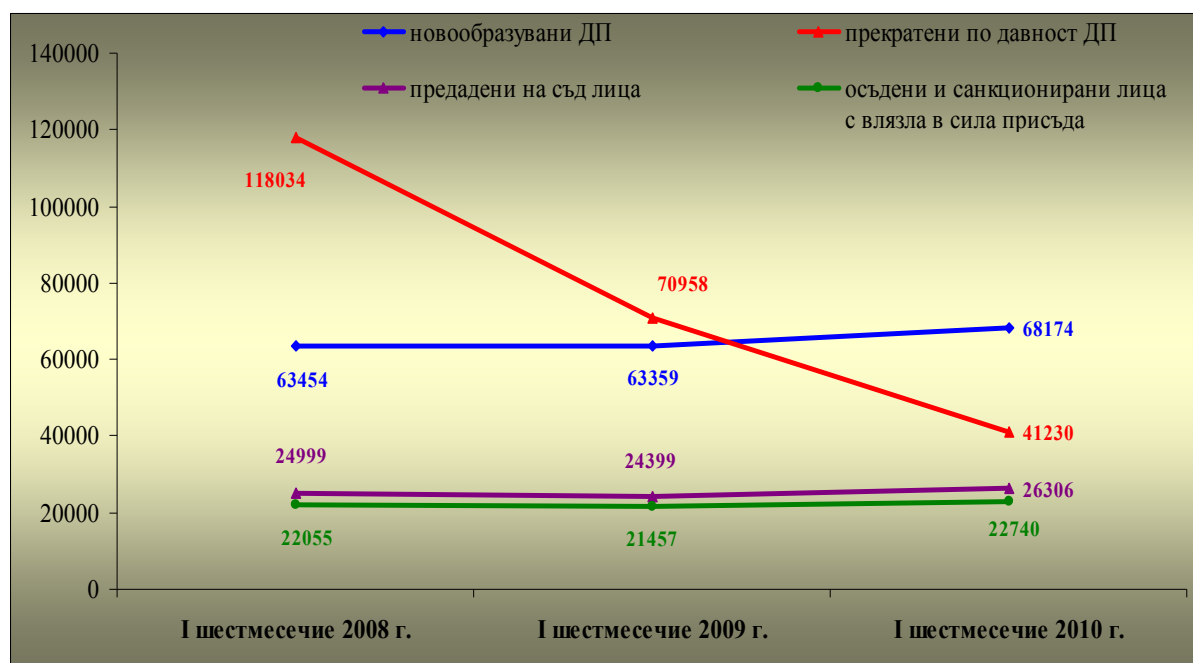
2.2. Подобрение се констатира в резултатността¹⁰ от работата по всички преписки и дела, образувани в прокуратурата, а не само в противодействието на тежката престъпност. Тази констатация означава, че прокурорите и разследващите прилагат закона в еднаква степен спрямо всички случаи, за които са сигнализирани или сами са разкрили данни за престъпления. Независимо от заявените приоритети за

¹⁰ Подробни данни и анализ – в раздел II.

разследване и наказване на тежката престъпност, постигнатите по-високи резултати в тази сфера, не са за сметка на конвенционалната престъпност. Изложените по-долу данни са в подкрепа на този извод.

- Налице е увеличение на броя наблюдавани преписки, както и положителна тенденция на повишаване броя на решените преписки с 3,7%.
- Броят на новообразуваните досъдебни производства спрямо същия период на 2009 г. е по-голям със 7,6%.
- Внесените в съда прокурорски актове също бележат ръст - с 5,2% повече.
- Предадените на съд лица са се увеличили с 7,8%.
- Продължава тенденцията на намаляване на прекратените по давност дела, които за отчетния период са с 41,9% по-малко.
- С 6,0% е увеличен и броят на осъдените и санкционираните лица с влязъл в сила съдебен акт. Съотношението им към предадените на съд лица е 86,4 %.

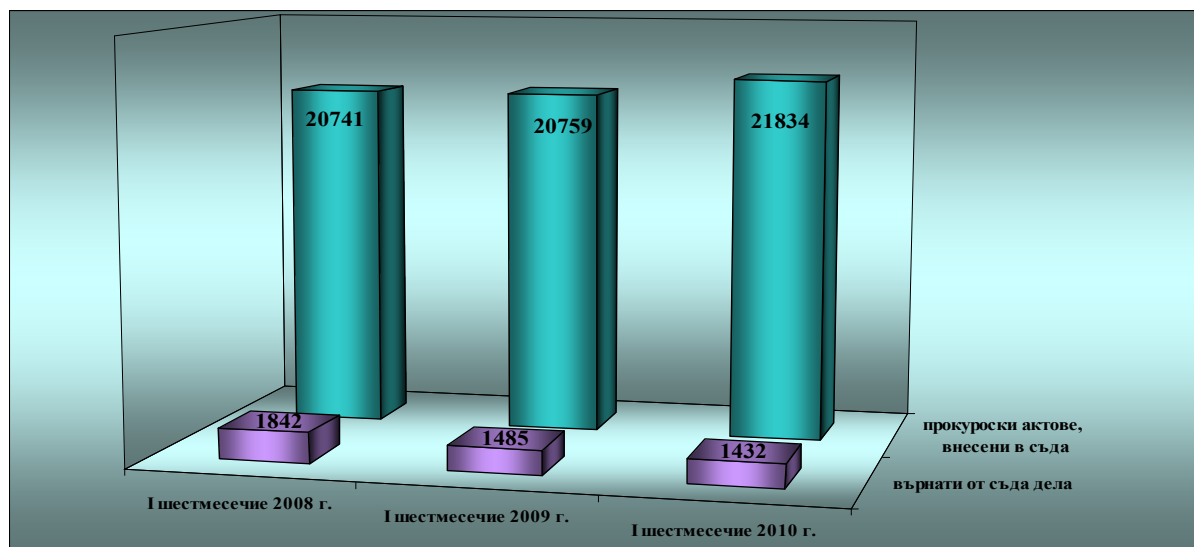
Резултатността по образуваните дела през периода и делата, върху които прокурорите са упражнявали ръководство и надзор през полугодieto, е илюстрирана на следващата графика.

Фиг. 3 Сравнителни данни за резултатите по наказателните производства.

- Трайно нисък е делът на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт. Съотношението на оправданите лица, спрямо предадените на съд е 2.1%.

2.3. Запазена е тенденцията за намаление на относителния дял на върнатите от съда дела спрямо внесените прокурорски актове. През отчетния период върнатите дела съставляват 6,6%, при 7,1% за I шестмесечие на 2009 г. и 8,9% - 2008 г.

Фиг.4 Върнати дела от съда на Прокуратурата.

Подобренито е в резултат на взетите вътрешноорганизационни мерки, включително и в изпълнение решенията на ВСС от 2008 г. (по протоколи №№ 39 и 50) и дисциплиниращия ефект на извършваните проверки от Инспектората към ВСС по места. Изпълняват се указанията на ВСС за провеждане на регулярни съвещания по окръжни и апелативни райони. Докладите от съвещанията се обобщават от ВКП и се изготвят шестмесечни анализи, които се публикуват на ведомствената информационна страница за запознаване от всички прокурори. Анализите се изпращат и на Междуведомствената група при министерство на правосъдието по Механизма за сътрудничество и проверка за предоставяне на ЕК.

2.4. Общият брой 5686 образувани незабавни и бързи производства е увеличен с 4,9% спрямо същия период на предходната година (5420) и с 13,5% спрямо 2008 г. (5009). Положителните данни са резултат на подобреното взаимодействие между Прокуратурата и полицейските разследващи органи, както на национално, така и на местно ниво. Независимо от това, следва да продължат съвместните усилия на административните ръководители на териториалните прокуратури с ръководствата на полицейските дирекции и управления и с главните разследващи полицаи, за приключването на тези дела като бързи и незабавни производства и да се ограничава по възможност до минимум, преобразуването им в дела, разследвани по общия ред.

3. Проблемни области

3.1. Основен проблем продължава да бъде натовареността на прокурорите¹¹. В тази връзка остават актуални предложенията, направени в годишния доклад за 2009 г. относно необходимостта от радикална промяна на материалното наказателно и административно-наказателно законодателство. Необходимо е да се преосмисли санкционната политика на държавата по отношение на престъпления с ниска степен на обществена опасност, които да бъдат изцяло декриминализирани и отговорност да се търси по административен път, респ. отмяна на престъпления, чиято регламентация е създадена, за да осигури опазването на несъществуващи вече обществено-политически и икономически отношения и условия. По-бърз и икономически по-изгоден ефект ще се постигне, ако за леки престъпления административните наказания, при това с по-висок размер на глобите и лишаването от права, се налагат от съответните административни

¹¹ Вж. Раздел II, т. 1.13.

органи, вместо да се ангажира цялата съдебна система за постигане на същия резултат, с изразходване и на повече ресурси.

Също така е крайно време да се създаде нужния механизъм многобройните специализирани органи и институции в държавата да упражняват ефективно възложените им конституционни функции, така че да не прехвърлят повече задълженията си на прокуратурата. А в случаите, в които им се възлага проверка от прокуратурата, или ѝ изпращат по самоинициатива доклади от проведени от тях проверки, одити и пр., то те да са извършени с нужната за всеки случай професионална компетентност.

3.2. Остава като проблем, също свързан с натовареността, необходимостта от привеждане структурата на Прокуратурата в съответствие с тази на съдилищата по отношение на **административно-съдебния надзор**, съобразно конституционната регламентация на съдебната система.

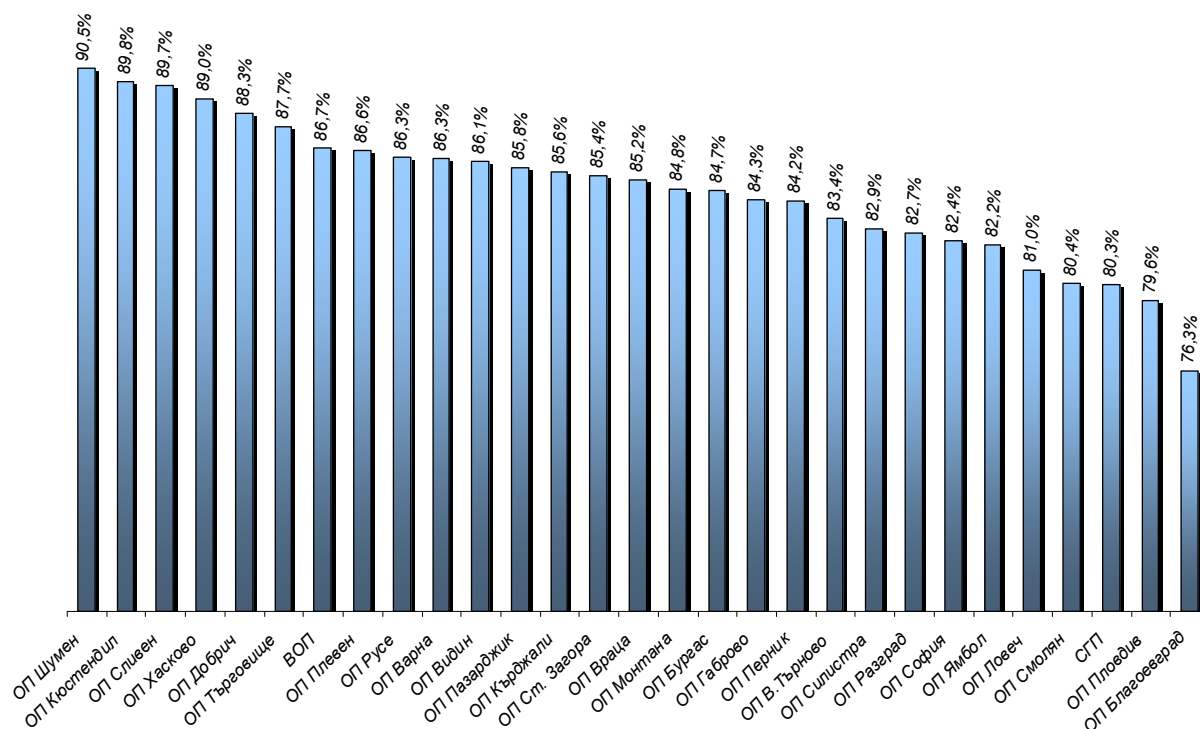
3.3. Актуална е и необходимостта от активизиране на всички членове на българското общество, на всички държавни органи и организации за непримиримост към всяка престъпна проява и особено на най-високо ниво. **Съдействието на гражданското общество и специализираните органи** да сигнализират при всяко противоправно деяние, с конкретна информация (а не срещаните до сега абстрактни формулировки - най-често при твърдения за корупция), ще спомогне Прокуратурата да осъществява по-пълноценно законовите си функции. Това би довело и до повишаване наказуемостта на престъпленията.

II. ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ПРОКУРАТУРИ В ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ПРЕСТЪПНОСТТА

1. ПРЕПИСКИ

Общият брой преписки, по които са работили прокурорите от териториалните прокуратури, е 184705, от които **141402 новообразувани** в рамките на шестте месеца на 2010 г. За същия период на миналата година преписките са 179214, от които 143082 новообразувани. Констатира се увеличение с 3 % на наблюдаваните през периода преписки.

Общо за отчетния период прокурорите са **решили 156675 (151075)¹² преписки** или 84,8% от наблюдаваните в Прокуратурата. Налице е тенденция на **повишаване процента на решените преписки** в сравнение с аналогичните периоди на предходните две години (84,3% за 2009 г. и 82,7% за 2008 г.). По окръжни райони¹³ разпределението е следното:

Фиг.5. Процент на решените спрямо наблюдаваните преписки по окръжни райони.

От общо решените преписки, **79,7%** са в предвидения от закона **едномесечен срок**. Вярно е, че значителна част преписки (20,3%) са решени над установения едномесечен срок. Но предвид прекомерната натовареност на прокурорите, следва да се отчете положителния факт, че решените до два месеца са 11,9%, до 6 месеца – 7,1% и само 1,3% от преписките са решени за повече от 6 месеца.

Постепенно се преодолява проблема, свързан и със сроковете на извършване на проверките. Причините за констатираното забавяне са натовареността на съответните

¹² В скобите са посочени данните за същия период на 2009 г. Този начин на представяне на съпоставими данни е използван в целия текст на информацията.

¹³ В окръжните райони се включват окръжната прокуратура и първоинстанционните районни прокуратури, принадлежащи към съответната ОП.

органи в полицейските управления, трудностите по издирване на лица, изискване на писмени материали и документи. От друга страна, не винаги указанията на наблюдаващия прокурор се изпълняват точно от извършващия проверката, което налага връщането на преписките за допълнителна проверка. До забавяне води и обстоятелството, че по една немалка част от преписките, информацията, която следва да бъде събрана, с оглед установяването на наличието или липсата на данни за извършено престъпление от общ характер, представлява банкова или данъчна тайна, което от своя страна налага съответното сезиране на компетентния съд или се изчакват отговори на различни институции.

С постановление за образуване на досъдебно производство (ДП) са решени **33802** (33033) преписки.

С постановление за отказ да се образува ДП са решени **68823** (62673) преписки.

Изпратени по компетентност на други прокуратури са **10129** (9488) преписки.

Териториалното разпределение на преписките по апелативни райони¹⁴ е следното (данните са представени в низходящ ред по процента на решенията спрямо наблюдаваните преписки, който е един от показателите за ефективност на работата на прокуратурите):

<i>Апелативен район</i>	<i>Общ брой преписки</i>	<i>Решени преписки</i>	<i>Образувани ДП</i>
ВоАП	3532 (3766)	88,8% (84,3%)	342 (410)
АП Варна	21391 (23634)	87,5% (89,4%)	4379 (4548)
АП Бургас	22776 (21417)	87,4% (89,9%)	3222 (1590)
АП В.Търново	25006 (23582)	85,4% (85,2%)	4711 (4169)
АП Пловдив	26317 (22319)	84,1% (83,1%)	7089 (5088)
АП София	82638 (84496)	83,2% (81,5%)	14059 (15594)

Инстанционни преписки

По жалби срещу постановленията на първоинстанционните прокуратури прокурорите от окръжните и апелативните прокуратури са се произнесли по **8051** (5911) преписки. В сравнение със същия период на 2009 г., когато инстанционните преписки са 5911, се констатира увеличение с 36,2%. Потвърдени са **6018** (4318), а отменените са **1936** (1542). Разпореждане за образуване на ДП при отмяната на актовете е дадено по **567** (356) проверени преписки, а по **217** - е отменено прекратяването на ДП. Частично потвърдените актове по инстанционни решения са 97 (51).

Констатира се положителна тенденция на **намаление неприключените и нерешени в края на периода** преписки - **28030**. За същия период на 2009 г. нерешените преписки са били 28139, а за 2008 г. - 30496.

С 4,2% е намалял и броят на неприключените проверки 10689 (11160) от съответните органи, на които прокурорът е възложил такива проверка. Извън срока, определен от прокуратурата за извършване на проверката, са 1375 преписки, от тях над 3 месеца - 374 и над 6 месеца – 591. Макар взетите организационни мерки да дават положителни резултати, надзорната дейност на прокурора по тях следва допълнително да се активизира.

От неприключените, чакащи окомплектоване са останали 1127 преписки, от тях – над 1 месец – 86. Това са преписки, по които прокурорите са изискали съответни документи, становища или самите преписки при инстанционен контрол, а материалите все още не са окомплектовани в края на отчетния период, за да бъдат докладвани на прокурора за произнасяне.

¹⁴ В представените цифри по апелативни райони се включват данни за дейността на апелативната, окръжните и районните прокуратури от съответния район

По показателя „срочност“ на останалите нерешени от прокурор преписки в края на отчетния период, също се отчита подобрение, тъй като броят им е намалял от 16381 за 2009 г. на 16214 през настоящата. В рамките на законоустановения едномесечен срок са 85,0% от преписките, по които прокурорът предстои да се произнесе.

1.2. ДОСЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО – ОБЩИ ДАННИ И СТРУКТУРА НА ДОСЪДЕБНИТЕ ПРОИЗВОДСТВА

1.2.1. ОБОБЩЕНИ ДАННИ

През отчетния период прокурорите са осъществявали **ръководство и надзор по 170243** (201922) ДП (незабавни, бързи и ДП, образувани по общия ред), вкл. спрени в предходни години и прекратени по давност през периода.

Увеличен е броят на новообразуваните дела, които са 68174 при 63359 за I шестмесечие на 2009 г.

Взетите мерки от прокуратурата продължават да се изпълняват до окончателно преодоляване на проблема „стари дела“ от предходни години. В същото време изпълняват ролята и на дисциплиниращи, с превантивен ефект мерки, за недопускане просрочие по новите разследвания.

Намалението на наблюдаваните ДП е характерно за всички органи, осъществяващи разследване:

- разследващ полицай¹⁵ – 152703 (162863),
- следовател – 17182 (34760),
- прокурор – 306 (433).

Приключените досъдебни производства са общо 84786 (89356). Делът на приключените спрямо наблюдаваните дела (без тези, които са прекратени по давност) е 66,4%. Останалите дела са на производство при разследващ орган.

Срокове на разследване на делата:

- в 2-месечен срок – 56660 (55472),
- в 6-месечен срок – 21659 (19108),
- в срока, продължен от главния прокурор – 2150 (2994).

Разследването е приключило в законовите срокове по 94,9% от общия брой приключени дела.

Висящите дела в края на периода са 53856, като е налице намаление в сравнение с предходните години. Данните за 2009 г. и 2008 г. са съответно 56863 и 58899.

Новообразуваните ДП са 68174 (63359). Необходима е по-голяма активност на прокурорите при взаимодействието с контролните органи за установяване на данни за извършени престъпления, както и образуване на дела след самосезиране.

Пострадалите физически лица от извършени престъпления по новообразуваните ДП са общо 41462, от които 27591 мъже и 13871 жени. Пострадалите непълнолетни лица са 1393 (младежи – 1046 и девойки – 347). Малолетните жертви на престъпления са 501 – от тях 262 момчета и 239 момичета. Най-голям е броят на пострадалите лица от престъпления против собствеността (глава V НК) – 31752, престъпления против личността (глава II НК) – 4328 и общоопасните престъпления (глава XI НК) – 3624.

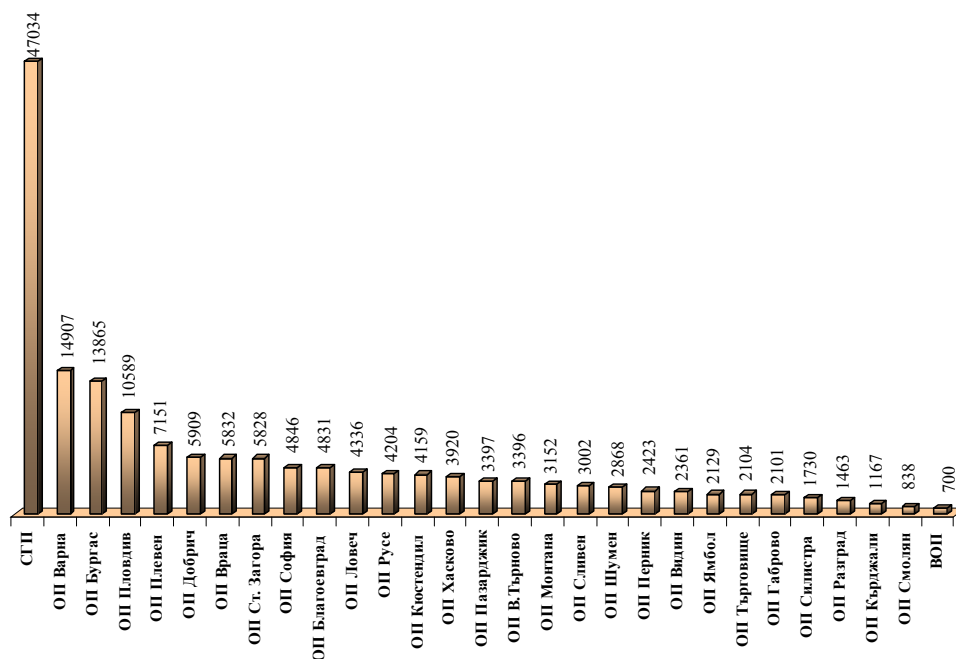
Непълнолетните пострадали лица са най-много при престъпленията против собствеността – 953, против брака и семейството (глава IV НК) – 224 и против личността – 171. Най-много **малолетни лица** са пострадали от престъпления против брака и

¹⁵ Разследващ полицай в МВР и военен разследващ полицай в МО.

семейството – 227 и против личността – 143.

Пострадалите юридически лица са 6300, като най-голям е броят им по престъпленията против собствеността – 4877 и против стопанството – 922.

Териториалното разпределение на **наблюдаваните ДП** през полугодieto в съответните **окръжни райони** е както следва:

Фиг. 6. Разпределение на наблюдаваните ДП по окръжни райони.

Продължава да намалява обема на делата на военните прокуратури, резултат на законодателните промени в края на 2008 г. (ЗИД НПК ДВ, бр.109/23.12.2008 г.), които доведоха до стесняване на тяхната компетентност, наред със спецификата на дейността.

От графиката е видно съсредоточаването на престъпността в района на СГП, наред с формирания дял на наблюдение на дела от предходни години. В края на 2009 г. и през първото шестмесечие на 2010 г., с малки изключения, в рамките на отпуснатия щат и след съответно отчитане натовареността на прокуратурите, бе разрешен в основни линии кадровия проблем. В останалите случаи се използват възможностите за командироване на прокурори.

1.2.2. ВИДОВЕ ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА

Незабавни производства

През отчетния период в районите на апелативните прокуратури в страната са образувани и наблюдавани 412 (596) незабавни производства (НП), както следва: АП Пловдив – 144; АП Варна – 120; АП В. Търново – 68; АП София – 61; АП Бургас – 19; ВоАП – няма образувани НП. Видно е, че както и през 2009 г., двойно повече НП се образуват в района на АП Пловдив и АП Варна, в сравнение с техния брой във В. Търново, София и Бургас, което сочи на максимално добра местна координация и взаимодействие на компетентните органи.

Незабавните производства са 0,6% от общо новообразуваните ДП за страната.

Приключени от разследващите органи са 407 (588) незабавни производства, в законоустановения срок: общо 406 НП; 378 НП в 3-дневен срок; 28 НП в срок до 8 дни и

1 – над 8 дни. Останали са 4 неприключени при разследващ орган НП в сроковете, предвидени в НПК. Решени¹⁶ от прокурор са 379 (512) НП. От тях – 361 са внесени в съда и 17 са прекратени.

Бързи производства

През I полугодие на 2010 г. от районите на апелативните прокуратури в страната са наблюдавани 5565 (4996) бързи производства (БП). *Териториалното разпределение* на БП по апелативни райони е следното: АП София – 2267; АП Пловдив – 1442; АП В. Търново – 754; АП Варна – 560; АП Бургас – 540 дела; ВоАП – 2 БП.

Новообразуваните БП за отчетния период са 5200 (4826), които съставляват 7,8% от всички новообразувани дела. Налице е **увеличение със 9,4%**, в сравнение със същия период на миналата година.

Горните данни сочат за подобряване на взаимодействието между Прокуратурата и полицейските разследващи органи. Това е довело до по-висока ефективност при прилагането на този вид диференцирана процедура.

В същото време, проблем остава действащата процесуална регламентация на бързите производства, вкл. допускаща прилагане на общите правила. Вместо изключение – на практика се прилагат общите правила. Продължава да е недостатъчен кадровият потенциал на разследващите полиции, както и да е прекомерна натовареността им. Необходима е и допълнителна специализация, и укрепване на административния им капацитет.

Допълнителен аргумент е, че по 21,2% от бързите производства, прокурорът е разпоредил разследването да се извърши по общия ред.

Разследването е приключено по 5213 БП:

- в 7-дневен срок - 4820;
- в срока, определен от прокурора – 382;
- над 14 дни са приключени 11.

Неприключени при разследващ орган в края на периода са 109.

Срочност на решаване от прокурор:

- в 3-дневен срок – 3314;
- над този срок – 29 БП (СРП – 18, РП Бургас – 5, РП Кюстендил – 4, РП Благоевград – 1 и РП Исперих – 1).

По 83,2% от решенията 3343 БП са внесени прокурорски актове в съда – 2781. С обвинителни актове - 1449, със споразумения – 1184 и с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административни наказания по чл. 78а НК – 148. Прекратените БП са 520, а спрените – 12.

Досъдебни производства, разследвани по общия ред от разследващ полицай¹⁷, следовател и прокурор.

При досъдебните производства, разследвани по общия ред (ДПОР) е налице намаление на общо наблюдаваните и увеличение на новообразуваните дела (наблюдавани - 164227 при 198056 за 2009 г., новообразувани – 62488, при 57939 за 2009 г.).

Относителният дял на новообразуваните дела съставлява 36,7% от всички наблюдавани производства. Тези данни потвърждават извода, направен и в

¹⁶ В решенията ДП се включват внесените в съда ДП (по едно дело може да бъде внесен повече от един прокурорски акт), спрените ДП (макар да не е прокурорски акт по същество), прекратените ДП и изпратените по компетентност на съответната първоинстанционна прокуратура.

¹⁷ Тук са включени данните за разследванията от разследващи полиции при МВР и военни разследващи полиции от Военна полиция при министерство на отбраната

миналогодишния доклад за отделяне на значителен ресурс в Прокуратурата за работа по дела от предходни години. От друга страна – независимо от увеличения брой преписки, по които са работили прокурорите, относително малък остава делът на тези, съдържащи достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер, законово основание за образуване на ДП (21,4%).

Териториално новообразуваните ДПОР се разпределят по апелативни райони, съответно: АП София – 26676, АП Пловдив – 12412, АП Варна – 8461, АП В.Търново – 7742, АП Бургас – 6834 и ВоАП – 363.

Разследваните от **разследващ полицай** дела са 147989, при 162863 за същия период на 2009 г. Спрямо общо наблюдаваните производства те са 86,9%.

Разследвани от **следовател** са 17182 (34760), което е 10,1% от всички наблюдавани ДП.

ДПОР, разследвани от **прокурор**, са 306 (433), или 0,2% от общия брой на наблюдаваните дела.

Приключени са 79166 (84074) ДПОР – 76358 (79346) от разследващ полицай, 140 (272) от прокурор и 2668 (4456) дела от следовател. До 2 месеца са приключени 51040 производства, до 6 месеца – 216598 производства и със срок, удължен от главния прокурор – 2150 производства.

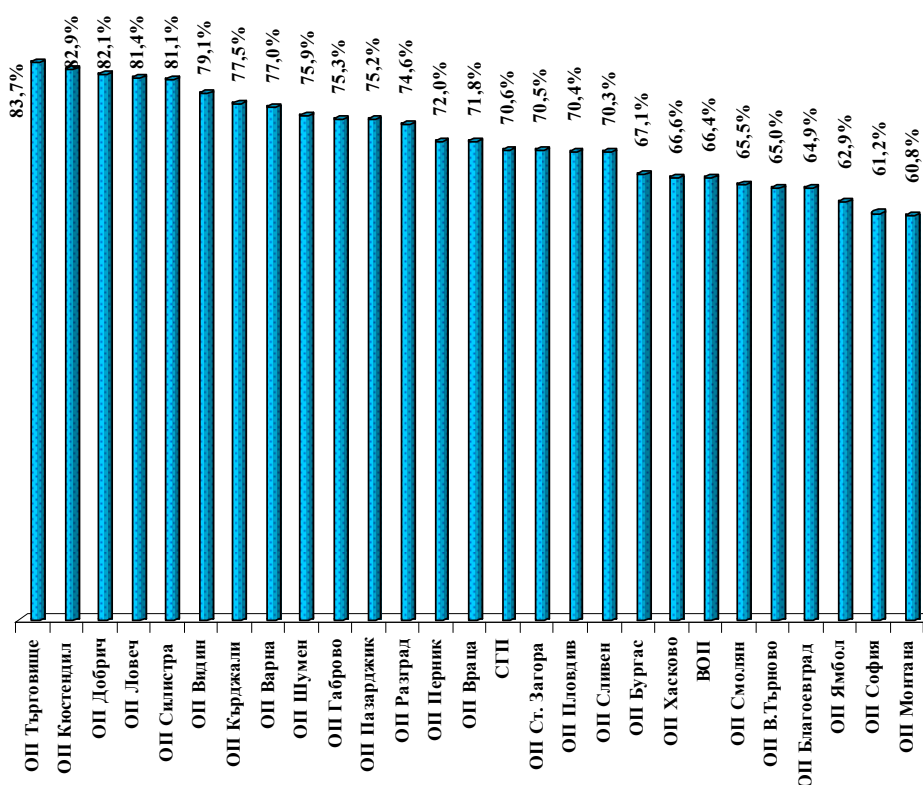
Решени са 116328 ДПОР, от които в срок до 1 месец – 112643. Следователно висок е процентът (96,8%) на решените ДПОР от прокурорите в законоустановения едномесечен срок. От решените ДПОР в съда са внесени 18691 прокурорски акта срещу 22920 обвиняеми лица; прекратени са 55909 (в т.ч. и по давност – 41230) и спрени – 40430 производства.

1.3. РЕШЕНИ ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА ОТ ПРОКУРОР

ВИДОВЕ РЕШЕНИЯ

Решенията от прокурор дела за отчетния период са 120050 (142751). Намалението е резултат на общото намаление на прекратените дела по давност, които формират, както големия обем наблюдавани дела, така и на обема решени. Този факт отново потвърждава правилността на извода, направен по-горе, за постепенно овладяване проблема с т. нар. стари дела.

Абсолютните стойности на **решените дела** не дават обективна картина за ефективност на прокурорската дейност. Поради това разпределението на решените ДП **по окръжни райони** е представено на следващата графика като **съотношение спрямо наблюдаваните дела**. Посоченото съотношение е обективен критерий за оценка на ефективността на осъществяваното наблюдение и надзор от съответните наблюдаващи прокурори и от техните административни ръководители. Най-висок е относителният дял на решените ДП в районите на ОП Търговище, следвани от Кюстендил, Добрич, Ловеч, Силистра, Видин, Кърджали и Варна.

Фиг. 7. Процент на решените от наблюдаваните дела по окръжни райони.

Внесени в съда дела с прокурорски актове – 21834.

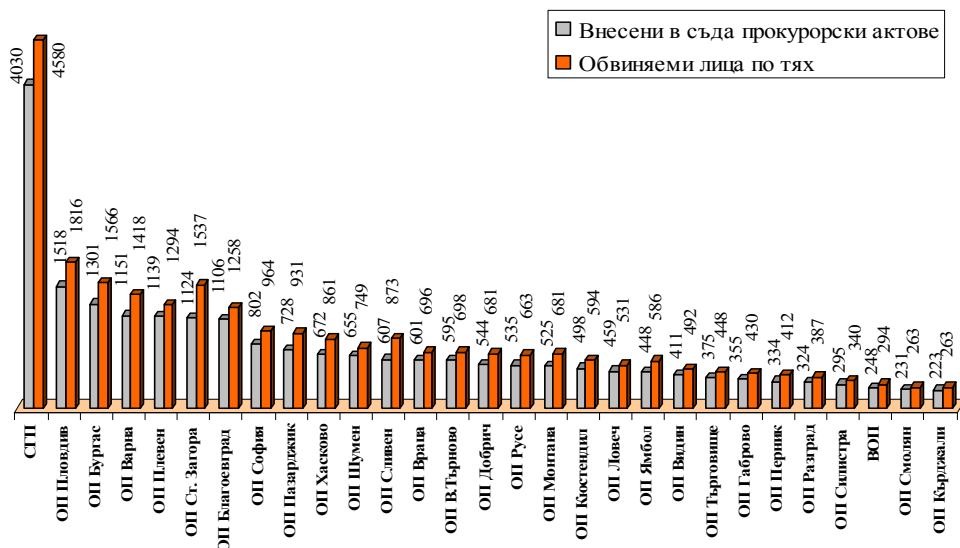
Общият брой внесени в съда прокурорски актове е **увеличен с 5,2%** в сравнение със същия период на 2009 г. - 20759. Прокуратурата е предала на съд общо 26306 (24399) обвиняеми лица – **ръст с 7,8%**.

По видове прокурорските актове за трите аналогични периода данните са както следва:

Видове прокурорски актове, внесени в съда	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
общо	21834	20759	20741
обвинителни актове	13820	13009	13524
споразумения	5192	5177	4661
предложения по чл.78а НК	2822	2573	2556

Представените данни по видове актове, налагат извода за все по-често използване на института на споразумението. Безспорно е, че този способ води до по-бързо приключване на делата и е начин, използван от прокурорите, за преодоляване на процесуалния формализъм в съдебната фаза. Друг е въпроса, че за всеки отделен случай следва внимателно да се прецизира доколко да се прибегва до предложение за споразумение, за да не се допусне противоречие със закона и морала.

На следващата графика са представени внесените в съда прокурорски актове и обвиняемите лица по окръжни райони.

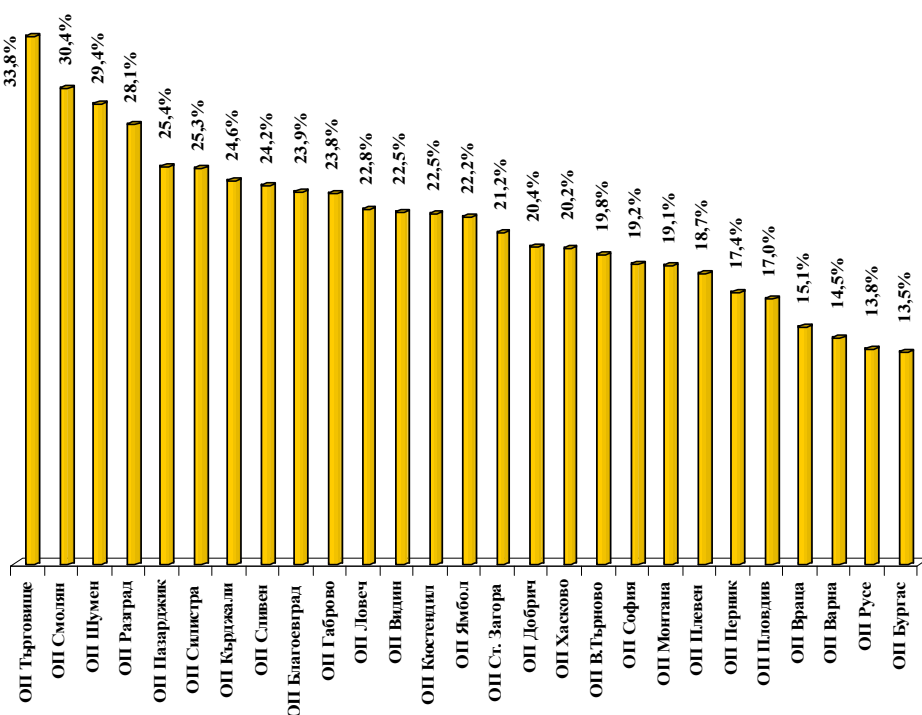

Фиг. 8. Разпределение по окръжни райони на внесените в съда прокурорски актове и обвиняеми лица по тях.

Съобразно териториалния обхват регистрираните престъпления и съответната организация, с най-голям брой внесени актове в съда са прокуратурите от районите на СГП, ОП Пловдив, Бургас, Варна, Ст. Загора и Благоевград.

По-малкият брой актове спрямо предадените на съд лица сочи на тенденция на групово и организирано извършване на престъпленията.

За ефективността на една прокуратура не би могло да се съди само от броя наблюдавани дела и решенията на прокурора по тях. Прокурорът осъществява ръководство и надзор върху всички наблюдавани производства, а административният ръководител организира и отговаря за цялостната дейност. Затова съотношението на внесените прокурорски актове в съда, спрямо общо наблюдаваните дела, дава по-обективна представа за резултатността на прокурорската дейност.

Фиг. 9. Процентно съотношение на внесените в съда прокурорски актове към наблюдаваните дела (без делата от предходни години, прекратени по давност) по окръжни райони.

В графиката са сравнявани еднотипни прокуратури. Не е включена СГП (10,7%), поради значително по-големият брой дела (особено през отчетния период, свързани с провежданите акции от съвместните екипи на ПРБ и МВР) за тежки престъпления, в в.ч. срещу организирани престъпни групи (ОПГ), както и срещу лица с имунитет, магистрати и др. високопоставени длъжностни лица. Не са включени и ВОП, предвид спецификата на дейността им.

По данните за всички видове престъпления, най-висока резултатност отчитат прокуратурите с регистрирана сравнително ниска, при това не особено тежка престъпност. Ефективността в противодействието на някои категории тежки престъпления е разгледана в т. 1.11 на настоящия раздел.

Структурното разпределение на новообразуваните дела за I шестмесечие на 2010 г. и резултатите по тях – внесени прокурорски актове в съда и обвиняеми лица, се представя по видове престъпления, съобразно систематиката на НК:

<i>Глава от НК</i>	<i>Новообразувани ДП</i>	<i>Внесени в съда прокурорски. актове</i>	<i>Обвиняеми лица по тях</i>
Общо	68174	21834	26306
Глава V Престъпления против собствеността	39820	7257	10404
Глава XI Общопасни престъпления	13209	8746	8930
Глава II Престъпления против личността	4722	1253	1542
Глава VI Престъпления против стопанството	3640	1227	1422
Глава IX Документни престъпления	2386	1041	1116
Глава VIII Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации	1330	735	917
Глава X Престъпления против реда и общественото спокойствие	1281	727	999
Глава IV Престъпления против брака, семейството и младежта	902	523	528
Глава III Престъпления против правата на гражданите	416	180	213
Глава VII Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи	344	93	119
Глава XIII Военни престъпления	96	48	61
Общо по Глави I, IXа и XII	28	4	5

** Данните са представени низходящо по броя новообразувани дела. За престъпления по глава XIV от НК няма образувани ДП, респ. внесени в съда дела.*

Наблюдението на досъдебните производства по видовете престъпления от НК дава основание за следните изводи.

- Най-голям е броят на делата, образувани за престъпления против собствеността и особено кражбите (чл. 194 ÷ 197 НК), които са 31782 или 46,6% от образуваните през I шестмесечие на 2010 г. ДП. За този вид престъпления в съда са внесени 4822 прокурорски акта (22,1% от общия брой актове).

- Съществена част от работата на разследващите органи и прокуратурата е разследването на общопасни престъпления, и особено за пътно-транспортни престъпления (ПТП). За извършени по непредпазливост такива престъпления са образувани 1840 дела (по чл. 343 НК). Значителен е и броят на делата по чл.343б НК – управление на МПС след употреба на алкохол – 4306 ДП. Общо за ПТП (по чл.343 до 343в НК) са образувани 8212 ДП (12,0%). Прокурорите бързо са реагирани и са взели мерки за внасяне на приключените дела от тази категория в съда за разглеждане по същество – внесени са 6929 прокурорски акта, които съставляват 31,7% от общо внесените в съда актове.

- За престъпления по чл.354а НК (незаконен трафик на наркотици) са образувани 1464 дела (2,1%). Внесени в съда са 1019 дела или 69,6% спрямо образуваните ДП. Разследването е провеждано в срок, като е отчитана високата степен на обществена опасност на деянията.

Тези данни потвърждават многократно правените изводи от прокуратурата за налагащата се обективна необходимост от промяна на НК – въвеждане на диференциация на престъпленията в зависимост от степента на обществената им опасност със съответстващите им различни процедурни правила.

Спрени ДП

В края на I шестмесечие на 2010 г. **общият брой спрени дела е 652332 (672616)** (вкл. спрени ДП, образувани от предходни години). От тях 12658 (15010) са срещу известен извършител, които съставляват 1,9% от спрените дела. Спрените срещу неизвестен извършител са 639674 (657606). Отново се налага извода, че прокурорите използват процесуалната възможност да спират срещу известен извършител ревизираните от тях дела от предходни години, за да се извършват необходимите следствени действия за пълното разкриване на обективната истина. В противен случай би се стигнало до по-бързото решаване на делата, но с по-неблагоприятен изход – прекратяването им поради липса на достатъчно доказателства за извършено престъпление.

Производствата с постановено **спиране през отчетния период са 40442 (36933)**, от тях срещу известен извършител са спрени 5422 (6070) ДП.

По апелативни райони разпределението на общия брой спрени ДП е както следва - АП София -237283, като 112300 от тях са на СРП; следва районът на АП Пловдив - 131337, от тях - 42284 са на РП Пловдив; района на АП Варна - 125858, от тях на РП Варна - 53550; района на АП В. Търново – 79207; района на АП Бургас - 78518, от тях - 33435 на РП Бургас и за района на ВоАП - 129 спрени ДП.

Развитието на спрените дела срещу неизвестен извършител зависи основно от активизирането на оперативната и издирвателната дейност на полицията. В тази насока следва да се повиши и активността и настойчивостта на прокуратурата по отношение на разследващите органи, с цел недопускане на прекратяването им поради изтекла давност.

Прекратени ДП

През I полугодие на 2010 г. продължи ревизионната дейност на Прокуратурата по дела от предходни години. Общият брой на прекратените дела е 56446 (83727), което съставлява 48,2% (59%) от всички решени. Високият процент на прекратени дела и през настоящия отчетен период се обяснява именно с произнасянето от прокурорите по ревизираните дела с прекратяване по давност.

Положителен резултат е общото намаление на прекратените дела. Намалял е и броят на делата с постановено прекратяване по отношение разследванията, приключили през отчетния период. Тези прекратени дела съставляват 8,9% от общо наблюдаваните, при 10.9% за същия период на 2009 г. и 11.4% за 2008 г.

Поради изтекла давност са прекратени 41230 (70958) дела. Налице е значително намаление на прекратените по давност дела, което затвърждава извода за постепенно преодоляване на проблема с делата от преди 20 години. Такива срещу известен извършител са 1396 (3,4%), а срещу неизвестен - 39834 ДП.

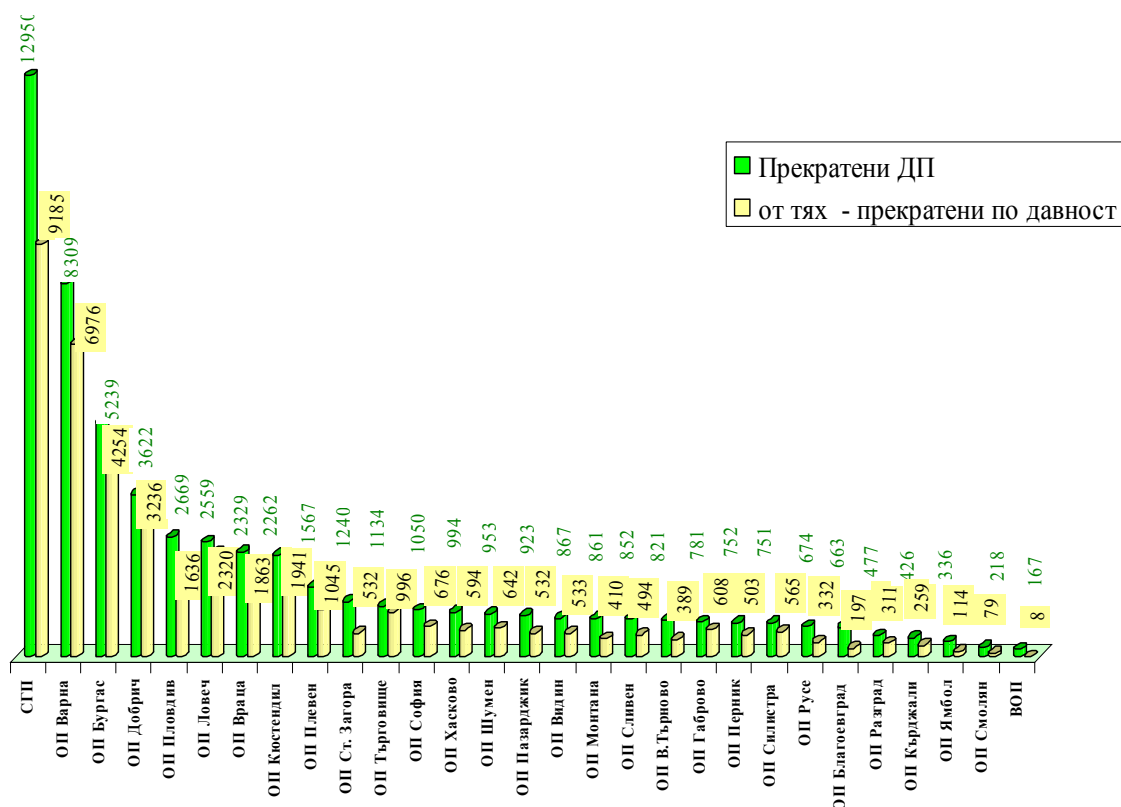
По апелативни райони разпределението на прекратените по давност дела е следното:

- АП София - 15308, от тях на РП София – 9087, РП Кюстендил – 1250 и РП Враца - 1228;

- АП Варна - 12726, от тях на РП Варна - 5553 и на РП Добрич - 3166;
- АП Бургас - 4862, от тях на РП Бургас – 3587;
- АП В. Търново - 4694, от тях на РП Ловеч - 2035;
- АП Пловдив - 3632, от тях на РП Пловдив - 1420;
- ВоАП - 8.

Прокуратурите, които не отчитат прекратени по давност дела са РП Дряново, РП Чепеларе, РП Крумовград, РП Кула, РП Брезник, РП Г. Делчев, РП Ботевград, РП Своге, РП Сливница, ОП Хасково и ВОП Варна.

По окръжни райони прекратените ДП са както следва:

Фиг. 10. Прекратени ДП по окръжни райони

Прекратяването е отменено по 579 ДП, от които 380 от съда и от горестоящ прокурор - 199.

През периода 19 производства са прекратени по искане на обвиняемия.

Продължителност на досъдебната фаза.

Продължителност на досъдебната фаза се отчита периода от образуването на делото до решаването му от прокурора по същество - внасяне в съда с прокурорски акт (обвинителен акт, споразумение, предложение по чл. 78а НК), или постановление за прекратяване.

За полугодieto данните са следните:

- до 7 месеца са решени 24692,
- до 1 година - 5886,
- над 1 година – 43916

Големият брой на делата в досъдебна фаза над една година се формира предимно от произнасянията на прокурора по ревизираните дела от предходни години.

В края на периода при прокурор са **останали за решаване** 11343 ДП, от които 10754 (94,8%) са в едномесечния срок за произнасяне.

1.4. ДЕЙСТВИЯ НА ПРОКУРОРА ПО РЪКОВОДСТВО И НАДЗОР НА РАЗСЛЕДВАНЕТО

Прокурорите са участвали при извършването или са извършвали отделни действия по разследването в 3647 случая, като по-голямата част от тях касаят производства по общия ред – 3489, по бързи производства - 152 и 6 - по незабавни производства. Най-много такива действия са извършени от прокурорите в Софийския апелативен район - 1753, и във Великотърновския апелативен район - 926. Налице е незначително увеличение на тези действия извършвани от прокурор, в сравнение с I шестмесечие на 2009 г., когато те са били 3543.

Случаите, по които прокурорът е иззел делото от един разследващ орган и го е предал на друг са 391 (597) (чл. 196, ал. 1 т. 5 НПК). В 4031 случая отделни следствени действия са били възложени от прокурора на органите на МВР.

В 14056 (12250) случая прокурорът е указал извършването на необходими действия по разследването преди неговото предявяване. Най-много те са в РП Пловдив – 3308; РП Ст. Загора – 1704; РП Перник – 703; РП Петрич – 681; ОП Пловдив – 534 и РП Лом - 504. Тези данни са показател за недостатъчно добро качество на разследването и сочат за все още проявяван от прокурорите формален подход при наблюдаване на делото, от самото начало на разследването му.

При условията на чл. 234, ал. 8 НПК прокурорите са отменили мерки за процесуална принуда в 171 (184). В 38 случая са отменени мерки на процесуална принуда от съда, като за 2009 г. случаите са 6.

Искания за използването на СРС са направени за прилагането на 7198 оперативни способа (3484), от които уважените от съдилищата са 7039 (3467), или 97,8%. Фактът, че съдът е уважил почти всички искания на Прокуратурата за използване на СРС е показателен за тяхната основателна необходимост и прецизна мотивировка.

Прокурорите са изготвили 2767 искания по ЗСРС, във връзка със ЗЕС за справки с данни по чл.250а, ал.1 ЗЕС, от тях уважени от съда са 2637 или 95,3%.

По 55 производства (46) е приложена защита на свидетели. Предприетите мерки от прокурора са 111 (103). Има 3 (13) случая на осигуряване на физическа охрана и 108 (90) за запазване в тайна на самоличността.

Най-често използваните оперативни способи са подслушване – 57,3%, наблюдение – 20,5% и проследяване – 20,3%.

Най-голям брой искания са направени от СГП и окръжните прокуратури в градовете Пловдив, Бургас, Варна, Пазарджик, Ст. Загора и от ОП София, в районите на които предимно е съсредоточена тежката престъпност. Значителна част от делата, образувани за престъпления от особен обществен интерес са наблюдавани именно от тези прокуратури.

Най-съществени фактори, които определят обема на използваните СРС, са:

- Прямо същия период на 2009 г. са образувани 4627 дела за престъпления от особен обществен интерес, като е налице ръст с 67,4%;
- Правоохранителните органи активизираха дейността си за противодействие на организирани престъпни групи, особено ясно изразено през отчетния период;
- Увеличава се броят на участниците, степента на организираност и използваните от тях средства за затрудняване и противодействие на разкриването им, което допълнително усложнява доказването на тежките престъпления.

През I шестмесечие на 2010 г. по 743 досъдебни производства са използвани СРС по отношение на 2504 лица.

От данните за броя на делата с използвани СРС и на лицата по тях, се налага извода за прилагане на СРС средно по отношение на 3 и повече лица по едно дело. Изключителните трудности при установяването на тежките престъпления същевременно е наложило прилагането на повече от един способ по отношение на едно лице – 7198 способа спрямо 2504 лица.

Имайки предвид горното и това, че все още по голяма част от делата разследването не е приключило, не би следвало да се съпоставя броят на предадените на съд лица с тези, спрямо които са прилагани СРС в хода на разследването.

Приключени през периода са 125 такива дела, срещу 296 лица. Прекратени от прокурор са 29 дела. Това съставлява едва 3,9% от наблюдаваните ДП, по които са използвани СРС (докато делът на общо прекратените ДП спрямо наблюдаваните е 33,2%).

През полугодieto на 2010 г. на съд са предадени 122 лица, по отношение на които са използвани СРС. Спрямо 47,5% от тях съдът е постановил съдебни актове, като броят на осъдените лица с влязла в сила присъда е 58. Като се има предвид триинстанционния характер на съдебния процес у нас, сложността на делата и тежестта на извършените престъпления, тези данни сочат, че използването на СРС реално води до по-висока ефективност на наказателния процес. В тази връзка следва да се отбележи, че съотношението на общия брой лица с влезли в сила присъди за престъпления, свързани с организираната престъпност спрямо предадените на съд е 35.1%.

С последните изменения на НПК (ДВ бр.32/2010 г.), в т.ч. разширяването на възможността за използване на резултати от СРС, прилагани преди образуването на досъдебно производство и по други наказателни производства, се очаква да се повиши ефективността в противодействието на тежката престъпност и постановяването на повече осъдителни присъди.

През периода са извършени 12780 (9613) неотложни следствени действия, по 8200 (7378) дела. Най-голям е броят на оглед на местопроизшествие, разпит на свидетели/очевидци пред съдия (вкл. чужди граждани) – общо 7163, следват претърсване и изземване, вкл. на компютърни информационни данни и електронна поща – 4657, обиск – 946 и освидетелстване - 14.

1.5. КОНТРОЛ НА МЯРКАТА ЗА НЕОТКЛОНЕНИЕ „ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА” И ДРУГИ МЕРКИ НА ПРОЦЕСУАЛНА ПРИНУДА

През I шестмесечие на 2010 г. са изготвени 2126 (1545) искания по чл. 64 НПК. Забелязва се увеличение с 37,6 % в сравнение с 2009 г.

От общия брой искания са уважени 1799, което представлява 84,6%. Не са уважени - 317 или 14,9%.

Подадени са общо 110 (103) протеста, от тях са уважени 36 (36) или 32,7% (34,9%). Не са уважени 73 протеста.

През отчетния период общият брой на лицата, спрямо които е била взета мярка за неотклонение “Задържане под стража” е 2108 (1437), от които 340 (16,1%) лица са с други висящи дела. Разпределението им по апелативни райони е следното:

• АП София - 759,	от тях с други висящи дела – 174;
• АП Пловдив - 544,	с други висящи дела – 30;
• АП В. Търново - 272,	с други висящи дела – 64;
• АП Варна - 263,	с други висящи дела - 30;
• АП Бургас - 258,	с други висящи дела – 42 лица;
• ВоАП – 12 лица	няма лица с други висящи дела.

Прокурорите упражняват непрекъснат контрол за предотвратяване случаите на незаконосъобразно просрочие на мярката за неотклонение “Задържане под стража”. Прокурорите са разпоредили освобождаване и вземане на друг вид по-лека мярка на задържани лица по реда на чл. 63, ал.5 НПК в 19 (16) случая и по чл. 63, ал.6 НПК – 72 (36).

В края на отчетния период с мярка за неотклонение “Задържане под стража” са 1010 лица, от тях - в срок до 2 месеца – 427, до 1 година – 549, до 2 години – 34 лица.

Все по-често се прилага мярка за неотклонение “Домашен арест”. Към 30.06.2010 г. с наложена такава мярка са 99 (94) лица.

1.6. ПРЕПИСКИ И НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ СЛЕД САМОСЕЗИРАНЕ И ПО СИГНАЛИ НА КОНТРОЛНИТЕ ОРГАНИ И МАТЕРИАЛИ НА ДА,,НС”¹⁸. ПОСТАНОВЕНИ ПРИСЪДИ

След **самосезиране** в териториалните прокуратури през I шестмесечие на 2010 г. са образувани 803 преписки, които съставляват 0,6% от общо образуваните преписки в прокуратурите. По 172 преписки прокурорите са постановили образуване на ДП или по 21,4% от тях.

Общо през отчетния период са наблюдавани 236 досъдебни производства, като разликата между новообразуваните и наблюдаваните се дължи на останалите неприключили досъдебни производства от предходен период.

Броят на прокурорските актове, внесени в съда е 80. По общо внесените актове са осъдени 72 лица.

Териториално разпределение на образуваните преписки и ДП след самосезиране е следното:

<i>Апелативен район</i>	<i>Преписки</i>	<i>ДП</i>
<i>ВоАП</i>	557	61
<i>АП Варна</i>	100	82
<i>АП София</i>	74	11
<i>АП Пловдив</i>	39	15
<i>АПВ. Търново</i>	28	1
<i>АП Бургас</i>	5	2

За отчетния период в териториалните прокуратури **по сигнали на контролните органи са образувани 355 преписки**, които съставляват 0,3% от общо образуваните преписки. По 122 преписки прокурорите са постановили образуване на ДП, които съставляват 0,4% спрямо общо образуваните от прокурорите досъдебни производства.

Наблюдаваните през годината досъдебни производства са 301. В съда са внесени 10 прокурорски акта, като най-много са внесени от АП Пловдив – 4, следват АП Варна – 2, АП Бургас – 2, АП В. Търново – 1 и АП София - 1. По общо внесените актове са осъдени 16 лица.

По сигнали на контролните органи, от които прокуратурата би следвало да получава материали с достатъчно данни за престъпления, образуваните преписки и дела са както следва:

¹⁸ Тази статистика е въведена от 2008 г., като се е отчитала само годишно. От 2010 г. показателите се събират на шестмесечие и годишно, поради което не се прави съпоставка с I шестмесечие на 2009 г.

- Сметната палата – 2 преписки;
- Националната агенция по приходите – 170 преписки, от които по 81 е постановено образуване на ДП;
- Агенция за държавна финансова инспекция – 59 преписки, като по 5 от тях са образувани ДП.;
- Дирекция за национален строителен контрол – 13 преписки и по 4 е образувано ДП;
- Агенция за следприватизационен контрол – 1 преписка;
- Агенция митници – 110 преписки, от които по 32 е постановено образуване на ДП.

Териториалното разпределение на новообразуваните преписки и ДП е, както следва:

<i>Апелативен район</i>	<i>Преписки</i>	<i>ДП</i>
<i>АП София</i>	106 (0,2%) ¹⁹	39
<i>АП Варна</i>	78 (0,4%)	14
<i>АП Пловдив</i>	73 (0,3%)	14
<i>АП В. Търново</i>	68 (0,3%)	39
<i>АП Бургас</i>	30 (0,2%)	16

В района на ВоАП няма образувани преписки и ДП по сигнали на контролните органи.

По материали на ДА„НС” са образувани 121 преписки, от тях 36 са решени с образуване на ДП или 29,8%.

Делът на образуваните производства от прокурор по материали от ДА„НС” е 0,8% спрямо делата, образувани през полугодieto за тежки престъпления.

От тях - на Дирекция за финансово разузнаване – 31 преписки и са образувани 3 ДП. Наблюдавани са 9 ДП.

След проверки на ПРБ, ДА„НС” и НАП на лица с имущество над 500 хил. лв. са образувани 16 преписки, от тях решени с образуване на ДП – 3. Наблюдавани²⁰ са 8 ДП, като в съда са внесени 3 прокурорски акта и са осъдени 3 лица.

По получен доклад и приложени към него документи, относно разследвания на Европейската служба за борба с измамите е образувана 1 преписка в РП Лом.

1.7. НАКАЗАТЕЛНО-СЪДЕБЕН НАДЗОР

По внесените прокурорски актове през I шестмесечие на 2010 г. са образувани 21934 (20935) съдебни производства. От тях по обвинителен акт – 13908 (13140), по предложение за споразумение – 5185 (5198) и по предложение за налагане на административно наказание по чл. 78а НК – 2841 (2597) дела.

Прокурорите са участвали в общо 63676 (56993) съдебни заседания.

По предложения, постигнати между прокурора и защита, съдът е одобрил 5177 (5061) споразумения като непротиворечащи на закона и морала. Допълнително постигнати в съдебната фаза на процеса (след внасяне на обвинителен акт в съда) са сключени 5853 (4725) споразумения.

По внесените предложения за налагане на административно наказание, в

¹⁹ Процентът в скобите е относителният дял на новообразувани преписки по сигнали на контролните органи спрямо всички образувани в региона преписки.

²⁰ Наблюдавани са новообразувани през периода, както и образуваните и нерешени дела от предходен период.

изпълнение императивната форма на чл. 78а НК, съдът е постановил 2805 (2184) решения. В съдебно заседание (след внасяне на обвинителен акт) съдът е преценил, че са налице условията за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание по 466 (471) дела.

Бързината на приключване на делата безспорно оправдава прилагането на института на споразумението. Тези данни обаче отново потвърждават извода за необходимостта от диференциация в НК на престъпленията според тежестта им и въвеждане на съответни облекчени процедури по отношение на тези с по-ниска степен на обществена опасност.

Осъдени, санкционирани и оправдани лица

По актовете на Прокуратурата съдилищата са постановили общо осъдителни и санкционни решения срещу **25630** (24237) лица. От тях 1591 (1409) са жени; на младежка възраст от 14 до 29 години са 10613 (9778) лица и 8852 (6833) са рецидивистите. Наред с ръста на общо осъдените лица значително е увеличен и броят на осъдените за извършени престъпления от особен обществен интерес²¹.

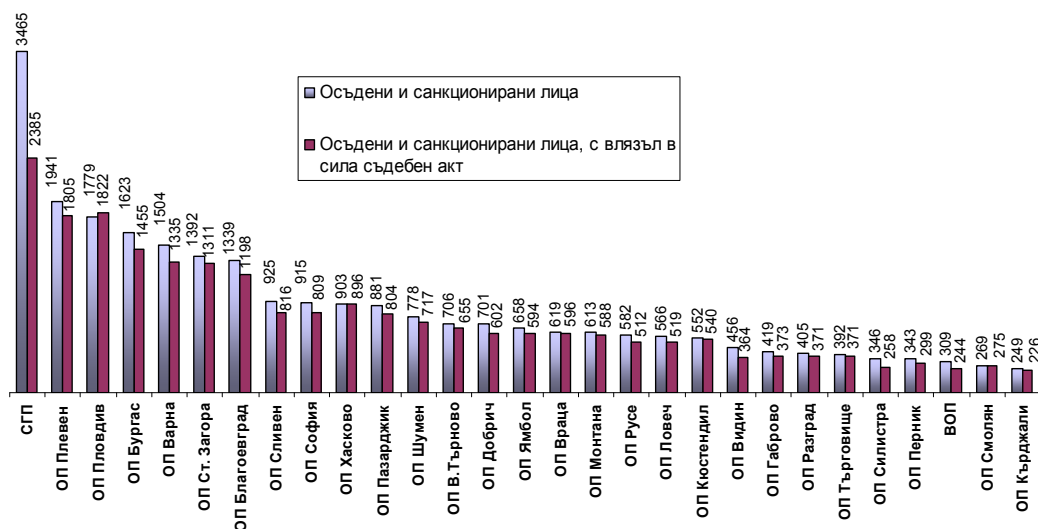
Видно от структурното разпределение по видове престъпления, изложено в таблицата по-долу, при сравнително близки стойности, **най-много лица са осъдени за престъпления против собствеността и за общоопасни престъпления** (в които са включени тези по транспорта и незаконният трафик на наркотици). Осъдените за тези видове престъпления съставляват 76,2% от всички осъдени лица.

<i>Глава от НК</i>	<i>Осъдени лица</i>	<i>Оправдани лица</i>
Общо	25630	1129
Глава V Престъпления против собствеността	10255	493
Глава XI Общоопасни престъпления	9267	144
Глава II Престъпления против личността	1379	135
Глава VI Престъпления против стопанството	1272	59
Глава IX Документни престъпления	951	94
Глава VIII Престъпления п/в дейността на държавни органи и обществени организации	903	56
Глава X Престъпления против реда и общественото спокойствие	844	87
Глава IV Престъпления против брака, семейството и младежта	427	15
Глава III Престъпления против правата на гражданите	167	17
Глава VII Престъпления п/в финансовата, данъчната и осигурителната системи	98	21
Глава XIII Военни престъпления	65	8
Глава XII Престъпления против отбранителната способност на Републиката, против информацията, представляваща държавна тайна и против чуждестранната класифицирана информация	2	0

**По Глави I, IXa и XIV НК няма осъдени и оправдани лица*

²¹ Вж. т. 1.11.

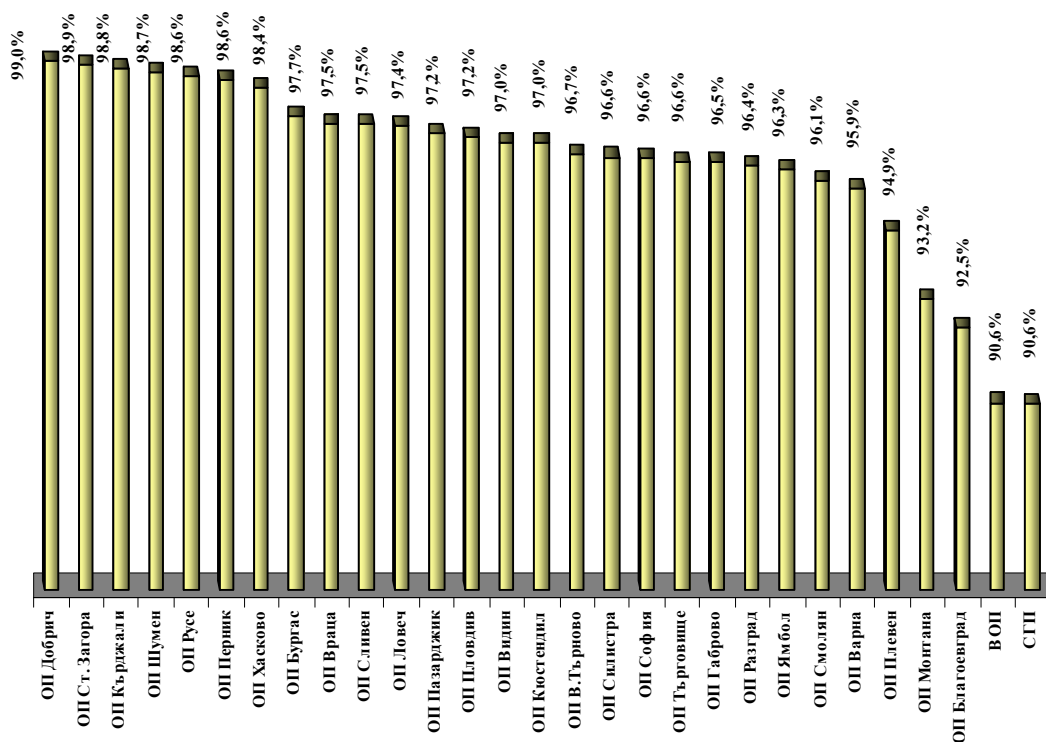
Данните за осъдени лица и с влезли в сила присъди по окръжни райони са представени на графиката по-долу.

Фиг. 11. Осъдени лица и с влязла в сила присъда по окръжни райони..

Ефективността на прокурорската дейност в крайната фаза на процеса се измерва с процентното съотношение на **осъдените и санкционирани лица** спрямо тези, по отношение на които съдът е постановил съдебен акт през периода.

На следващата графика са изведени данните за прокуратурите от съответните окръжни райони.

Фиг. 12. По окръжни райони – процент на осъдените лица спрямо тези, по отношение на които съдът е постановил съдебно решение през периода.

С най-висок процент (над 98%) на осъдените лица са районите на ОП Добрич, Ст. Загора, Кърджали, Шумен, Русе, Перник и Хасково.

Лицата с **влезли в сила осъдителни и санкционни решения** са 22740 (18687). Пробация е наложена на 7830 (7412) лица, лишаване от свобода условно – на 6461 (6078) лица. На ефективно лишаване от свобода са осъдени 4424 (4092) лица. На 8 лица е наложен доживотен затвор. Глоби – на 3561 лица. Други наказания са наложени на 4672 (8440) лица.

По глави от НК разпределението на влезлите в сила наказания е следното:

<i>Глава от НК</i>	<i>Пробация</i>	<i>Условно ЛС</i>	<i>Ефективно ЛС</i>	<i>Доживотен затвор</i>	<i>Глоба</i>	<i>Други наказания²²</i>
Общо	7830	6461	4424	8	3651	4672
Глава II Престъпления п/в личността	378	359	262	3	176	61
Глава III Престъпления п/в правата на гражданите	50	47	33	0	47	9
Глава IV Престъпления п/в брака, семейството и младежта	166	30	7	0	115	62
Глава V Престъпления п/в собствеността	2203	2554	3138	5	534	455
Глава VI Престъпления п/в стопанството	225	208	104	0	639	61
Глава VII Престъпления п/в финансовата, данъчната и осигурителната системи	3	60	15	0	24	2
Глава VIII Престъпления п/в дейността на държ. органи и обществени организации	220	368	64	0	350	23
Глава IX Документни престъпления	253	244	26	0	261	51
Глава X Престъпления п/в реда и общественото спокойствие	231	126	147	0	179	73
Глава XI Общопасни престъпления	4093	2447	628	0	1308	3874
Общо по Глави IXa, XII и XIII	8	18	0	0	18	1

**За престъпления по Глави I, XII и XIV няма наложени наказания.*

От данните е видно, че най-често определяните от съда наказания са пробация и условно осъждане. По-леките наказания, в таблицата обозначени с общо наименование „други наказания”, като глоба, лишаване от право да се заема/упражнява определена длъжност/дейност, обикновено се налагат кумулативно за предвидените в особената част на НК престъпления. Това обяснява и по-големият им брой, тъй като се налагат заедно с основните наказания, най-вече лишаване от свобода.

По реда на **съкратеното съдебно следствие** влезлите в сила наложени наказания са 2799 (3275), от които пробация – 976 (1167), ефективно ЛС – 882 (867), условно ЛС – 543 (581), глоби - 239 и други – 159 (660). Съобразно видовете престъпления по глави от НК разпределението на наказанията е следното:

²² Други наказания – лишаване от право да се заема/упражнява определена длъжност/дейност, обществено порицание и др.

<i>Глава от НК</i>	<i>Пробация</i>	<i>Условно ЛС</i>	<i>Ефективно ЛС</i>	<i>Глоба</i>	<i>Други наказания</i>
Общо	976	543	882	239	159
Глава II Престъпления п/в личността	54	41	43	8	7
Глава IV Престъпления п/в брака, семейството и младежта	14	1	0	24	8
Глава V Престъпления п/в собствеността	520	358	732	70	78
Глава VI Престъпления п/в стопанството	55	18	16	37	3
Глава VII Престъпления п/в финансовата, данъчната и осигурителната системи	2	12	5	5	1
Глава VIII Престъпления п/в дейността на държавни органи и обществени организации	46	14	10	15	1
Глава IX Документни престъпления	24	4	0	17	6
Глава X Престъпления п/в реда и общественото спокойствие	30	4	12	9	11
Глава XI Общопасни престъпления	227	89	59	52	43
Общо по Глави III, XII и XIII	4	2	5	2	1

**За престъпления по глави I, IXa и XIV няма наложени наказания.*

Оправдани са 1129 (1247) лица. **Влезли са в сила** оправдателните присъди по отношение на 557 (592) лица, което съставлява 2,1% спрямо предадените на съд при 2,4% за 2009 г. Видно от данните отчита се намаление с 9,4% на броя оправдани лица по постановените оправдателни присъди.

Най-честите основания за постановяването на оправдателни присъди са поради недоказаност на обвинението - липса на престъпен състав или на вина. Основание съдът да приеме несъставомерност на деянията е и промяната на показания на свидетели по делото или промяна на обясненията, давани от подсъдимия в хода на съдебното следствие.

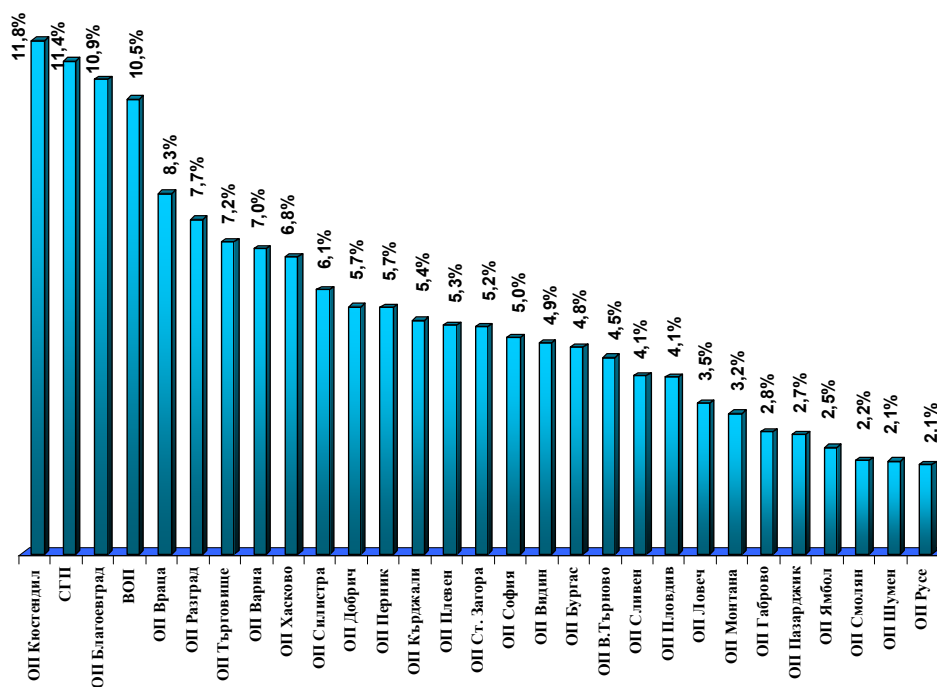
Върнати от съда за доразследване са 1432 дела. Запазва се тенденцията в последните три години на намаление, както на броя върнати дела, така и на процента им от внесените в съда актове.

Относителният дял на върнатите дела спрямо внесените в съда прокурорски актове е 6,6% (при 7,1% и 8,9% за същите периоди на 2009 г. и 2008 г.) Абсолютните стойности за двете полугодия са съответно 1485 и 1842.

Тази положителната тенденция е резултат на указанияте от ВСС и взети ръководството на ВКП и административните ръководители по места организационни мерки.

По апелативни райони данните са следните: АП София - 784, АП Пловдив - 204, АП Варна - 196, АП Велико Търново - 124, АП Бургас - 98 и ВоАП - 26.

Процентното съотношение на върнатите дела спрямо внесените прокурорски актове **по окръжни райони** е следното:

Фиг. 13. Процентното съотношение на върнатите дела спрямо внесените прокурорски актове по окръжни райони

Прокуратури със значително по-висок процент на върнатите дела в сравнение с останалите са от окръжните райони на ОП Кюстендил, СГП, Благоевград, ВОП.

Незначителен е дялът на върнатите прокурорските актове, с които обвиняеми лица са предадени на съд, в районите на ОП Смолян, Шумен и Русе.

Прекратените от съда дела на основание чл. 250 и чл. 289 НПК са 148 (225) или 0,9% (1,4 %) от решенията на съда по внесени от прокуратурите обвинителни актове.

Спрените от съда наказателни производства на основание чл. 290 НПК са 44 (58).

По предложения на прокурорите за **възобновяване на наказателни дела** са образувани 2 (10) производства, като е двете (5) са по реда на чл. 70 ЗАНН.

Действия на прокурора в съдебна фаза. Протести

През отчетния период прокуратурите са подали 1305 (1391) протеста.

От подадените 1202 (1261) въззивни протести, 153 (120) са уважени, 234 (223) не са уважени. По останалите предстои произнасяне от съда.

Касационните протести са 103 (130), от които 15 (15) са уважени, 12 (21) не са уважени и останалите не са разгледани от съда до края на отчетния период. По апелативни прокуратури подадените до ВКС протести се разпределят, както следва: АП София – 48 (62), АП Пловдив – 17 (20), АП В.Търново – 13 (18), ВоАП – 11 (13), АП Бургас – 9 (2) и АП Варна – 5 (15).

1.8. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА И ДРУГИ ПРИНУДИТЕЛНИ МЕРКИ

През периода са **получени за изпълнение 17980** (18623) присъди и споразуменията, по които прокурорите са длъжни да предприемат действия по чл. 416 ал. 2 НПК.

В началото на отчетния период останалите неизпълнени присъди са били 963 (1022), от които 420 (354) за АП София, 118 (237) за АП Варна, 268 (228) за АП В. Търново, 93 (107) за АП Бургас, 61 (92) за АП Пловдив, и 3 (4) за ВоАП .

Прокурорите са **изпратили 17783** (17891) присъди на съответните компетентни органи за изпълнение. От тях, в срок до 5 дни – 15836 (16158).

По апелативни райони разпределението е следното: АП София - 6478 (6438); АП Пловдив - 3602 (3522); АП В.Търново – 2813 (2851); АП Варна – 2804 (2951); АП Бургас – 2018 (2049); ВоАП - 68 (80).

Неприведените присъди в изпълнение са 613 (1020) в края на периода.

На основание чл. 415 НПК е отложено изпълнение на наказанието в 35 (50) случая.

През отчетния период **реално приведени в изпълнение** са 14991 (15210) присъди, което съставлява 84.3% (85%) от общия брой изпратени за изпълнение. По апелативни райони разпределението им е следното: АП София - 5638 (6143); АП Пловдив – 3308 (3262); АП В.Търново - 2285 (1799); АП Варна – 2097 (2311); АП Бургас - 1605 (1625); ВоАП - 58 (70).

Прокурорите са изготвили и внесли в съда общо 2312 (2012) **предложения за кумулиране на наказанията по реда на чл.306 НПК**. Уважените от съда са - 1408 (1223) срещу 33 (38) – неуважени. Останалите - са все още неразгледани от съда в края на периода. Данните сочат на значително увеличение на натовареността на прокурорите по служебно сезиране на съда за извършване на кумулация.

Най-често необходимостта от групиране /кумулиране/ на наказанията по различни присъди за едно и също осъдено лице се констатира от съответната затворническа администрация, когато това лице започне реално да търпи наказанието „Лишаване от свобода”. В същото време, в съвременните условия, Прокуратурата се натоварва със нетипични за нея задължения, тъй като кумулацията безспорно е изцяло в интерес на подсъдимите. При това, след като съответната компетентна прокуратура е приключила успешно както обвинителната си функция, така и задълженията си по изпълнение на присъдата. Наред с това, институтът на кумулацията на наказания датира от създаването на НК през далечната 1968 г., с изменения през 1982г. /относно чл.27 от НК/ и в по-ново време - с частични изменения през 2002 г./относно продължаването престъпление по чл. 26 от НК/, както и през 2004 г. /само по отношение на наказанието „пробация”/.

Поради това, би следвало да се преосмисли законодателната уредба по отношение на кумулацията на наложени наказания, чието изтърпяване е започнало и в последствие е установено наличие на условия за прилагането ѝ. Следва ли да се прилага във всички случаи, следва ли да е изцяло задължение на Прокуратурата, щом обслужва само интересите на подсъдимите, следва ли да включва всички случаи и всички престъпления, вкл. и особено тежките и за опасен рецидив? Приложима ли е кумулацията в другите страни от ЕС във вида, регламентиран по българския НК от 1968г. и от 1982 г. - ЗИД НК (ДВ, бр. 28/1982 г.)?

Промяната на действащото законодателство би следвало да се извърши в следните насоки: Да се изключи Прокуратурата от кръга на субектите, служебно ангажирани да инициират частно съдебно производство по реда на чл. 306 от НПК за прилагане на разпоредбите на чл. 25 и чл.27 от НК, като едновременно се регламентира задължението, респ. правната възможност, сезирането на съда да се извършва от затворническата администрация, респ. пробационните служби и от заинтересованите осъдени лица. Сезирането на компетентния съд да става директно от оторизираните лица или за осъдените - чрез техните защитници, без участие на прокурор. По настоящем прокурорът извършва огромна по обем предварителна дейност по проверка обосноваността на исканията за кумулация, инициира процедурата, а съдът извършва кумулация, като постановява определен размер на наказанието „лишаване от свода” в

полза на осъдените лица. А в случаите, при които разликата в кумулираните две и повече присъди, когато резултатът е „надлежаване” при наказанието „лишаване от свобода”, този резултат несправедливо се отчита като негатив на прокуратурата, независимо, че не се касае за нарушаване на закона от прокурора, а е последваща дейност, извършена от съда, във връзка с кумулацията.

Следва да се ограничи и приложното поле на чл. 25 и чл.27 НК за някои видове тежки престъпления, включително и когато престъплението е извършено при условията на опасен рецидив. В тази насока е необходима промяна на разпоредбата на чл. 24 от НК /по увеличаване на наказанието/, като се предвидят задължителни условия, при наличието на които съдът, не по преценка /както е по настоящем/, а да бъде задължен да увеличи определеното общо наказание при условията на чл. 23, чл. 25 и чл.27 от НК.

С предлаганите промени наред с освобождаване на прокурорите от несвойствени дейности, ще се приведат в съответствие нормите на НПК с регламентацията на функциите на специализираните администрации – в случая затворническата администрация и пробационните служби.

С наказание „лишаване от свобода” не са задържани от органите по изпълнение 693 (791) осъдени лица. От тях, над 6 месеца - 472 (487) случая.

По апелативни райони разпределението на незадържаните лица е следното:

<i>Апелативен район</i>	<i>лица</i>	<i>от тях над 6 месеца</i>
АП София	211 (322)	116 (151)
АП Пловдив	186 (182)	151 (144)
АП Варна	175 (157)	134 (111)
АП В.Търново	93 (87)	52 (59)
АП Бургас	20 (30)	11 (9)
ВоАП	8 (13)	8 (13).

По неприведените в изпълнение присъди, поради невъзможност да се издирят осъдените лица, периодично се изпращат напомнителни писма до службите на МВР, на които е възложено издирването.

По чл. 70 и чл. 71 НК прокурорите са изготвили предложения за 132 (168) лица.

През I шестмесечие на 2010 г. прокуратурите, в които има пенитенциарни заведения са прекъснали изпълнението на наказанието „лишаване от свобода” по отношение на 306 лица (за шестмесечието на 2009 г. - 349 случая). Това се е налагало, за да се избегне опасността от неоснователно задържане на осъдените в затвора.

За 31 (22) лица, осъдени на „лишаване от свобода” е налице задържане над срока на присъдата. В 13 (5) от случаите задържането е било до 10 дни, в 6 (3) – до 30 дни, в 5 (3) – до 3 месеца и в 7 (11) – над 3 месеца.

През I шестмесечие на 2010 г. прокурорите са взели участие в 2100 (1994) съдебни производства, свързани с изпълнение на наказанията (по глава 35 от НПК), гледани общо в 1292 (1348) съдебни заседания.

Все още не е преодоляна практиката, подсъдимите да се привеждат по делата от затворите и следствените арести, като в съпроводителните писма не се посочват всички данни /изтърпяното наказание, остатък му, срока на предварителното задържане, зачитането на дните от положен труд/. Затворническата администрация не във всички случаи уведомява прокуратурата за незавърналите се от отпуск осъдени лица, за прекъсване изпълнението на наказанието им, бягства или други отклонения от правилата за изтърпяване на наказанието.

Констатира се случаи на неуведомяване на прокуратурата за началото на

изпълнението на наказанието лишаване от свобода от затворите, поради това, че лицето, чиято присъда е изпратена за изпълнение, в момента търпи друго наказание лишаване от свобода. Аналогични са проблемите и при изпълнението на наказанието пробация и лишаване от права. В последния случай, основен проблем е че осъдените лица не предават свидетелството си за правоуправление, с обяснението, че са го изгубили и така на практика продължават да го използват, независимо че са лишени от съответното право.

В тази връзка, е необходимо подобряване на контрола, упражняван от прокуратурата, а така също и на взаимодействието между пробационните служби и съответните държавни институции и неправителствени организации с цел по-ефективно приложение на пробационната мярка по чл.42а, ал.2, т.3 от НК.²³

Принудителни мерки

Преписките за принудителни мерки са 2069 (2181), от които новообразувани – 1724 (1981). По чл.155 от Закона за здравето (33) – 1329 (1324), по чл.89 НК - 141 (163).

Районните прокуратури са внесли в съдилищата 1191 (1083) предложения. От всички разгледани предложения съдът е уважил 541 (539) – по чл.155 от 33 и 113 (90) – по чл.89 НК.

1.9. ГРАЖДАНСКО-СЪДЕБЕН НАДЗОР

Съществена част в дейността на прокуратурите по гражданско-съдебния надзор е по Закона за отнемане в полза на държавата на имущество придобито от престъпна дейност (ЗОПДИППД). Законодателят е възложил на Прокуратурата да информира Комисията за установяване и доказване на имущество, придобито от престъпна дейност. За целта е създадена организация по места между прокурорите, полицейските управления и другите контролни органи, които си взаимодействат за бърз информационен обмен на случаите с предмет по закона. Когато прокурорите установят законово основание по съответните досъдебните производства, че се включват в обхвата на ЗОПДИППД, уведомяват Комисията за предприемане на действия за отнемане на незаконно придобитото имущество.

Прокурорите са изготвили 848 (573) уведомления по ЗОПДИППД. По тях Комисията е образувала 105 (39) производства, от които - по 17 (8) са наложени обезпечителни мерки и в съда са внесени 5 (3) искания за отнемане на такова имущество (съответно 3 дела на ОП Сливен и по 1 на ОП Видин и РП Троян).

Прокурорите са участвали в 45 (46) дела по ЗОПДИППД, като 15 дела са приключили с отнемане на такова имущество (ОП Бургас -3; ОП Габрово – 2; ОП Русе – 2; ОП Хасково – 2; ОП Благоевград – 2; ОП Търговище – 1; ОП В. Търново – 1; ОП Пловдив – 1; ОП Враца - 1). Подаден е 1 касационен протест

По данни на КУИППД с решения на КУИППД по чл.13, ал. 1, т. 1 от ЗОПДИППД са образувани 86 производства за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност срещу 86 лица;

- по чл.13, ал. 1, т. 3 от ЗОПДИППД са образувани 25 дела за отнемане на имущество, придобито от престъпна дейност на обща стойност 93 105 477.94 лева. Броят на ответниците е повече от 25 лица, тъй като по някои от предявените от КУИППД мотивирани искания са конституирани по няколко ответника.

²³ „Включване в курсове за професионална квалификация и програми за обществено въздействие”.

От Комисията са взети 56 решения за налагане на обезпечителни мерки срещу 55 лица на стойност 168 462 252.70 лв.

На първа инстанция са постановени 23, от които в полза на КУИППД - 15 съдебни решения на приблизителна стойност 6 429 763 лева.

Решенията на второинстанционния /апелативен съд/ за същия период са общо 22, от които полза на КУИППД – 12.

Влезлите в сила решения за отнемане на имущество, придобито от престъпна са общо 3, от които в полза на КУИППД има 2 влезли в сила решения. Налице е едно частично влязло в сила решение, по което ВКС е уважил частично предявен от КУИППД иск, а за останала част делото е висящо пред ВКС.

Прокурорите от страната са участвали в 3809 (3679) съдебни заседания по 3702 (5334) граждански дела.

Производствата по Закона за отговорността на държавата и общините от вреди. (ЗОДОВ) са 190 (246), като 74 (54) са приключили с осъждане на държавата. По реда на този закон са подадени 111 въззивни протеста и 78 касационни.

През отчетния период прокурорите са предявили в съда 222 (305) иска.

По Семейния кодекс исковете са 44 (77), от които 29 са уважени, 1 е оставен без уважение от съда и 14 са неразгледани или с непостановено съдебно решение.

По ТЗ исковете са 42 (30), 17 са уважени, по 23 предстои произнасяне на съда или не са разгледани.

По ГПК исковете са 88 (82), уважени са 634, без уважение от съда е оставен 1 иск, 24 са неразгледани или чакат решение.

1.10. СПЕЦИАЛЕН НАДЗОР

Организацията на специалния надзор в ПРБ по заповед № ЛС-3202/25.09.2008 г. на главния прокурор доведе до оптимизиране и подобряване противодействието на престъпленията от значим обществен интерес²⁴. По тези дела се създават **съвместни екипи** за разследване от прокурори и разследващи органи, с участие и на представители на ДАНС, МВР, финансови и митнически органи. Екипите се ръководят от специализирани наблюдаващи прокурори от компетентните първоинстанционни прокуратури. Дейността се извършва под непосредственото наблюдение, методическо ръководство и контрол на прокурори от съответните специализирани отдели във ВКП.

В изпълнение изискванията за **мониторинг на съдебната система** при отчетността на делата от особен обществен интерес на ВСС и европейските експерти, ежесечно се предоставя статистическа и аналитична информация за движението и резултатите по тях. Предоставя се и информация за определени казуси, по предварително зададени от ЕК параметри (конкретни данни от образуването до приключването на делата, вкл. с влязла в сила присъда). Резултатите по тези дела в голяма част определят оценката за напредъка на страната ни по механизма за сътрудничество и проверка в областта на реформата на съдебната система. С оглед горното делата, образувани за престъпления от особен обществен интерес, са взети на специален надзор от специализираните отдели във ВКП.

²⁴ Наблюдавани от Европейската Комисия и от Европейската служба за борба с измамите; Определени от ВСС, като дела от особен обществен интерес (Протокол № 39/8.10.2008 г.) - организирана престъпност, особено тежки убийства, изпиране на пари, престъпления с предмет средства от фондовете на ЕС, корупция по високите етажи на властта, финансови измами в особено големи размери, представляващи особено тежък случай; Извършени от определени категории лица – народни представители, министри и техни заместници, ръководители и членове на независими институции, създадени със закон, ръководители на държавни изпълнителни агенции, комисии и техни заместници, областни управители и техни заместници, кметове на общини, магистрати и висши служители на МВР и МО.

Прокурорите са осъществявали специален надзор по 1674 дела. В този брой се включват и тези, внесени в съда в предходни периоди, по които продължава да наблюдаването до постановяване на окончателен съдебен акт. Новообразувани през периода са 312 производства. Разследването е приключило по 743 ДП, останали на производство при разследващ орган са 780. С постановление за прекратяване са решени 229 производства. Прокурорите са внесли в съда общо 392 дела, с които са предадени на съд 691 обвиняеми лица. Спрямо 373 лица са постановени осъдителни присъди, а по отношение на 256 - съдебният акт е влязъл в сила.

Отдел „Инспекторат” във ВКП е наблюдавал 46 ДП срещу магистрати. Към края на отчетния период с неприключено разследване са 20 от тях. В съдебна фаза са 22 дела, по които на този етап няма решение със съдебен акт. Прекратени от съда са 2 наказателните производства. Постановени са една оправдателна и една осъдителна присъди.

Необходимо е по-нататъшно кадрово и ресурсно укрепване на капацитета на разследващите полицаи, адекватна концепция за наказателното правоприлагане, съответстваща на динамиката и структурата на престъпността с цел постигане на по-голяма ефективност в противодействието на тежката престъпност.

1.11. ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ЗА ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Обобщени данни:

	І шестмесечие 2010 г.	І шестмесечие 2009 г.	І шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	9823	7345	6771
Образувани ДП	4627	3121	2764
Решени ДП	5204	3732	3431
Прокурорски актове внесени в съда	2210	1448	1290
Предадени на съд лица	2790	1727	1663
Осъдени лица	2198	1473	1155
Осъдени лица с влязла в сила присъда	1921	1215	955
Оправдани лица	117	100	109
Оправдани лица с влязла в сила присъда	47	71	29

Подробният анализ на посочените данни сочи на повишена ефективност на прокуратурата и разследващите органи в противодействието на особено тежките престъпления - ръст с 52,9% на внесените в съда прокурорски актове и с 58,1% на осъдените лица с влязла в сила присъда.

<i>Видове престъпления</i>	<i>Ефективно ЛС</i>	<i>Условно ЛС</i>	<i>Пробация</i>	<i>Глоба</i>	<i>Други наказания</i>
Общо	458	688	238	739	94
<i>Организирана престъпност</i>	77	20	1	31	0
<i>Корупционни престъпления</i>	7	28	46	23	13
<i>Изпирание на пари</i>	1	11	0	0	0
<i>Злоупотреба с фондове на ЕС</i>	1	10	4	96	3
<i>Подправка на парични или др. знаци или платежни инструменти</i>	31	44	24	6	3
<i>Данъчни престъпления</i>	27	134	113	141	13
<i>Незаконен трафик на наркотици</i>	301	401	49	419	62
<i>Незаконен трафик на хора</i>	13	40	1	23	0

По реда на съкратеното съдебно следствие влезлите в сила наложени наказания са общо 167, или 8,7% от влезлите в сила присъди за тежки престъпления. Съобразно видовете престъпления разпределението е следното:

- организирана престъпност – 2;
- корупционни престъпления – 18;
- злоупотреба с фондове на ЕС – 3;
- подправка на парични или др. знаци или платежни инструменти – 11;
- данъчни престъпления – 31;
- незаконен трафик на наркотици – 92;
- незаконен трафик на хора – 10.

Конкретни данни и анализ по видовете тежки престъпления от особен обществен интерес:

1.11.1. ОРГАНИЗИРАНА ПРЕСТЪПНОСТ

	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	324	174	169
Образуван ДП	108	56	54
Решени ДП	85	52	43
Прокурорски актове внесени в съда	44	57	42
Предадени на съд лица	279	144	183
Осъдени лица	138	91	92
Осъдени лица с влязла в сила присъда	98	72	71
Оправдани лица	15	0	0
Оправдани лица с влязла в сила присъда	0	0	0

На териториален принцип най - много прокурорски актове са внесени в съда от прокуратурите в района на АП София – 20, където са осъдени 11 лица. От апелативния район на АП В. Търново – 7 акта и 16 осъдени, Пловдив - 5 акта, където най-голям е броят на осъдените лица²⁵ - 40 ; АП Варна - 5 акта, осъдени лица - 10; АП Бургас - 4 акта, осъдени 21 лица. За района на Военноапелативната прокуратура, внесените в съда актове са 3, осъдени лица за тази категория дела – няма.

И през отчетния период, приоритетни в работата на прокуратурата и разследващите органи са досъдебните производства срещу лидери на организирани престъпни групи и участници в тях.

Създаването през 2009 г. на специализирани междуведомствени звена за разследване на престъпления, извършени от организирани престъпни групи, през първото полугодие на 2010 г. доведе до значително повишаване интензивността на разследването по тези дела. Това позволи, разследването по някои от тях да приключи в значително по-кратки от обичайните до сега срокове. След реализацията по основното дело или паралелно с него, работата продължава в дълбочина - провежда се разследване и за финансови престъпления и изпиране на пари, свързани с основната престъпна дейност на организираната престъпна група. Провеждат се разследвания и по отношение на други лица от престъпната група, неиздирени или неустановени по основното дело,

²⁵ Осъдените лица през отчетния период са по актове, внесени в съда през същия и от предходни периоди.

както и на лица, свързани по някакъв начин с дейността на групата.

Въвеждането на екипния принцип и участието в разследващите звена и на прокурори от ВКП, позволява осъществяване на пълноценно ръководство и реален надзор върху разследването.

Очаква се, с последните изменения в НПК и с въвеждането на фигурата на резервен защитник, отпадането на задължителното предявяване, освен при изрично искане от страна на обвиняемите, разследването да се облекчи в значителна степен и това да се отрази благоприятно на сročността на приключването им.

1.11.2. КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	892	661	789
Образувани ДП	386	213	255
Решени ДП	319	273	361
Прокурорски актове внесени в съда	133	72	92
Предадени на съд лица	204	79	123
Осъдени лица	107	102	75
Осъдени лица с влязла в сила присъда	84	67	51
Оправдани лица	10	22	38
Оправдани лица с влязла в сила присъда	2	36	13

Спецификата на корупционните престъпления, съобразно систематиката на НК - по видове и като движение на делата, се откроява посредством представяне на данните по следния начин:

<i>Глави и раздели от НК</i>	<i>Новообразувани ДП</i>	<i>Внесени в съда прок. актове</i>	<i>Осъдени лица</i>	<i>Оправдани лица</i>
Глава VIII Престъпления п/в дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции	333	119	82	2
Раздел II "Престъпления по служба"	215	34	6	2
Раздел III „Престъпления п/в правосъдието"	1	0	0	0
Раздел IV "Подкуп"	117	85	76	0
Глава VI "Престъпления п/в стопанството"	43	10	2	0
Раздел I "Общи стопански престъпления"	41	10	2	0
Раздел III "Престъпления п/в митническия режим"	2	0	0	0
Глава XIII "Военни престъпления", Раздел III "Длъжностни престъпления"	10	4	0	0

Най-голям е делът на образуваните дела и внесените в съда актове за престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции. От тях, най-характерни са длъжностните престъпления и типичното корупционно престъпление - подкуп.

Отново се прави извода, че фактическата и правна сложност на делата, образувани за корупционни престъпления, обективно води до по-продължителни разследвания. Продължителността на досъдебната фаза за този вид дела се обуславя и от проблеми, свързани с доказване на престъпленията, предвид характера и целта на извършването им (набавяне на облага; липсата на заинтересована страна, която да

съдействия на правосъдието; подаваните сигнали обикновено не съдържат конкретни данни и доказателства за престъплението – винаги се налага извършване на проверка и разследване с всички способности за доказване.

До влизане в сила на ЗИД НПК /ДВ бр.32/2010 г./, данните, събрани със СРС при проверки или друго наказателно производство, нямаха процесуална доказателствена стойност, както и присъдата не можеше да се основава само на данните събрани със СРС и показанията на свидетели с тайна самоличност и др.) Със ЗИД на НПК /ДВ бр. 32/2010 г. в сила от 28.05.2010 г./ тази кумулативност отпадна с изменението на разпоредбата на чл. 177 ал.1 от НПК, като след тази дата забраната касае само данните, събрани със СРС, но не и когато например те са съпътствани от разпит на свидетел с тайна самоличност. След изменението, доказателствена сила вече имат и данните, събрани със СРС по друго наказателно производство или по искане на орган по чл. 13 ал.1 от Закона за СРС.

Въпреки измененията в НПК /влезли в сила в края на отчетния период/, спецификата на разследване и недостатъчния опит на разследващите органи по този тип дела, обуславя по-голямата продължителност на разследване и тенденция прокурорите да работят по такива от предходни години. По тази причина често се прилага и института на удължаване срока на разследване.

Независимо от трудностите при разследването на делата за корупционни престъпления, налице е значителен ръст на внесените прокурорски актове в съда и съответно на предадените на съд и осъдените лица за корупционни престъпления, в сравнение със същия период на 2009 г.

В съда са внесени почти два пъти повече дела -133 при 72 дела за същия период на 2009 г. Предадените на съд лица за корупционни престъпления са около два пъти и половина повече (204) спрямо първото полугодие на 2009 г. (79). Повече са и осъдените с влязла в сила присъда - 84 при 67 за 2009 г. Двойно е намален броят на оправданите лица -10 при 22 за същия период на 2009 г. Оправданите лица с влязла в сила присъда са само 2 при 36 за същия период на 2009 г.

1.11.3. ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ – чл. 253 ÷ 253б НК

	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	176	140	106
Образуван ДП	46	44	35
Решени ДП	31	38	19
Прокурорски актове внесени в съда	11	8	5
Предадени на съд лица	25	10	8
Осъдени лица	21	6	2
Осъдени лица с влязла в сила присъда	12	13	2
Оправдани лица	3	2	0
Оправдани лица с влязла в сила присъда	0	1	0

От данните е видно, че е налице увеличение броя, както на наблюдаваните и образуван ДП през периода, така и на внесените актове и предадените на съд и осъдени лица. Значителен е ръстът при осъдените лица с влязла в сила присъда – от 2 за 2008 г. - на 12 през отчетния период.

Изложената проблематика за корупционните престъпления като цяло, в пълна степен се отнася и за изпирането на пари и другите видове тежки престъпления.

Регламентацията по отношение разкриването на данъчната и банковата тайна, както и необходимостта от назначаване на сложни и обемни експертизи допълнително допринасят за увеличаване продължителността на разследванията. Специфични са трудностите при доказването на деянието по изпиране на пари, поради необходимостта да се докаже връзката му с предикатното престъпление. Вярно е, че според съдебната практика, няма изискване, престъплението, чрез което е придобито имуществото да е престъпление от определен вид. Достатъчно е то да покрива обективните признаци на престъпен състав по НК. При всички случаи обаче, за да се докаже съставомерност по чл. 253 и сл. от НК, законът изисква установяване по несъмнен и категоричен начин на връзката на предмета на престъплението „изпиране на пари” с първоначалното престъпление / Решение № 34 /2009 г. по н.д. 577 /08 г. I н.о. на ВКС/.

Практиката сочи на вече уважени от съда искове, предявени по реда на Закона за отнемане на имущество, придобито по престъпен начин /ЗОИППД/, въз основа на направените от Прокуратурата уведомления до Комисията по този закон /КУИППД/. По специалния закон обаче, не се изисква доказването на връзката с конкретно престъпление, а само несъразмерност на придобитото имущество с доходите на лицето. По аналогичен начин и съобразно практиката в другите европейски страни следва да се извърши законодателна промяна за повишаване резултатността на разследванията за изпиране на пари.

1.11.4. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ С ПРЕДМЕТ – ИМУЩЕСТВО И/ИЛИ СРЕДСТВА ОТ ФОНДОВЕ, ПРИНАДЛЕЖАЩИ НА ЕС ИЛИ ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ ЕС НА БЪЛГАРСКАТА ДЪРЖАВА

	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	605	135	31
Образуван ДП	259	74	9
Решени ДП	257	20	6
Прокурорски актове внесени в съда	181	14	4
Предадени на съд лица	187	14	4
Осъдени лица	114	6	0
Осъдени лица с влязла в сила присъда	98	4	0
Оправдани лица	8	2	0
Оправдани лица с влязла в сила присъда	6	0	0

Налице е увеличаване с 4 пъти на броя на наблюдаваните и образуваните ДП за престъпления свързани със злоупотреби с фондове на ЕС. Десетократно е увеличен броят на решените дела, спрямо същия период на 2009 г. Предадените на съд лица са 13 пъти повече и над 20 пъти е увеличен броят на осъдените лица.

Независимо от натовареността, високо остава качеството на извършената дейност. Едва 0,03 % са оправданите лица с влязла в сила присъда спрямо предадените на съд.

Това се дължи и на реструктурирането в прокуратурата и взетите мерки за постоянно наблюдение, контрол и законосъобразно решаване на преписките и делата за окончателно преодоляване на проблема за засягане финансовите интереси на Общността.

Спецификата на материята, свързана с еврофондовете и нарушаване процедурите за усвояването им изисква наред с общата квалификация и допълнително специализирано обучение. В тази връзка Прокуратурата регулярно организира и провежда обучителни мероприятия самостоятелно и съвместно с други организации. В последните години се разшири сътрудничеството ни с неправителствените организации, вкл. в областта на продължаващото обучение.

1.11.5. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПАРИЧНАТА И КРЕДИТНАТА СИСТЕМИ - ИЗГОТВЯНЕ, ПРОКАРВАНЕ В ОБРЪЩЕНИЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА НЕИСТИНСКИ И ПРЕПРАВЕНИ ПАРИЧНИ ЗНАЦИ И КРЕДИТНИ КАРТИ

	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	1572	926	664
Образуван ДП	917	503	243
Решени ДП	834	500	375
Прокурорски актове внесени в съда	87	44	41
Предадени на съд лица	107	58	49
Осъдени лица	111	49	42
Осъдени лица с влязла в сила присъда	105	50	31
Оправдани лица	1	2	6
Оправдани лица с влязла в сила присъда	1	2	0

Налице е значителен ръст на наблюдаваните и новообразуваните досъдебни производства за този вид престъпления. По голям е и делът на решените ДП, внесените актове, предадените на съд и осъдените лица, вкл. с влязла в сила присъда. Основният проблем е трудната доказуемост по отношение авторството на посочените деяния. Поради тази причина значителна част от делата приключват с постановления за спиране срещу неизвестен извършител.

1.11.6. ДАНЪЧНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	3138	2356	2155
Образуван ДП	1272	714	695
Решени ДП	1391	1024	942
Прокурорски актове внесени в съда	566	272	259
Предадени на съд лица	626	336	343
Осъдени лица	468	291	220
Осъдени лица с влязла в сила присъда	400	231	176
Оправдани лица	27	19	23
Оправдани лица с влязла в сила присъда	14	9	4

Видно от данните, налице е значително увеличение на броя на новообразуваните дела за данъчни престъпления - с 78,2 % повече, спрямо същия период на 2009 г. Двойно

повече са внесени в съда прокурорски актове и предадените на съд лица. Около два пъти повече са и осъдените лица и осъдените с влязла в сила присъда – 468 (400) при 291 (231) за същия период на 2009 г. Незначителен е делът на оправданите лица с влязла в сила присъда (14) - едва 0,02 % спрямо предадените на съд лица за данъчни престъпления.

Спецификата на делата за данъчни престъпления предполага и изисква, разследващите органи да притежават специфични и задълбочени знания в областта на търговското, финансовото и данъчното право, както и да имат сериозни икономически познания. Това налага специализация на тези органи, което на практика в по-големите прокуратури и полицейски структури (напр. СГП) вече е направено, но все още е неприложимо в района на по-малките окръжни прокуратури. Това е и една от причините, разследването по този вид дела да е с по-голяма продължителност. Забавянето се дължи и на трудности, свързани с назначените по делата обемни и сложни счетоводни и данъчни експертизи, които изискват повече време за изготвяне.

Независимо от трудностите, горепосочените данни сочат за значително повишаване активността и професионализма на разследващите органи и прокурорите в работата по тези дела.

1.11.7. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ С НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА И ПРЕКУРСОРИ

	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	2905	2794	2711
Образувани ДП	1583	1453	1415
Решени ДП	2188	1759	1621
Прокурорски актове внесени в съда	1149	947	820
Предадени на съд лица	1302	1042	916
Осъдени лица	1174	872	694
Осъдени лица с влязла в сила присъда	1065	726	604
Оправдани лица	51	48	39
Оправдани лица с влязла в сила присъда	21	23	12

Статистическите данни сочат на трайно увеличение както броя на наблюдаваните и образувани в съответните периоди дела, така и непрекъснат ръст на срочно решаване на делата с предаване на съд на извършителите. Нараства трайно в последните три години и делът на осъдените лица, занимаващи се с незаконна дейност с предмет наркотични вещества. Непроменен остава делът на оправданите лица.

Характерно през последните години е обстоятелството, че правоохранителните органи засилиха усилията си по задържането и доказването на престъпленията, свързани с наркотици, на организирани престъпни групи, а не само на дребни разпространители на наркотици.

Териториалното разпределение и движението на тази категория дела по апелативни райони е следното:

Апелативни райони	Новообразувани ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица	Оправдани лица
АП София	951	558	388	10
АП Пловдив	269	261	328	4
АП В.Търново	121	104	90	3
АП Варна	120	89	107	2
АП Бургас	119	135	148	2
ВоАП	3	2	4	0

За **общоопасни престъпления по чл.354а, 354б и 354в НК** - незаконен трафик на наркотични вещества и прекурсори (незаконно производство, държане, разпространение) са наблюдавани 2788 (2709) ДП. Новообразувани за периода са 1535.

Най-голям е броят на наблюдаваните ДП по чл. 354а НК – 2675, от които:

- за производство/преработка – 9;
- придобиване, държане, вкл. съхраняване – 70;
- разпространение – 360;
- голямо количество – 62;
- особено голямо количество – 11;
- на публично място придобиване/държане, с цел разпространение – 26;
- по поръчка или в изпълнение на ОПГ - 34;
- придобиване/държане – 1609;
- маловажен случай – 486.

Приключени са 1934 ДП. Останали на производство при разследващ орган са 970 ДП. Решени от прокурорите са общо 2123 ДП. Внесени в съда са 1128 прокурорски акта срещу 1277 обвиняеми лица, в т.ч. 12 чужди граждани. С постановление за спиране са решени 226 ДП. Прекратени са 690 ДП.

Осъдените лица в края на периода са общо 1144, по отношение на 1037 лица постановените присъди са влезли в сила. Оправдани са 50 обвиняеми лица, по отношение на 20 лица оправдателните присъди са влезли в сила.

За **митническа контрабанда - престъпления по чл. 242, ал.2-4 и 9 НК** са наблюдавани 117 (85) дела. Новообразуваните са 48. Приключени са 44 досъдебни производства. Останали на производство в края на периода - 70. Решени от прокурорите са 65 ДП. Внесените в съда прокурорски актове са 21. Обвиняеми по тях са 25 лица, от които 7 чужди граждани. Спрени са 28 ДП, а прекратени - 15.

Осъдените лица в края на периода са 30. Срещу 28 лица постановените присъди са влезли в сила. Оправдано е 1 лице.

1.11.8. НЕЗАКОНЕН ТРАФИК НА ХОРА

	І шестмесечие 2010 г.	І шестмесечие 2009 г.	І шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	211	159	146
Образувани ДП	56	64	58
Решени ДП	99	66	64
Прокурорски актове внесени в съда	39	31	27
Предадени на съд лица	60	44	37
Осъдени лица	65	56	30
Осъдени лица с влязла в сила присъда	59	52	20
Оправдани лица	2	5	3
Оправдани лица с влязла в сила присъда	3	0	0

Увеличеният брой дела за незаконен трафик на хора и постигнатите добри резултати по тях, вкл. в съдебната фаза – двойно повече осъдени лица в сравнение с 2008 г., сочат на висока ефективност в дейността на прокурорите.

Представените по-долу данни са изведени съобразно целите на извършване на престъплението в съответствие с въведената законодателна промяна.

При 136 дела престъпленията са извършени с цел „развратни действия”, по 9 – целта е „принудителен труд”, по 3 - „държане в принудително подчинение” и по едно - „отнемане на телесни органи”.

По текстове от НК, наблюдаваните досъдебните производства за отчетния период се разпределят, както следва:

- по чл. 159а НК – 70 (от тях - 60 с цел развратни действия),
- по чл. 159б НК – 83 (723 с цел развратни действия),
- по чл. 159в НК – 2 (всички с цел развратни действия);
- по чл. 159г НК – 2 (всички с цел развратни действия).

Пострадалите лица по приключените дела за трафик на хора са общо 118 (150), от които 104 (140) жени (в т.ч. 17 непълнолетни момичета) и 14 (10) мъже.

При недоказаност на обвинението по чл.159а-в НК в прокурорската практика, се събират и данни за престъпления по чл. 155 и по чл. 155, ал. 5, т.1 НК (склоняване към проституция, респ. користна цел или субект - лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група). От първата категория, делата за полугодieto са 61, а от втората – 2.

1.12. ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ИЗВЪРШЕНИ ОТ НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА

	I шестмесечие 2010 г.	I шестмесечие 2009 г.	I шестмесечие 2008 г.
Наблюдавани ДП	2201	2228	2224
Образувани ДП	1024	964	1010
Решени ДП	1575	1466	1503
Прокурорски актове внесени в съда	1075	962	944
Предложения до КБППМН за налагане на възпитателни мерки (чл. 61 НК)	174	147	164
Предадени на съд лица	1455	1291	1235
Осъдени лица	1331	1394	1119
Осъдени лица с влязла в сила присъда	1098	1301	975
Оправдани лица	15	20	17
Оправдани лица с влязла в сила присъда	8	6	2

Данните за наблюдаваните и новообразувани дела определят тенденцията на намаляване на техния брой.

Положителен е факта на срочното приключване и решаване на делата срещу непълнолетни - до 7 месеца са разследвани и решени по същество 1223 дела, до 1 година – 131 и над 1 година – 128 ДП.

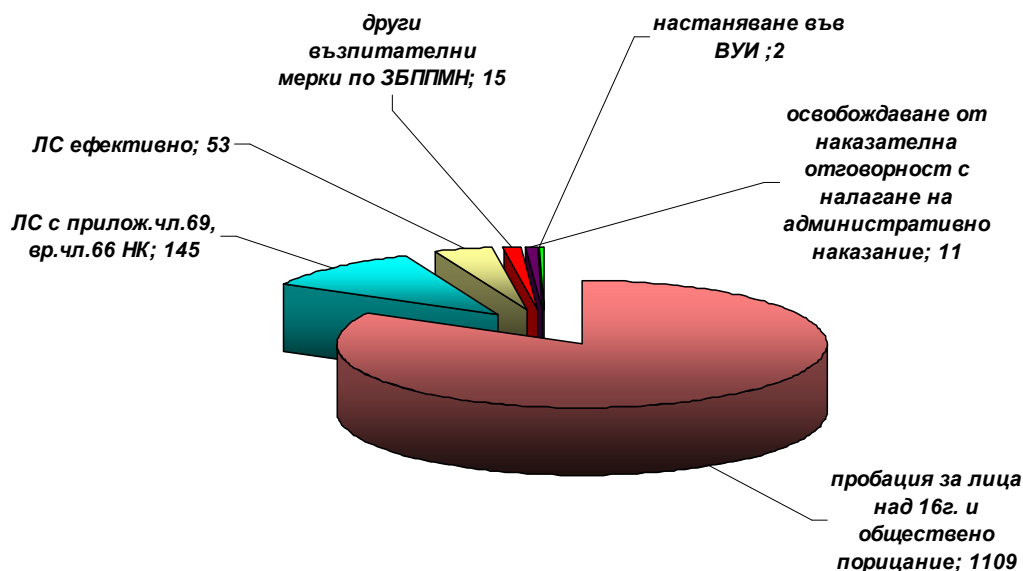
Най-често непълнолетните са извършители на престъпления против собствеността. Наблюдавани са 1628 дела. В съда са внесени 813 прокурорски акта срещу 1141 лица. През периода осъдените лица, с влезли в сила присъди са 846.

Значително по-нисък е делът на общоопасните престъпления, извършвани от непълнолетни лица. От общия брой наблюдавани 268 дела за такива престъпления, с приблизително еднакъв брой са образуваните за противозаконно отнемане на чуждо МПС, притежание на наркотици, както и за неправомерно управление на МПС, вкл. след употреба на алкохол. В съда за общоопасни престъпления са внесени общо 152 прокурорски акта срещу 177 лица. Осъдените лица, с влезли в сила присъди за престъпления по тази глава са 146.

За посегателства срещу личността са наблюдавани общо 209 дела. От тях, най-характерни са телесните повреди – 117 ДП. Макар и единични случаи, образувани са 2 дела за довършени умишлени убийства, а за опит – 1. За престъпления против личността, извършени от непълнолетни, прокурорите са внесли в съда общо 76 акта срещу 98 лица. Осъдени са 59 лица.

Жертви на престъпления са общо 1393 непълнолетни и 501 малолетни лица.

През периода - с най-висок дял на налаганите пробационни наказания - 1109. Условно осъждане е приложено спрямо 145 лица. Ефективно изтърпяване на наказание лишаване от свобода - по отношение на 53 лица. За налагане на възпитателни мерки по Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните по 174 случая прокурорите са прекратили делата и са изпратили материалите на Комисията на основание 243, ал.1, вр. чл.24, ал.1, т. 8 НПК, вр. чл.61 НК – за престъпления, които не представляват голяма обществена опасност, извършени от непълнолетни, поради увлечение или лекомислие.

Фиг.14 Наложени наказания на непълнолетни лица.

1.13. ОБЕМ НА ПРОКУРОРСКАТА ДЕЙНОСТ И СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА ПРОКУРОРИТЕ ОТ СТРАНАТА

Средната натовареност на прокурорите се изчислява на база общия обем дейност, съпоставен с броя реално работили прокурори през съответния период.

В обема на дейността на един прокурор се включват извършените действия по разследването, участията в съдебни заседания, както и постановените прокурорски актове. Към последните спадат и исканията до съда за събиране и проверка на доказателства, респ. за вземане мерки на процесуална принуда.

В отчета не се включват ангажиментите на прокурорите от териториалните прокуратури по прием на граждани, провеждане на служебни срещи с разследващи, контролни и други органи и организации. Тези дейности обективно не подлежат на статистическа отчетност, но е факт, че допълнително натоварват прокурорите и би следвало да се имат предвид при определяне на щатната численост.

През I шестмесечие на 2010 г. прокурорите от районните, окръжните и апелативните прокуратури са наблюдавали 184705 (179214) преписки и 170243 (202922) ДП. Наблюдаваните ДП за някои категории тежки престъпления и такива с висок обществен интерес са 9823 (7345). Общо решените ДП са 120050 (142751), като в съда

са внесени 21834 (20759) прокурорски акта. Решените ДП за някои категории тежки престъпления и такива с висок обществен интерес са 5204 (3732), прокурорските актове, внесени в съда по такива ДП, са 2210 (1445).

Общо участията в съдебни заседания/дни са 76108 (67222).

Постановени са 68823 (62673) отказа за образуване на ДП и са образувани от прокурор 33802 (33033) ДП. Апелативните и окръжните прокуратури са решили 8051 (6665) инстанционни преписки.

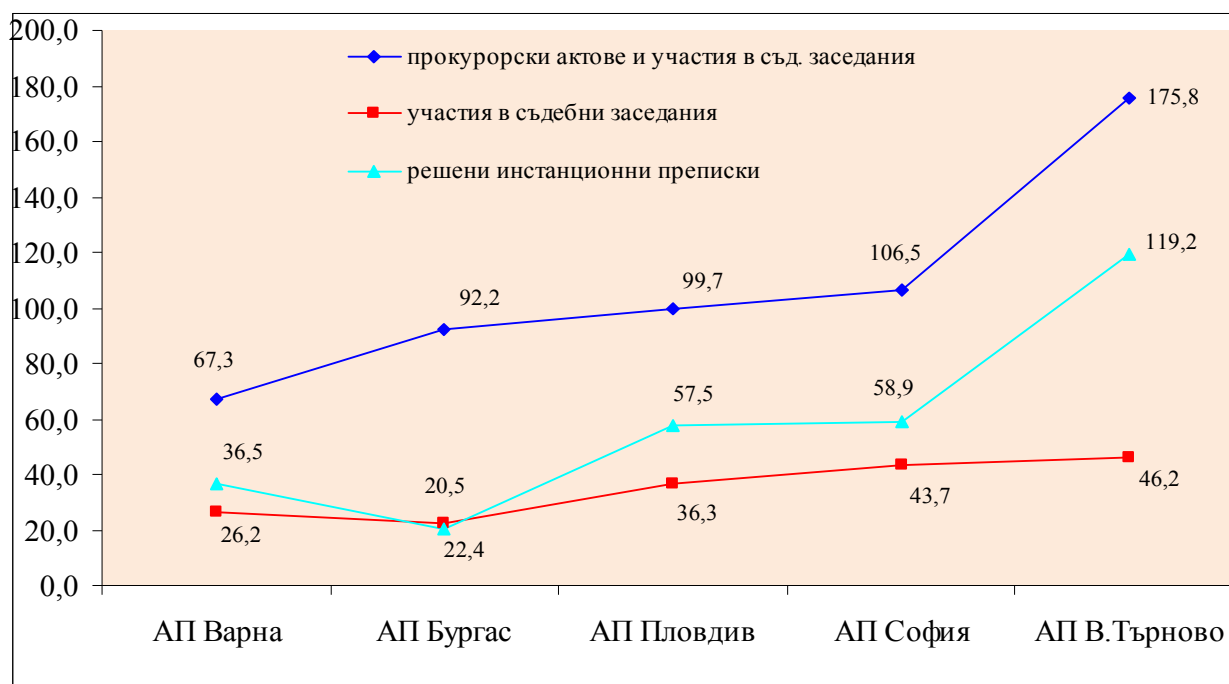
В съдилищата са внесени 14906 (11158) искания за събиране и проверка на доказателства, вземане на мерки на процесуална принуда. Подадени са общо (въззивни и касационни) 1305 (1391) протеста.

Проверените административни актове са 90614 (34021).

През I шестмесечие на 2010 г. средно-списъчният брой на **реално работилите прокурори** в районните, окръжните и апелативните прокуратури е 1246,3 (1233) прокурори.

Средната натовареност на един прокурор е 349,7 (309,2) общо прокурорски акта и участия в съдебни заседания.

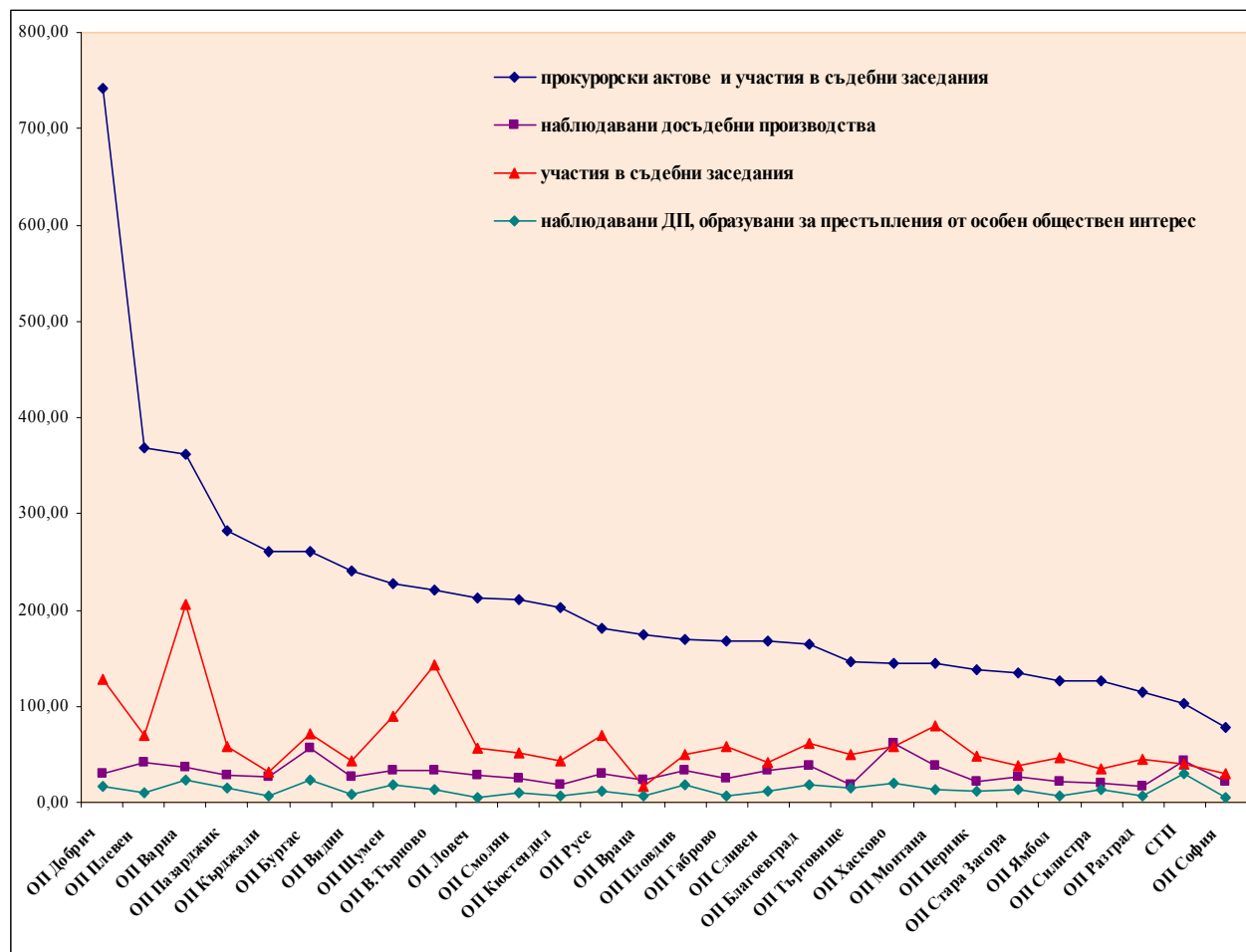
Средната натовареност на един прокурор от **апелативните прокуратури** е илюстрирана на следващата графика:

Фиг. 15 Средна натовареност на един прокурор в апелативните прокуратури.

*Предвид спецификата на дейността ВоАП не е включена в графиката

Средната натовареност на един прокурор от **окръжните прокуратури** е представена на графиката:

Фиг.16. Средна натовареност на един прокурор в окръжните прокуратури
*Предвид спецификата на дейността ВОП не са включени в графиката

По данните, получени от **районните прокуратури** с най-висока **обща** средна натовареност са прокурорите се открояват следните прокуратури:

РП Каварна	1709,0
РП Ген. Тошево	1408,0
РП Балчик	1329,0
РП Елин Пелин	996,0
РП Девня	862,0
РП Добрич	799,2
РП Бургас	779,3
РП Средец	733,0
РП Разлог	730,7
РП Кърджали	712,8

Следва да се отбележи обаче, че високата средна натовареност в тези прокуратури основно се формира от подадения от тях изключително голям обем (над 2 ÷ 3 хиляди) проверени административни актове, в сравнение с останалите районни прокуратури.

Средната натовареност за РП Добрич е обусловена, както от 3043 проверени административни актове, така и от 3166 прекратени по давност ДП.

За РП Девня все още голямата натовареност се обуславя предимно от значителния брой (1392) ДП прекратени по давност.

За I шестмесечие на 2010 г. **средната натовареност на един прокурор по основни показатели** е както следва:

- наблюдавани ДП – 136,6 (163,8);
- решени ДП – 96,3 (115,8);
- участия в съдебни заседания – 61,1 (54,5).

Средно един прокурор за шестмесечието образува 27,1 (26,8) ДП и постановява 55,2 (50,8) отказа от образуване на ДП.

По инстанционни преписки прокурорите се произнасят в 3,8 (5,4) случая.

По досъдебното производство: един прокурор се произнася средно с постановление за спиране по 32,5 (30,0) дела, за прекратяване по 45,3 (68,0) и с внасяне на прокурорски акт в съда по 17,5 (16,8) ДП.

За отчетния период един прокурор изготвя 12,0 (9,1) искания до съда за събиране и проверка на доказателства, респ. вземане на мерки на процесуална принуда; проверява 72,7 (27,6) административни акта и обработка 0,3 (0,3) ДП с поръчка за чужбина.

Относно тежките престъпления и такива със значим обществен интерес - един прокурор наблюдава средно 7,9 (6,0) дела, решава 4,2 (3,0) ДП и внася с прокурорски акт в съда по 1,8 (1,2) дела.

Съдебен надзор и изпълнение на наказанията: средно един прокурор участва в 6,9 (5,3) съдебни заседания по АСН, 3,1 (3,0) по ГСН и НСН – 51,1 (46,2); изготвя 1,1 (1,1) протеста, изпълнява 14,3 (14,5) присъди с наложени от съда различни видове наказания, подлежащи на изпълнение от прокурор съгласно НПК и Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

III. ДЕЙНОСТ НА ВЪРХОВНА КАСАЦИОННА ПРОКУРАТУРА

1. ДЕЙНОСТ НА ПЪРВИ ОТДЕЛ „ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА, ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ И ДРУГИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ЗНАЧИМ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Отделът се състои от четири сектора, както следва:

- ПЪРВИ СЕКТОР - „Противодействие на корупцията”.
- ВТОРИ СЕКТОР - „Противодействие на прането на пари”.
- ТРЕТИ СЕКТОР - „Противодействие на други престъпления от значим обществен интерес”.

-ЧЕТВЪРТИ СЕКТОР - Противодействие на престъпленията срещу културно-историческото наследство, природния и архитектурен ландшафт, посегателства над защитените територии и престъпления свързани с екология.

Четвърти сектор бе обособен на 25.05.2010 г., с цел специализация и опазване на културно-историческото и природно наследство на страната и противодействие на иманярството, контрабандата с историческото наследство и престъпленията против околната среда. В областта на противодействие на престъпленията, свързани в околната среда и природния ландшафт, в последните години предизвикателствата нараснаха. След 2007 г. Р България стана пълноправен член на ЕС и възприе европейското законодателство в областта на околната среда, като се оформиха множество области, задължителни за прилагане и контролирани от страна на ЕК, като:

- "Хоризонтално екологично законодателство", "Качество на въздуха",- Управление на отпадъците", "Качество на водите", "Защита на природата" "Индустриално замърсяване и управление на риска", "Химикали и генетично модифицирани организми", "Шум", "Минни отпадъци" и др.

В Конституцията на Р България (чл.15, чл.18, ал.1, чл.55) опазването на околната среда също е изведено като приоритет на държавата.

Съществуващата в глобален аспект тенденция на засилващ се обществен интерес в тази област, както засилващите се международно-правни аспекти (незаконен трафик на токсични отпадъци и радиоактивни материали, трансграничен контекст на замърсяването на въздуха и водите, обявяването за световно богатство на редки растителни и животински видове), наложиха обхващане и на този правен аспект и засилването на противодействието на престъпленията в тази област.

През 2004 г. в НК беше създаден раздел свързан с престъпленията против околната среда „Престъпления против народното здраве и против околната среда” (Загл. доп. ДВ, бр. 26 от 2004 г.).

Това наложи включване и на този раздел в съответния специализиран сектор във ВКП. В сектора на този етап работят един прокурор и един прокурорски помощник, като предстои структуриране и обособяване.

Общо в отдела през отчетния период са работили 12 прокурори, като един от тях е административен ръководител.

На прокурори от отдела със заповед № 3249/14.10.2009 г. на Главния прокурор са възложени за персонално решаване определени досъдебни производства, с голям обществен интерес:

Същите имаха приоритетно значение в работата – до тяхното приключване. Контролът на изпълнението е възложен на Директора на Национална следствена служба и заместник на главния прокурор по разследването. Към настоящия момент са приключени 3 от тях.

Под ръководството на завеждащия отдела, със заповед № 719/24.03.2010 г. 4 ЛС-

1790 /07.06.2010 г. на заместник на Главния прокурор, отговарящ за този сектор, бе сформирано звено по повод изпратени с писмо Изх. № 02.04-59 от 22.03.2010 г. на Главен секретар на МС, съдържащо списък с договори за обществени поръчки, сключени от министерства и второстепенни разпоредители с бюджетни средства към тях, за които няма осигурено финансиране, както и за сключени допълнителни анекси към основните договори. Към края на полугодieto по този списък са образувани общо 15 досъдебни производства. Предстои вземане на отношение по още 9 преписки, по които текат проверки.

Със заповед №1460 /04.05.2010 г. на Заместник на Главния прокурор е възложено на прокурор от отдела да контролира и ръководи действията по извършвани проверки и разследването по досъдебни производства, образувани по сигнали на МВР, ДАНС, и от Временната анкетна комисия на НС в следните области на енергетиката:

- ТЕЦ-„Марица изток-2”- пр.пр. на ВКП № 5266/2010 г., 9483/08 г. и 12890/2009 г.
- „Мини Марица изток.”- пр.пр. на ВКП № 5649/2010 г.
- „НЕК” ЕАД-АЕЦ-Белене - пр.пр.на ВКП № 39331/06г., № 14196/2009 г. и №4927/2010 г.

- „НЕК” ЕАД - хидровъзел „Цанков камък” – пр.пр. на ВКП № 17323/2009 г. и №4861/10 г.

- НЕК ЕАД - ТЕЦ-Варна-пр.пр. на ВКП №17323/2009 г.

- НЕК ЕАД - пр.пр. на ВКП № 20123/2009 г., № 7241/2010 г. и № 11741/2009 г.

- ДКЕВР - пр.пр. № 7117/2010 г. на ВКП.

Дейността на отдела и през първото полугодие на 2010 г. се изразява в даване на указания, провеждане на работни съвещания за обсъждане хода и даване указания, разпореждания и изискване на справки от първоинстанционните прокуратури по преписки и дела, взети на специален надзор, както и упражняване на инстанционен контрол за тези случаи. По изключение, прокурорите от отдела възлагат извършване на проверки.

При така създадената организация дейността на отдела се характеризира със следните данни, сравнени с тези за първото полугодие на 2009 г:

Общо на прокурорите са разпределени и възложени за работа 1632 преписки при 1297 за същия период на 2009 г., от които новообразувани за периода 01.01. – 30.06.2010 г. - 465, при 439 за 2009 г. След съответната проверка и доклад са взети на специален надзор 297 преписки при 206 преписки за 2009 г. и 548 досъдебни производства при 539 за 2009 г. По възложените за работа преписки и дела са дадени 2441 указания и разпореждания при 1664 за 2009 г.; изпратени са 173 преписки по компетентност на други отдели, прокуратури или органи, при 119 за 2009 г.

Срочността на произнасянето от прокурорите по преписките от образуването им или от постъпването на нови материали по съществуваща преписка е, както следва :

- до три дни - по 1086 преписки , при 797 за 2009 г;
- до 1 месец – по 497 преписки, при 497 за 2009 г. ;
- преписки до 6 и повече месеци - 38, докато за 2009 г. – няма.

Общо решените преписки в посочените срокове са 1621 при 1259, като към 30.06.2010 г. няма произнасяне по 11, докато за същия период на 2009 г. са били - 38.

По реда на инстанционния контрол, върху актове на първоинстанционни прокуратури има 31 произнасяния. В този порядък са потвърдени 8 акта, а 21 са отменени, като в 10 случая е разпоредено да се образуват досъдебни производства, а при 3 случая е отменено прекратяването на наказателното производство.

Прокурорите са възложили лично проверки по 13 случая. От тази категория преписки няма останали нерешени при прокурор. Продължава практиката прокурори от отдела да възлагат проверките за установяване на лица, придобили недвижими

имоти с цена над 500 000 лева и луксозни автомобили.

В 5 случая са дадени становища за междуведомствени актове.

По 6 случая са дадени проекти за заповеди, указания и др.

По ръководно-организационна дейност прокурорите са участвали в 39 заседания в работни групи и комисии към НС и други органи.

Сектор „Противодействие на корупцията”

През първото полугодие на 2010 г. в сектора са работили четирима прокурори, на които са възложени за наблюдение общо 721 преписки при 445 преписки, за първото полугодие на 2009 г. От тях - новообразувани са 202.

Общият брой на решените преписки е 721 при 442, за същия период на 2009 г..

През отчетния период в сектора са взети на специален надзор 215 преписки при 105 преписки за 2009. На специален надзор са взети 242 досъдебни производства при 224 за същия период на 2009 г.

Работата на сектора се характеризира с голяма динамика и обхват на широк кръг престъпни състави и лица.

По-характерните преписки и досъдебни производства, взети на специален надзор в сектора са посочени отделно в **Приложение № 1 към раздел III т.1.**

Сектор „Противодействие на прането на пари”

В сектора работят трима прокурори, които осъществяват специален надзор върху всички преписки и дела по случаи на изпиране на пари в особено големи размери /над 33 000 лева/ или по преценка на завеждащия отдела.

Прокурорите от сектора са наблюдавали и контролирали работата по 540 при 550 преписки за първото полугодие на миналата година, от които 123 - новообразувани през 2010 г. За сравнение наблюдаваните през 2008 г. преписки за цялата година са 892.

От посочените 540 преписки на специален надзор в края на отчетния период са взети 57 при 76 преписки за същия период на миналата година и 160 ДП при 145 досъдебни производства за полугодieto на 2009 г., при 86 и 157 за цялата 2008 г. Това показва динамиката на работа и натовареността в сектора.

През 2010 г. работата по преписките и досъдебните производства по чл.253-253б НК във ВКП продължи в структурата на сектор „Противодействие на изпирането на пари и други престъпления от значим обществен интерес”.

Във връзка с функционалните задължения по контролиране на работата на окръжните и апелативните прокуратури по преписките и досъдебните производства за изпиране на пари са били дадени и изготвени указания, разпореждания и напомнителни писма 1004 на брой. 4 искания за продължаване на срока на проверките по Указание И-281/2006 г. на Главния прокурор на Република България.

Информация относно изпиране на пари през отчетния период е получавана основно от Главна дирекция „Икономическа и финансова сигурност” на Държавна агенция „Национална сигурност”, Дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност”, Дирекция „Противодействие на организираната и тежка престъпност” на Главна дирекция „Криминална полиция” – МВР, както и от водени в прокуратурите проверки, разследвания или приключили съдебни производства за други престъпления.

През отчетния период отново се констатира извършването на продължителни във времето проверки с оглед събиране на данни, въз основа на които да се направи преценка за наличието или липсата на достатъчно такива за извършено престъпление по чл. 253 от НК. Продължителността основно се обуславя от изискването на информация от различни институции/банки, данъчни служби, агенции по вписвания и

др./, чиито отговори не постъпват своевременно. Констатира се увеличаване на броя на делата за изпиране на пари с фактическа и правна сложност, при които се събира огромен брой писмена и различна по вид документация /банкова, данъчна и т.н./, подлежаща на анализиране. Продължава дейността на прокуратурата по обезпечаване на имуществата, предмет на изпиране на пари.

В случаите от фактическа и правна сложност, продължава тенденцията за работа в екип чрез обсъждане на постъпилата и постъпваща информация между наблюдаващите прокурори от ВКП и компетентната прокуратура, ДА „НС”, респективно Д ”ПОТП” – ГД ”Криминална полиция” – МВР, а при необходимост и с представители на Дирекцията за финансово разузнаване на ДА „НС”, както и Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност и териториалните ѝ дирекции.

Съобразно подписаните споразумения за сътрудничество с Националната агенция за приходите, Агенция „Митници” и Българската народна банка продължи взаимодействието с представители на тези институции с включването им при необходимост като експерти в създаваните екипи за разследване, както и за съдействие с оглед получаване в кратки срокове на необходимата и относима информация по отношение на разследваните лица и притежаваните от тях дружества.

Във връзка с функционалните задължения по контролиране на работата на окръжните и апелативните прокуратури по преписките и досъдебните производства за изпиране на пари са дадени и изготвени 875 указания, разпореждания и напомнителни писма. С прокурорите от отдела са съгласувани 5 случая за продължаване на срока на проверките и 20 случая на разкриване на банкова и данъчна тайна по наблюдаваните в сектора преписки и досъдебни производства. Прилага се Наръчника за разследване изпирането на пари.

По реда на инстанционния контрол, са отменени постановления на апелативните и окръжните прокуратури по 8 преписки - 2 от тях във връзка с постановени откази от образуване на досъдебно производство, а 6 от тях - във връзка с постановени спирания или прекратявания на досъдебни производства.

На ведомствения информационен сайт вече се публикуват влезлите в сила присъди и решения по чл. 253 НК.

По-значимите преписки и досъдебни производства, взети на специален надзор в сектора са посочени отделно в **Приложение № 2 към раздел III т.1.**

Под надзора на този сектор се осъществява извършваната от прокуратурата, съвместно с МВР, ДА „НС” и НАП проверка на законността на доходите на лица, придобили недвижими имоти на значителна стойност в периода 2005 - 2008 г., предприета във връзка с изпълнението на Графика за неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт, допълващи Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност и с цел разкриване на данъчни престъпления и изпиране на пари. В хода на извършваната проверка се проверяват имоти, посочени от нотариусите в страната, такива, посочени от базата данни на НАП, луксозни имоти в някои от кварталите на гр.София, както и притежаваните свръх луксозни автомобили .

Сектор „Противодействие на други престъпления от значим обществен интерес”

Преписките и делата, образувани за престъпления от значим обществен интерес се вземат на специален надзор в сектора по разпореждане на Главния прокурор, неговите заместници и завеждащия отдела. Извършва се инстанционен контрол по тях и се решават споровете за компетентност, като се дават и конкретни методически

указания относно разследването на престъпленията по този вид дела.

В сектора работят 3-ма прокурори /а от 25.05.2010 г.- двама / на които са възложени 371 преписки, при 302 за същия период на 2009 г. От тях; новообразувани са 140 при 124 за 2009 г. От общия брой преписки са взети на специален надзор 25 преписки и 142 досъдебни производства, при 25 и съответно - 169 за 2009 г.

През отчетния период са решени общо 361 преписки при 270 преписки, при за 2009 г., от които:

- до 3 дни са приключени 112 преписки;
- до 1 месец – 205 преписки.

По характерни преписки и досъдебните производства, взети на специален надзор в III сектор в отдела са посочени отделно в **Приложение № 3 към раздел III т.1**. Същото включва и данни за по-характерните преписки и дела, наблюдавани от IV сектор /с оглед сравнително краткото му съществуване като самостоятелно звено/.

2. ДЕЙНОСТ НА ВТОРИ ОТДЕЛ „ИНСТАНЦИОНЕН КОНТРОЛ”

През първото полугодие на 2010 г. в отдела са образувани общо 5977 преписки /при 5721 за същия период на 2009 г./, от които са решени 5766 преписки /при 5625 за същия период на 2009 г./. Срочността на решаването им е следната: 3529 – до три дни; 2203 до един месец и 33 до шест месеца. В края на полугодията са останали за решаване 87 броя преписки, голяма част от които са постъпили непосредствено преди края на отчетния период.

665 броя от решените преписки са инстанционни . От тях 612 акта са били потвърдени, а 53 акта са отменени.

Прокурори от отдела системно са участвали в семинари, конференции и други служебни прояви.

През отчетния период в отдела по 1525 броя преписки е удължаван срока за разследване по досъдебни производства и по 26 преписки е продължен срокът за проверката. Често срокът за разследване по делата е бил няколкократно удължаван с отделни писма , чиито брой по тази причина е значително по-голям от този на преписките.

С това отделът извършва отговорна и резултатна правна инстанционна и контролна работа по отношение на преобладаващия брой досъдебни производства от цялата страна, които са именно от неговата компетентност.

Прокурорите са в непрекъснат контакт с долустоящите прокуратури и оказват бърза и непосредствена помощ, както по конкретни преписки и досъдебни производства, така и по принципни наказателно-правни и процесуално-правни въпроси, чрез писмени указания, а за нетърпящите отлагане случаи – и чрез устни консултации, вкл. и по телефона. По този начин отделът, без да навлиза в чужда компетентност, обективно е максимално полезен на прокуратурата като цяло и на разследващите органи в тяхната дейност.

Прокурори от отдела работят по преписки и на други отдели след изрично възлагане.

3. ДЕЙНОСТ НА ТРЕТИ ОТДЕЛ „СЪДЕБЕН И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА”

Дейността на отдел „Съдебен и изпълнение на наказанията” е разпределена в три сектора. Създадена е много добра организация на работа, обезпечаваша участието на прокурорите в наказателни и граждански дела, както и своевременно решаване на преписките във всички сектори, както и за изпълнение задълженията по методическо ръководство и контрол върху работата на долустоящите прокуратури.

Сектор „Наказателно-съдебен надзор”

Основната дейност на прокурорите от сектора е свързана с участието им в съдебните заседания по наказателни дела на ВКС, даване на писмени становища по дела на ВКС за закрити заседания и произнасяне по сигнали на прокуратурите и молби на осъдени или пострадали лица, с искане за възобновяване на наказателни дела.

През първото полугодие на 2010 г. прокурорите са участвали в 114 съдебни заседания, в които са разгледани 1236 наказателни дела. За сравнение в същия период на 2009 г. съдебните заседания са били 111, в които са разгледани 1172 дела. Налице е известно увеличение на броя на разгледаните дела при запазен брой съдебни заседания. През първото полугодие на 2010 г. в сектора са работили реално 11 прокурори, тъй като един прокурор от отдела е командирован в НИП като преподавател.

От прокурорите са изготвени 253 писмени становища за закрити заседания срещу 271 за същия период на 2009 г. Делата за закрити заседания на ВКС се образуват по жалби на подсъдимите по върнати от съда жалби на подсъдимите или по разпореждания на съдилищата по повдигнат спор за подсъдност. След проучване на конкретния казус, се изготвят мотивирани писмени становища до ВКС.

Прокурорите са се произнесли по 243 сигнала и молби /при 193 за първото полугодие на 2009 г./ за възобновяване на наказателни дела /включени са и преписки, останали нерешени в края на 2009 г., по които произнасянето е през първото полугодие на 2010 г./. След проучване на делата и постановените по тях съдебни актове, са изготвени и внесени във ВКС 56 искания за възобновяване на наказателните дела на основание чл.422, ал.1, т.5 НПК. За 2009 г. внесените искания са били 54. По останалите 187 сигнали и молби е отказано възобновяване поради липса на предвидените в закона основания. Относителният дял на внесените искания /уважените молби и сигнали/ спрямо постъпилите сигнали и молби за възобновяване на наказателни дела за 2010 г. е 23 % спрямо 28% за 2009 г. По-големият брой откази за изготвяне искания за възобновяване на наказателни дела се дължи на по-големия брой подадени молби от осъдени лица, при които след проверка на наказателните дела, се установява, че не са налице законовите предпоставки за проверка на съдебния акт по реда на възобновяването. В част от случаите се иска възобновяване на дела, по които съдебните актове са проверени и по касационен ред.

По реда на инстанционния контрол, произнасянето е по 37 преписки – жалби срещу актове на апелативни прокуратури, с които е оказано възобновяване на основание чл.380 НПК или са били потвърдени откази на окръжните прокуратури за възобновяване на наказателни дела на основание чл.422, ал.1, т.3 НПК и чл.70 ЗАНН. Налице е незначително увеличение на броя на този вид преписки, в сравнение със същия период на 2009 г. когато техния брой е бил 30.

В сектора са образувани 157 преписки по дела, взети на специален надзор. Прокурорите осъществяват наблюдение по делата до влизане на присъдите в сила.

Общо за първото шестмесечие на 2010 г. са разгледани 1736 преписки при 1285 преписки за 2009 г. От тях новообразуваните са 989, от които 545 по молби, сигнали,

касационни жалби и протести и други, 253 за писмени становища по дела на ВКС, 157 преписки, образувани по дела взети на „специален надзор“. За 2009 г. преписките са били 993 - 552 по молби, сигнали, жалби и др., 271 за писмени становища и 170 по дела, взети на специален надзор. Останали от предходния отчетен период са 62 преписки. По 685 преписки, образувани през предходните години, през 2010 г. са постъпили нови материали или искания, което е наложило ново произнасяне от прокурорите по тях.

Срочността при решаване на преписките е много добра. От решенията общо 1736 преписки / включени са и преписките останали от края на миналия отчетен период и тези от минали години, по които са постъпили нови материали през отчетния период/, до един месец са решени 1132 преписки, до 3 дни са решени 558 преписки, няма решени преписки в шестмесечен срок. Нерешените в края на периода преписки са 46, по 26 от тях са изискани материали.

След проучване на съдебната практика, от прокурор в отдела е подготвен и представен на Главния прокурор, проект на искане за приемане на тълкувателно решение – по приложението на чл.78а НК във вр. с чл.26 НК. След образуване и насрочване на делото във ВКС, от прокурори от отдела бе изготвено становище по поставените с тълкувателното решение въпроси до ресорния заместник на Главния прокурор, с оглед участието му в заседанието на Общото събрание на наказателната колегия на ВКС. Становище от прокурори в отдела бе подготвено и по образуваното във ВКС дело за издаване на тълкувателно решение по въпроси, относно присъждането на разноски в полза на Национално бюро за правна помощ по реда на чл.189, ал.3 НПК във вр. с чл.2, ал.4 от Закона за правна помощ.

Сектор „Гражданско-съдебен надзор“

През отчетния период в сектора са работили 4-ма прокурори по общо 1446 преписки -новообразувани и решени, по които са постъпили нови материали, при 1432 за същия период на 2009 г.

Новообразуваните преписки през отчетния период са 483, при 493 за I-то полугодие на 2009 г., като продължава тенденцията от минали години, преобладаващи да са преписките по ЗОДОВ - 456.

От съществено значение при отчитане на работата в сектора са изготвените подробни писмени указания до прокуратурите по заведените иски молби по ЗОДОВ – 156, при 142 за 2009 г. Предвид спецификата на тези преписки, свързана с обективната отговорност на правозащитните органи по ЗОДОВ, и влезлия в сила нов ГПК - с промяната на ролята на първата инстанция и ранната преклузия, по всяка преписка са давани конкретни указания във връзка с изготвяне на писмения отговор на исковата молба, вкл. и по отношение доказателствените искания. Продължава тенденцията за увеличаване на размера на предявените искове, както и за обективно и субективното им съединяване. Прокурорите са се произнесли и по 205, преписки по които са давани указания във връзка с изготвени въззивни и касационни жалби, като се има предвид че с въведеното производство по допустимост на касационните жалби са оказвали помощ за изготвяне на изложенията по чл.280 ГПК, вкл. и чрез посочване на съдебната практика.

През отчетния период прокурорите са работили и по 95 преписки, образувани по молби за изплащане на суми по изпълнителни листове, на основание влезли в сила решение, като е налице незначително намаляване на броя на преписките – с 23 спрямо същото полугодие на 2009 г.

Прокурорите са се произнасяли и по молби и жалби на граждани - 20, както и по преписки, образувани по реда на инстанционния контрол.

От общо решените 1419 преписки, по 1377 произнасянето е в тридневен срок.

През отчетния период са изготвени и четири становища до Зам.главния прокурор във връзка с искания за приемане на тълкувателни решения от общото събрание на гражданската и търговската колегия по въпросите, относно приложението на чл.292 ГПК, необходимостта от вписване на Българската православна църква в публичния регистър, допустимост на касационното обжалване на въззивни определения, с които се дава разрешения по същество на молби за допускане на обезпечителни мерки и проект за становище по допустимост на прекия иск по чл.407 ТЗ, производството, по което е спряно.

Съществена част от дейността на прокурорите от сектора е участието им в граждански дела пред ВКС, съобразно изготвяния месечен график. Делата по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, както и другите търговски и граждански дела, с участие на прокурор, се разпределят между всички състави на гражданската и търговската колегии. За всички съдебни заседания по делата е осигурено участие на прокурор. За полугодieto прокурорите са участвали в 87 съдебни заседания по 151 граждански дела спрямо 198 съдебни заседания по 229 граждански дела за същия период на 2009 г. Намалението на броя на гражданските дела, по които прокурорите са взели участие по закон пред ВКС е свързано с влизане в сила на новия ГПК, въведения принцип на факултативност на касационното обжалване, както и с променената подсъдност на делата по чл.1 ЗОДОВ.

През отчетния период прокурорите са обсъдили становище във връзка с предстоящи промени в ЗОДОВ, свързани с разширяване на приложното му поле и участието на прокурор от сектора в работна група към Министерството на правосъдието, както и са изготвили становище във връзка с предложение за относно издаването на Инструкция за прилагане на разпоредбата на чл. 537, ал.3 ГПК

Прокурор от сектора участва и в проект на тема „Укрепване на капацитета на Прокуратурата на РБ при взаимодействие с контролните органи за взаимодействие на закононарушенията и престъпленията в защита на общественния интерес и правата на гражданите”.

Сектор „Изпълнение на наказанията”

Основната дейност на сектора е насочена в няколко направления: контрол върху дейността на прокуратурите в страната по привеждане в изпълнение на влезлите в сила съдебни актове, работа по проверка на съдебните актове с цел отстраняване на допуснати закононарушения при определяне на общо наказание по правилата на съвкупността, надзор за законност в местата за лишаване от свобода и пробационните служби, както и проверки по справки касаещи неоснователното задържане на лицата след срока на определеното им наказание. През отчетния период в сектора са работили четирима прокурори.

За първото шестмесечие на 2010 г. са разгледани общо 920 преписки, като са постановени решения по 880 преписки. От общо разгледаните и решени преписки през отчетния период, новообразувани са 589, 43 преписки са от края на предходния отчетен период и 288 преписки от минало време решения, по които са постъпили нови материали и приключени с ново произнасяне.

От общо решените 880 преписки, в 3 дневен срок са били решени 862 преписки.

Стриктно се изпълнява указание И-308/2008 г. за получаване на справки от прокуратурите за неprivедените в изпълнение присъди и действията, които са предприети за издирването на осъдените лица, включително и действия по ЗЕЕЗА. Изпращат се с оглед инстанционен контрол, копия от постановленията на съответните прокуратури, с които е отложено изпълнението на наказанията или е прекъснато, както

и предложенията за условно-предсрочно освобождаване. При констатирано неправилно приложение на закона, се реагира своевременно с конкретни указания за отстраняване на допуснатите закононарушения. За отчетния период прокуратурите от страната стриктно спазват разпоредбите на Указание И-30/2009 г. на Главния прокурор на РБ и всички други указания, издадени по приложението на закона и уеднаквяване на практиката в дейността по изпълнение на наказанията.

Друга основна дейност на сектора е работата по молби на осъдени и сигнали от администрацията на затворите и съответните прокуратури за извършено неправилно групиране на наказанията.

След проверка на съдебните актове и при наличие на законовите предпоставки се изготвят искания за възобновяване до ВКС на РБ.

За първото шестмесечие на 2010 г. са постъпили общо 119 сигнала за незаконосъобразно групиране, по които са изготвени и внесени 92 искания за възобновяване. Уважените към момента са 43, не уважени са 2, а останалите 47 още не са разгледани.

В 67 случая са дадени конкретни писмени указания до компетентната прокуратура за внасяне на предложение по чл.306 от НПК до съда за определяне на общо наказание.

През първото шестмесечие на 2010 г. прокурорите са работили по общо 43 инстанционни преписки. В 40 от случаите прокурорските актове са били потвърдени, а в 3 отменени и върнати на съответната прокуратура за ново произнасяне.

По разпореждане на прокурори от сектора, съвместно с окръжните прокуратури и служители на ГД „Криминална полиция” – МВР, бяха извършени внезапни проверки на 2 затвора с цел установяване притежанието на забранени предмети от лишените от свобода.

По разпореждане на ВКП, окръжните прокуратури, съвместно с районните прокуратури извършиха проверка на дейността на администрацията на затворите. По приложението на новите разпоредби на ЗИНЗС, ППЗИНЗС, относно режима за изтърпяване на наказание, неговата промяна, типа на затворническото заведение, условията, реда и начина за отдаване на труд на лишени от свобода и стриктното спазване на заповедите на министъра на правосъдието в тази насока.

След тези проверки въз основа на резултатите и анализа, бяха дадени конкретни писмени указания за изпълнение с цел подобряването на работата, както към прокуратурите, така и към администрациите на затворите.

Продължава работата по уеднаквяването на прокурорската практика по привеждане в изпълнение на съдебните актове с наказание лишаване от свобода и пробация, като прокурорите от сектора оказват методическа помощ и дават указание по конкретни питання на прокурорите от страната.

За отчетния период прокурорите от сектора изготвиха и бяха утвърдени от завеждащ отдел “Съдебен и изпълнение на наказанията” следните указания, относно дейността по изпълнение на наказанието, както следва:

1. Указание **Изх. № 273/09.06.10 г.** за налагане на забрана по реда на чл.75 т.3 ЗБЛД и чл.43 ал.1 т.1 от ЗЧРБ на осъдените на ефективно наказание лишаване от свобода да напускат пределите на Република България.

2. Указание **Изх. № 269/03.06.10 г.** относно приложението на чл.68 ал.3, чл.70 ал.7 НК и компетентната пробационна служба, която следва да внесе предложението по реда на чл.306 НПК за привеждане в изпълнение на отложеното наказание.

3. Указание **Изх. № 187/29.03.10 г.** относно приложението на чл.59 от НК, когато с присъдата е наложено и се изпълнява наказанието пробация.

С оглед зачестилите случаи на забавяне от страна на прокуратурите в страната и

не подаване в срок на изискуемата, съгласно Указание И-308/08 г. информация с Разпореждане Изх.№ 198/07.04.10 г. беше разпоредено на съответните прокуратури да активизират контрола и собствената си дейност за стриктното спазване на указанието и изпращането на исканата информация в срок.

Прокурори участваха в работната група към Министерство на правосъдието, изготвила и внесла проекта за изменение и допълнение на НПК по въпросите, касаещи материята, регулираща обществените отношения по изпълнение на наказанията. С промените бяха решени всички законодателни въпроси, касаещи липсата на процедури при изпълнение на наказанието пробация. Това улесни работата, както на съдилищата, така и на прокуратурите при изпълнението и контрола върху наказанието пробация.

Секторът участва в изработването на съвместна инструкция²⁶ за взаимодействието между прокуратурата, затворната администрация и органите на МВР относно оперативно – полицейското обслужване на местата за лишаване от свобода.

Изготвено беше и представено на Зам. главния прокурор становище по образуваното тълкувателно дело №1/2010 г. на Общото събрание на наказателната колегия на ВКС по искане на Министъра на правосъдието, с оглед приложението на чл.59 от НК, касаещо „мярката за неотклонение домашен арест и нейното приспадане”, с оглед измененията на НПК.

Сравнявайки абсолютните цифри със същия период на 2009 г. е видно, че към момента са решени и е работено по 30 преписки повече от страна на прокурорите в сектора. Особено увеличение за същия период на миналата година бележат изготвените от името на Главния прокурор и внесени искания за възобновяване, които са 92 срещу 43 за същия период на 2009 г.

Благодарение на целенасочената дейност на сектора, прокурорите от страната и затворната администрация, вече две години се поддържа положителна тенденция на намаляване на броя на неоснователните задържания на лицата след срока на определеното им от съда наказания, като за първото полугодие на 2010г. неоснователните задържания са 15, при 17 за първото полугодие на 2009 г.

4. ДЕЙНОСТ НА ЧЕТВЪРТИ ОТДЕЛ „МЕЖДУНАРОДНО ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО”

Дейността на отдел „Международно правно сътрудничество” (МПС) през I шестмесечие на 2010 г. се характеризира с много динамика и натовареност. Работата е многообразна, свързана с изготвяне на специфични прокурорски актове, което наложи въвеждане специализация по отделни сектори. Разделението на сектори и професионалната подготовка на прокурорите, която е на високо ниво облекчава работата и позволява взаимозаменяемост. Спецификата на работата във ВКП и особено в отдела налага продължаващо обучение и непрекъснато повишаване на професионалната квалификация.

През отчетния период продължи работата по развитие и укрепване на Националната прокурорска мрежа. Потенциалът на мрежата се развива, като се предвижда нейното усъвършенстване с нови задачи и правомощия на прокурорите, които са част от мрежата.

Успешно приключи работата по проекта на ОПАК. Проведени бяха всички обучения и предвидената в проекта Национална конференция. Изпълнението на проекта допълнително натовари прокурорите от отдела, но се постигна един забележителен резултат – обучени бяха 100 прокурори по международно правно

²⁶ Инструкция между ГД ”КП”- МВР и ГД ”ИН”- МП, съгласувана от Главния прокурор по оперативното и полицейско обслужване на местата за лишаване от свобода - м. юни 2010 г.

сътрудничество и се проведе обучение за над сто прокурори по английски език. С провеждането на проекта се отговори на високите изисквания на Европейския съюз в областта на сътрудничеството по наказателни дела.

Важен ангажимент на прокурорите в отдела е участието им в редица международни мероприятия и дейности.

Съобразно степента на квалификация и специализацията си, те участват като представители във всички основни международни структури, което способства за непосредствената връзка на българските прокурори с партньорите им от другите страни. След присъединяването на България към ЕС, особено тясна е тази връзка с всички европейски формирования. С това се постига тясно взаимодействие и повишаване ефективността, както при разследването по досъдебните производства, така и по екстрадиционните производства и трансфера на осъдени лица.

От месец март 2010 г. прокурор М. Лилова е преизбрана за втори мандат като български представител в Евроджъст, и продължи да осъществява своите функции в Хага, Нидерландия.

Сектор „Международна правна помощ по Конвенция 2000” и сектор „Международна правна помощ със страни извън ЕС”

Подобрява се качеството на изготвяните молби за правна помощ за чужбина, чрез засилване на контакта на прокурорите от сектора с наблюдаващите прокурори от съответните първоинстанционни прокуратури, както и продължава укрепването на сътрудничеството и взаимодействието между прокурорите от Националната прокурорска мрежа в областта на международното правно сътрудничество.

От особена важност в този период бе продължаването на дейността и мероприятията по организационно-техническото обезпечаване на дейностите по компонентите на проекта по ОПАК „Развитие на човешките ресурси в областта на международното правно сътрудничество по наказателни въпроси”, по който Прокуратурата на Р. България е бенефициент. С активното участие на прокурорите от отдела, на прокурор от отдел „Съдебен и изпълнение на наказанията”, както и на останалите определени съобразно условията на проекта прокурори-обучители, са подготвени, организирани и успешно проведени шестте семинара по проекта, на които са обучени 88 прокурори от страната по основните тематични области на „Modus operandi” Ръководство за работа по наказателни въпроси в областта на международната правна помощ”, изготвен в изпълнение на дейност от същия проект. В посочения период прокурорите от сектора са участвали и в другите дейности по проекта, в т.ч. и в проведеното специализирано обучение по английски език /240 часа/.

През отчетния период продължиха дежурствата в празнични и почивни дни, във връзка със задържания с цел арест и последваща екстрадиция от МВР – ДМОПС - /Интерпол, Европол, СИРЕНЕ/, на чужди граждани, издирвани от чуждестранните съдебни власти. Поради редуцирания състав на прокурорите в отдела, дежурствата са със сгъстен график.

Съществен дял в работата на сектора в периода заемат непряко свързаните с функциите на отдела дейности, като: участие в съвместни работни групи с конкретни задачи; изготвянето и представянето на съгласувателни становища, справки, доклади и др.; участие в изпитни и други комисии; участие в подготовката и провеждането на семинари и обучения, в т.ч. и като лектори, и др. форми на обмен на информация, необходимостта за и от които произтича от новите предизвикателства, които поставя пред прокуратурата членството ни в ЕС.

В тази връзка е взето участие в работни срещи с представители на различни международни и др. структури у нас, имащи за цел укрепването на международното правно сътрудничество и/или дискутирането на конкретни или по-общи въпроси от взаимен интерес в тази област, в т.ч. и участие в организираната с помощта на посолството на САЩ в София и проведена видеоконферентна връзка с представители на Департамента по правосъдие в САЩ.

През отчетния период продължи активното участие на сектора в дейността на Националния институт на правосъдието по направления:

- подготовка и участие като лектори в провежданите обучения, съгласно учебната програма на НИП за 2010 г.;

- участие в изпитни комисии на младши прокурори в НИП и др.

Упражнявайки правомощията си по глава 36, раздел III и IV НПК, секторът се е произнесъл по 283 постъпили от чужбина молби за правна помощ и съответно – по 260 молби за правна помощ за чужбина. Всички преписки са решени в срок.

През отчетния период са разгледани и решени МПП за трансфер на наказателни производства общо 24 бр., от тях 10 изходящи и 14 входящи трансфера.

Сектор "Европейска заповед за арест"

Дейността на сектор "ЕЗА" се осъществява въз основа на глава V от Закона за екстрадициите и Европейската заповед за арест - чл.35-66, с който са транспонирани разпоредбите на Рамковото Решение на Съвета на Европейския съюз от 13 юни 2002 г. относно Европейската заповед за задържане и процедурите по предаване на лица между държавите - членки, и който в частта, касаеща Европейската заповед за арест, влезе в сила на 01.01.2007 г.

Конкретните правомощия на прокурорите от сектор ЕЗА, се изразяват в подготовка и осъществяване на фактическото предаване и приемане на лица, въз основа на допуснато изпълнение на Европейска заповед за арест от чужд или от български компетентен орган, както и до разрешаване на транзит през територията на Р България на лица, които се предават въз основа на ЕЗА. Поради спецификата на тази дейност, е извършена значителна по обем работа за преодоляване на възникващите трудности по приложението на Закона в рамките на Прокуратурата като цяло.

С цел, уеднаквяване на практиката и улесняване на работата на прокурорите в страната по издаване и изпълнение на ЕЗА и през отчетния период, в сектора сериозно се анализира постъпващата информация по преписките по ЕЗА. Полагат се усилия за създаване на по-добра организация при изпълнението на функциите на Прокуратурата в производството по ЕЗА, както и за по-бързото и успешно приключване на регистрираните казуси в EUROJUST по отношение на ЕЗА.

Оказва се помощ на прокурорите от страната по конкретни казуси, включително и в почивните дни, като едновременно са изпълнявали в срок и на високо професионално ниво задълженията по разпределените им текущи преписки.

През м. март и м.април 2010 г. се проведеха два семинара, посветени на приложението на ЕЗА в рамките на Прокуратурата като цяло, в които взеха участие прокурори от всички окръжни, от много районни прокуратури и в които активно участва и завеждащ сектора. На тези семинари са разглеждани конкретни казуси, подбрани поради своята специфика и усложненост. Работи се за повишаване на професионалната подготовка на прокурорите на плоскостта на ЕЗА.

Полагат се усилия за поддържане и допълване на професионалната подготовка на прокурорите от сектора, чрез участие в различни форми на обучение, изучаване на чужди езици и подобряване на компютърната им грамотност, като същевременно те изпълняват стриктно и в срок, с чувство за отговорност възложената им работа.

Отново следва да се подчертае, че работата в сектора се увеличава с много бързи темпове, тъй като института на ЕЗА се използва все повече поради своята ефективност. Въпреки редуцирания състав на сектора, няма случаи на забавяне на решаване на преписките, както и на непрофесионално свършена работа.

Продължава доброто сътрудничество на прокурорите от сектора с Дирекция "Международно оперативно полицейско сътрудничество" при МВР, с оглед създаване на по - добра организация при осъществяване на функциите на Прокуратурата в процедурите по ЕЗА. Създадена е добра основа за сътрудничество с Министерство на правосъдието, ГД Охрана, предвид на необходимостта да се правят спешни промени в предвидените планове за пътуване, с цел осъществяване на уговорените фактически предавания и приемания на лица.

Общият брой на преписките в сектора за отчетния период е 1330. От тях 150 са за ЕЗА, издадени през периода. Издадени от други държави - членове на ЕС са 62 ЕЗА, и 88 са издадени от Р България. По 19 е осъществено предаване на лица по ЕЗА, издадена от органи на Р България и по 37 е осъществено предаване на лица по ЕЗА, издадени от органи на други държави. Неприключени са преписките за 69 ЕЗА, издадени от органи на Р България и 25 са висящи по ЕЗА, издадени от органи на други държави.

Спецификата и динамиката на работата по преписките, образувани по ЕЗА изисква няколкократно им докладване на прокурорите, често пъти в един и същи ден и с необходимост от спешни действия и преодоляване на празноти в ЗЕЕЗА, както и създаване на благоприятни условия за осъществяване на необходимите действия от няколко различни органа, принадлежащи към различни институции, но пряко свързани с осъществяване на правомощията, предвидени в Закона от страна на ВКП, отдел МПС и в частност сектор ЕЗА.

Сектор "Трансфери и екстрадиции"

Спецификата на работата в сектора се обуславя от разпоредбите на Закона за екстрадиции и европейска заповед за арест /ЗЕЕЗА/, чл. 9 ÷ чл. 34 от Европейската конвенция за екстрадиция /ЕКЕ/, Европейската конвенция за трансфер на осъдени лица, Допълнителния протокол към нея, както и от съответните разпоредби в НПК, относими към трансферните производства.

Екстрадиции (чл.9 ÷ чл.34 от ЗЕЕЗА – от и за държави извън ЕС)

При активната екстрадиция /на обвиняеми и осъдени лица за Република България/ в отдела се подготвят необходимите документи за отправяне на молби от Главния прокурор на Република България по чл.23, ал.1, т.1 ЗЕЕЗА до чужди държави за предаване на обвиняеми лица по образувани в Република България досъдебни производства, както и молби за предаване на осъдени лица в Република България по влезли в сила присъди, молби за обявяването на обвиняеми и осъдени лица чрез каналите на Интерпол за международно издирване и временно задържане в чужбина с цел бъдеща екстрадиция за Република България. Изготвят се постановления за приемане на екстрадираните за Република България обвиняеми и осъдени лица, както и подсъдимите лица, за които е поискана екстрадиция от министъра на правосъдието на РБ по реда на чл.23, ал.1, т.2 ЗЕЕЗА.

При пасивната екстрадиция /по искания за екстрадиране на чужди граждани за съдене в чужбина/ се обработват отправените до българските съдебни власти искания от чужди съдебни власти за предаване на обвиняеми, подсъдими или осъдени лица за чужбина. В тези случаи в сектора „Трансфер и екстрадиции“ при отдел "Международно правно сътрудничество" се изготвят постановления до компетентните

окръжни прокуратури за временно и предварително задържане под стража, на основание прилагания в конкретния случай международноправен акт /чл.4, ал.1 ЗЕЕЗА/, респективно принципа на взаимност /чл.4, ал.2 ЗЕЕЗА/, съгласно чл.13 ал.5, чл.14 ал.2 и ал.3 ЗЕЕЗА и чл.64 от НПК, като се дава разпореждане на компетентната окръжна прокуратура, в чийто район издирваното лице е задържано, за внасяне на искане в съответните окръжни съдилища за определяне мярка за неотклонение до получаване на официалните искания за екстрадиция ведно с останалите изискуеми документи /чл.15 ЗЕЕЗА/, както и след тяхното получаване - са дава разпореждане за провеждане на производството по чл.16 и чл.17 ЗЕЕЗА. При екстрадициите, дейността на сектор „Трансфер и екстрадиции” приключва с издаване на актове - постановления за приемане или предаване на поисканите за екстрадиция лица от българските или чуждестранните съдебни власти.

За периода 01.01.2010 – 30.06.2010 г. /за страни извън ЕС/, от Република България за и от такива държави са образувани общо 11 екстрадиционни преписки, като 10 са за лица от Р България и 1 от друга държава за Р България. Понастоящем са приключени 8 бр. с фактическо предаване с постановления на ВКП на екстрадирано лице за други държави.

Обявените лица за международно издирване през отчетния период са 26.

Трансфер на осъдени лица

За периода 01.01.2010 – 30.06.2010 г. в сектор «Трансфер и екстрадиции» за трансферни производства са образувани общо 44 преписки. 42 преписки са за трансфер на български граждани осъдени в чужда държава и 2 на осъдени чужди граждани в Р България. 23 са приключени с фактическо предаване на осъдения. Част от фактическите предавания са по преписки, образувани преди отчетния период. От тях 8 бр. са приключени с екзекватура пред СГС, 18 бр. до този момент – с фактическо предаване.

Основната причина за отказ на чужд гражданин да бъде трансфериран е неизплатената глоба, кумулативно наложена с присъдата «лишаване от свобода». Това са най-често лица, осъдени в Република България за наркотрафик. Следва да се отбележи, че от началото на тази година вече е създадена нормативна база за взаимно признаване на финансови санкции между държави-членки на ЕС, което ще позволи осъществяването на трансфер и в такива случаи.

Трансферните производства изискват повече време за приключването им с фактическо предаване на лицето, тъй като са съпроводени с необходимата предварителна кореспонденция и размяна на документи с оглед спазване на всички изисквания на разпоредбите, визирани в Европейската конвенция за трансфер на осъдени лица. Общият брой на преписките, по които е работено в сектора през отчетния период е 980. Спецификата на работата по тези преписки налага често съответният прокурор неколкостранно да взема отношение по повод новопостъпили материали. Често е необходимо незабавно произнасяне поради преклузивния характер на срокове, визирани в ЗЕЕЗА и НПК.

Прокурорите в сектора изпълняват задълженията си в описаните по-горе направления, като няма отбелязан случай за забавяне изготвянето на необходимите прокурорски актове и други документи, както и необосновани откази за провеждане на екстрадиционни и трансферни производства в рамките на вменените от специалните нормативни актове компетентности на ВКП в тези аспекти.

5. ДЕЙНОСТ НА ПЕТИ ОТДЕЛ „АДМИНИСТРАТИВЕН“

Дейността на отдела е насочена към постигане на оптимална организационна ефективност на кадровата работа, квалификацията на магистратите, администриране дейността на прокуратурите и осъществяване на методическо ръководство.

С оглед характера и спецификата, дейността се осъществява под непосредственото ръководство на главния прокурор и заместника на главния прокурор по административни и кадрови въпроси и обхваща работата на сектор „Кадри и квалификация“, сектор „Прием на граждани, жалби и сигнали“, административни преписки и Колегиум.

Основните задължения на прокурорите в отдела са:

- подготовка и координиране изготвянето на всички документи за Висшия съдебен съвет, свързани с въпросите за назначаване, повишаване в ранг или длъжност, преместване на магистрати, придобиване статут на несменяемост, освобождаване от длъжност, поощрения;
- организиране правната квалификация на прокурорите и служителите;
- осъществяване прием на граждани, жалби, сигнали и разпределение на постъпващия доклад във ВКП;
- контрол на административно-организационната дейност на прокуратурите;
- подготовка на проекти на заповеди на главния прокурор и на заместниците на главния прокурор.

При изпълнение на своите задължения прокурорите се подпомагат от специализираната администрация на отдела.

За отчетния период 01.01.2010 г. – 30.06.2010 г., прокурорите в отдела са работили по 3600 общ брой преписки, от които новообразувани за периода – 3025, останали нерешени в края на отчетния предходен период – 3, решени преписки от предходни години, по които са постъпили нови материали през отчетния период – 572.

Преписките са разпределени за работа, както следва: сектор „Кадри“ – 936, сектор „Прием на граждани, жалби и сигнали“ – 1560 и административни преписки – 1104.

Решените преписки в отдела за отчетния период са общо 3586, от които решени в срок до 7 дни – 3312, до един месец – 274. Нерешените преписки са общо 14, от които на сектор „Кадри“ – 10 и административни преписки – 4, получени в края на отчетния период и чакащи окомплектоване.

Кадрово обезпечаване на Прокуратурата – състояние и мерки

Щатът за магистрати в Прокуратурата към 01.01.2010 г. е 2340, от които административни ръководители – 154, заместници на административни ръководители – 174, прокурори – 1275, младши прокурори – 75, следователи – 525, завеждащи ОСЛО – 28, младши следователи – 54 и военни следователи – 55.

Свободният щат за магистрати в Прокуратурата към 01.01.2010 г. е 302 щатни бройки, от които за административен ръководител – 4, за заместници на административни ръководители – 21, за прокурори – 171, за младши прокурори – 12, за следователи – 39, за младши следователи – 54 и за военни следователи – 1.

В сектора се поддържа и актуализира база данни за щатната численост на магистратите по вид длъжност, заети и незаети – общ брой и по вид за апелативни, окръжни, районни прокуратури, ВКП, ВАП и Национална следствена служба, и по този начин се осигурява представянето на обективна актуална щатна численост ежемесечно във Висшия съдебен съвет.

След извършване на преназначаване на 36 младши прокурори, за които тригодишния срок е изтекъл през 2010 г. на длъжност „прокурор“; встъпването в

длъжност на назначените прокурори по конкурси от предходната година; назначаването на административни ръководители, заместници на административни ръководители; преназначаването на досегашни административни ръководители на длъжност прокурор, се установи следното състояние на щата към 01.07.2010 г.: незаеят щат – 334 щатни бройки, от които за административен ръководител – 13; заместници на административния ръководител – 31; прокурори – 170; младши прокурори – 48; следователи – 60; младши следователи – 11 и 1 щатна бройка за военен следовател.

С оглед непопълнения щат за магистрати в Прокуратурата /334 щатни бройки/, в случаите на по-голяма натовареност в съответните звена и при констатирана служебна необходимост, ръководството на Прокуратурата и съответните административни ръководители по места, през отчетния период своевременно са предприемали действия за командироване на прокурори и следователи, както следва: на ниво ВКП – 8 прокурори, на ниво ВАП - 4, АП - 8, ОП – 40, РП – 14. В НСлС и в следствените отдели на други окръжни прокуратури са командировани 8 следователи.

С решение на Висшия съдебен съвет по протокол № 13/01.04.2010 г. е обявен конкурс за назначаване на младши прокурори в районните прокуратури и към момента тече процедурата по конкурса, чрез който ще бъдат усвоени 48 щатни бройки.

През отчетния период в сектор „Кадри и квалификация” са постъпили общо 936 преписки, от които са решени 926, нерешените преписки са 10, чакащи за окомплектоване.

С оглед предмета, преписките условно се определят по следния начин: поддържане на актуална информация за щатната численост; ежемесечен контрол за движение на кадрите; по кадровото осигуряване с прокурори; усвояване на свободни щатни бройки; становища за преразпределение на щатни бройки; подготовка на документи за Висшия съдебен съвет и в изпълнение решения на ВСС.

През отчетния период са подготвени и проучени материалите по внесени от административните ръководители за разглеждане от ВСС общо – 900 предложения за кадрови промени, от които: за назначаване по конкурс за административни ръководители – 96 и заместник административни ръководители – 42; за назначаване – 64; за изпълняващ функциите административен ръководител – 76; за откриване на процедура за повишаване в ранг и статут на несменяемост – 200; предложения и единни формуляри за атестиране по конкурси, повишаване в ранг, за придобиване статут на несменяемост – 312; за освобождаване от длъжност – 13; за обявяване свободни щатни бройки – 48; за преразпределение и трансформация на щатни бройки – 32; за допълване решение на ВСС – 7; за дисциплинарно производство – 1; за поощрение – 9.

В края на отчетния период, въз основа на данните за свободните щатни бройки за длъжност „прокурор” в районни, окръжни, апелативни прокуратури и за длъжност „следовател” в окръжните следствени отдели, както и за работата, натовареността в отделните органи, се анализира актуалното кадрово състояние и след преценка бяха направени предложения за промени по щата – преразпределение на свободни щатни бройки в рамките на утвърдения и финансово обезпечен щат на Прокуратурата на РБ.

Квалификация на прокурори и служители – състояние и мерки

За периода от 01.01.2010 г. до 30.06.2010 г. са проведени 53 обучителни мероприятия, с участието общо на 486 прокурори, 35 следователи и 177 съдебни служители от системата на Прокуратурата.

Обучителните мероприятия са организирани от: Прокуратурата на Република България, съвместно с Европейската правна академия; Националният институт по правосъдието; Германската фондация за международно правно сътрудничество; Асоциацията на прокурорите; Министерство на вътрешните работи в т.ч и по линия на Интерпол; Министерство на правосъдието на РБ, в т.ч и съвместно с фондация

„Фридрих Еберт”; Комисията за защита от дискриминация, съвместно с Министерство на труда и социалната политика; Съюза на съдиите в Българи; Съюза на юристите в България и Асоциация „Прозрачност без граници”.

Разграничени по теми, проведените квалификационни мероприятия са относно: ефективното разследване на престъпления, свързани с посегателства на фондовете на ЕС; правата на човека по чл. 5 и 6 от ЕКПЧ – наказателни аспекти; правата на човека по чл. 14 от ЕКПЧ и Протокол 12 към ЕКПЧ – гаранции за защитата от дискриминация; трафика на хора; защита на пострадалия и защита на свидетеля в наказателния процес; професионална етика и антикорупция; разследването на компютърни престъпления; борбата с организираната престъпност; реформата в наказателното производство; защита на интелектуалната собственост;наказателно-правното сътрудничество в т.ч и укрепване на междуинституционалното сътрудничество между Прокуратурата и другите органи, ангажирани в наказателното производство; престъпленията против паричната и данъчната система, трафика на хора.

Проведените квалификационни мероприятия с участие на съдебни служители, разграничени по теми са относно: задължителни обучения за прокурорски помощници по програма на НИП; правните аспекти на възлагането на обществените поръчки; защита на класифицираната информация в съдебната система; административното обслужване на граждани от служителите на Прокуратурата; въвеждане в работата на администрацията на Прокуратурата.

В сектора се поддържа база данни за всички обучителни мероприятия, разграничени по теми, по брой участници, по чия инициатива, време, място на провеждане, както и се изготвя шестмесечен анализ на дейността по квалификацията. В края на всяко шестмесечие се изпраща информация във ВСС на Комисия „Правна квалификация, информационни технологии и статистика”.

Дейност по сигналите, молбите и жалбите на граждани и организации

Отчетът в тази част обхваща дейността на сектор „Прием на граждани, жалби и сигнали” към отдел „Административен” на ВКП.

Работата в сектора се извършва в следните направления:

- осигуряване на ежедневен прием на граждани, изслушване на поставените от тях въпроси и искания;
- проучване на постъпилите жалби, сигнали и други документи, адресирани до главния прокурор или до ВКП и изпращането им пряко на компетентната прокуратура;
- разпределение на постъпващия доклад във ВКП.

През отчетния период са приети и изслушани 480 граждани.

Най-честите оплаквания, касаещи дейността на Прокуратурата са за забавяне решаването на преписки и дела, изразени предположения за проявена необективност при произнасянето по същество, в тази връзка за нарушения или престъпления на магистрати, предполагаема корупция по отношение на постановени актове. В останалата част оплакванията на гражданите са по въпроси, чието решаване е извън правомощията на Прокуратурата, тъй като касаят взаимоотношения с електроразпределителните дружества, топлофикация, битови проблеми, социални помощи, гражданско-правни въпроси и други.

Общият брой преписки, постъпили и решени от сектора са 1560, от които новообразувани – 1060 и преписки, решени през предходни години, по които са постъпили нови материали през 2010 г. – 500. Всички преписки са решени в срок до 7 дни чрез изпращане на компетентната прокуратура и отговор до жалбоподателя за движението на преписките.

Значителна по обем е работата, която извършват прокурорските помощници от сектора и по разпределение на целия доклад, който постъпва във ВКП към съответните

отдели, с оглед определената им компетентност. За отчетния период общият брой постъпили във ВКП жалби, сигнали от граждани и организации, проучени от прокурорските помощници в сектора и отнесени за присъединяване към стари номера на реписки в отделите, е 20 441.

Контрол на административно-организационната дейност на прокуратурите

Административно-ръководната дейност в прокуратурите е съществена и пряко рефлектираща върху изпълнението на всички основни задачи пред прокурорите. Ефективното ръководство е невъзможно без познаване и спазване на основните принципи за управление. В този аспект е изключително важно правилното планиране, организиране, ръководство и контрол на цялостната дейност и нейната отчетност.

С оглед подобряване организацията, контрола и отчетността на административната дейност на Прокуратурата, в отдела се поддържа база данни за всички заповеди, разпореждания на административните ръководители, издадени при осъществяване на организационното, административното и методическо ръководство в съответствие със законовите им правомощия. По този начин се осъществява контрол за обективност, актуалност и законосъобразност на предприетите организационни мерки от една страна, и от друга се постига подобряване на методическото ръководство и се засилва прецизността в работата по администрирането, извършвана от 152 ръководители на прокуратури. Получените през отчетния период в тази връзка заповеди са 871 от административните ръководители на апелативни, окръжни и районни прокуратури.

През първото шестмесечие на 2010 г. административните ръководители на прокуратури са реагирали своевременно чрез издаване на свои заповеди, разпореждания и указания, с които детайлно уреждат въпросите по съответната проблематика и с оглед необходимостта от повишаване нивото на организация на работа.

Изготвени проекти на заповеди на Главния прокурор и неговите заместници

Отчетът в тази част обхваща дейността за постигане на оптимална организационна ефективност в работата, продължаване усилията за подобряване кадровата работа и квалификация на магистратите и служителите, администриране дейността на останалите прокуратури и осъществяване на методическо ръководство.

Подготвени са 56 проекта на заповеди и 26 разпореждания на главния прокурор и заместника на главния прокурор по административни, организационни и кадрови въпроси, всички утвърдени от ръководството.

Подготвени са 8 становища по законопроекти, 43 информации, анализи, обобщения на данни, отчети.

Създадена е организация за своевременно изпращане до административните ръководители на прокуратури на решенията на ВСС, изискващи изпълнения от тях, като при необходимост се дават и допълнителни указания.

В отдела се поддържат на хартиен и електронен носител следните регистри: регистър за командировани магистрати във всяка от прокуратурите и по този начин се контролира спазване на изискванията, условията и реда за командироване в съответствие с разпоредбите на ЗСВ; регистър за дисциплинарни наказания на магистрати, наложени от административни ръководители или по предложение на същите от Висшия съдебен съвет; регистър за обучение на магистрати и служители.

За отчетния период с участие на прокурори от отдела бяха организирани и проведени, в съответствие с Правилника за организация дейността на администрацията на Прокуратурата на РБ, 3 конкурса за 12 щатни длъжности за съдебни служители в администрациите на главния прокурор и ВКП.

На 29.04.2010 г. беше проведено заседание на Колегиума на Прокуратурата по предварително подготвен дневен ред. На заседанието бяха обсъдени Доклада за дейността на Прокуратурата на РБ и разследващите органи за 2009 г., методически указания за контрол в системата на Прокуратурата на РБ, методически указания за работата на прокурорите от отдел „Инспекторат“ на ВКП. Вземите решения на Колегиума са доведени до знанието на участниците в него и изготвения протокол е обявен на електронната страница на Прокуратурата.

По идея и под ръководството на прокурор от отдела, съвместно с отдел „Информация, анализ и методическо ръководство“ е изграден и пуснат в действие Национален регистър на лицата с неприключени наказателни производства, който дава възможност чрез УИС и Инструкцията към него, във всеки един момент да се установи срещу дадено лице къде и какви неприключени наказателни производства има. Разработени са не само хардуерната част, а и правила за ползването. Въз основа на този регистър е разработена методика и осигурен достъп на МВР до неговото съдържание, което има пряко отношение към действията на съответните служби, както при оперативни разработки, така и при разследване на дела.

По предложение и под ръководството на прокурор от отдела и съвместно с отдел „Информация, анализ и методическо ръководство“ е реализиран достъп на всяка прокуратура до Бюрата съдимост на съдилищата. Към момента, макар и в експериментална фаза, всяка прокуратура в страната има достъп до бюлетините за съдимост като за ползване на тази база данни са разработени инструкции и заповеди.

Регистрирането на документооборота за дейността на Колегиума се извършва от деловодството на отдел „Административен“.

През отчетния период прокурорите от отдела работиха интензивно за компетентно и отговорно изпълнение на възложените задължения.

Приоритети в кадровата работа и през отчетния период бяха качествен подбор на кадрите, с оглед особената важност за подобряване на компетентността и почтеността на работещите в системата; усвояване на свободните щатни бройки; своевременно представяне на Висшия съдебен съвет на данните за кадровото движение; стриктен контрол за спазване и правилно прилагане на Закона за съдебната власт, Наредба № 1/2009 г. на ВСС и своевременно представяне на необходимите документи с оглед процедури по придобиване статут на несменяемост, повишаване в ранг.

С особен акцент през 2010 г. е дейността на отдела по подготвяне и представяне на предложения и изискуемите документи за административни ръководители и заместници на административни ръководители, чийто мандат изтича през 2010 г. или длъжностите са вакантни.

Необходимо е да продължат усилията за създаване на оптимални условия за приложение на Наредбата за показателите и реда за атестиране на магистратите и административните ръководители в сила от 01.01.2010 г. и указанието по приложението ѝ. Чрез тази наредба се създаде механизъм за по-задълбочена и по-обективна атестация на магистратите в прокуратурата, отчитаща не само количеството, но и качеството на работата на прокурорите и следователите и способността им за срочно и професионално изпълнение на задълженията. Правилното приложение на Наредбата дава възможност за пълна откритост в процеса на оценяване, както и максимална обективност в процеса на атестиране и избягване на формализма и уравниловката.

С оглед повишените изисквания към прокурорската дейност, промените в законодателството, новостите в практическата дейност, възприемане на положителен опит, продължава работата на централно и регионално ниво за повишаване професионалната квалификация на магистратите и служителите в Прокуратурата на РБ.

Необходимо е да продължат усилията и за контрол на административно-организационната дейност на прокуратурите и в тази насока да се предлагат за въвеждане по-добрите практики в организацията и администриране на дейността. В максимална степен следва да бъдат подпомагани новоназначените административни ръководители на прокуратури по организационни, административни и кадрови въпроси и в тази връзка е предвидено и провеждането на семинари за периода 15.09. - 15.10.2010 г., организирани и с участие на прокурори от отдела. Необходимо е създаване на механизъм за повишаване ролята на административните ръководители от всички нива в кариерното израстване на магистратите, качествения подбор на кадрите с оглед устойчиво изграждане на система от компетентни, мотивирани и почтени магистрати и постигане оптимална организация за ефективна работа на прокуратурите.

6. ДЕЙНОСТ НА ШЕСТИ ОТДЕЛ „ИНСПЕКТОРАТ”

През I-то полугодие на 2010 г. прокурорите от отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура са работили по общо 1 369 преписки /срещу 887 за първото полугодие за 2009 г./, от които новообразувани за периода 1 103 /при 723 за същия период на миналата година/. Решени са 1123 преписки при 721 за първото полугодие за 2009 г. Срочността на приключване на преписките от образуването им, респективно от постъпване на нови материали по съществуващ номер, до решаването им по същество, е както следва: до 3 дни – 26, до 1 месец – 887 и до 6 месеца - 210. По 77 преписки са възложени проверки от прокурори при отдела, 26 са изпратени по компетентност на други прокуратури или на други отдели при ВКП, като по останалите са извършвани лични проверки от прокурорите. В края на периода са останали нерешени 246 преписки, от които 150 са за окомплектоване с изискани документи и 96 преписки са за решаване при прокурорите.

През отчетния период, съгласно утвърдената структура на прокуратурата, общият щат на отдела /вкл.зав.отдела и секторните/ е 11 прокурора, какъвто е бил и през същия отчетен период на 2009 г.

Средната натовареност на един прокурор в отдела за периода е 124 преписки срещу 88 за същия период на миналата година.

Създадената организация за отчет и анализ на работата на отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура от 2007 г. продължава да се прилага и усъвършенства и през 2010 г. Периодично се актуализират изградените масиви на хартиен и електронен носител: за образуваните и водени дисциплинарни преписки, за наложените дисциплинарни наказания на магистрати; за планираната и реализирана ревизионно-контролна дейност, както от отдела, така и от прокуратурите в страната.

Ръководителите на сектори при отдел „Инспекторат”, със съдействието на всички прокурори от отдела и под ръководството на завеждащ отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура са изготвили проекти за: „Методически указания за контрол в системата на Прокуратурата на Република България” и „Методически указания за работата на прокурорите от отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура”, утвърдени от Главния прокурор на Република България и действащи към края на отчетния период.

Сектор „Вътрешен контрол”

През I-то полугодие на 2010 г. са извършени проверки по 958 преписки /срещу 523 през същия отчетен период за 2009 г./ с оглед данни за нарушения на служебни задължения от прокурори и престъпления, извършени от магистрати.

При извършените проверки по сигнали срещу действия на магистрати са

установени данни за дисциплинарни нарушения по 26 преписки. Материалите са изпратени на съответните административни ръководители за образуване на дисциплинарни производства. Наложени са 22 наказания на 22 магистрати, от които – 19 наказания на 19 прокурори, 1 наказание на съдия и 1 - на следовател. Наказание „забележка” е наложено на 4-ма магистрати /прокурори/, наказание „порицание” на един магистрат/прокурор/, освободени от длъжност са трима магистрати /2-ма прокурори и един следовател/ и един магистрат /съдия/ е понижен в ранг. На 12 магистрати /прокурори/ е обърнато внимание по реда на чл.327 ЗСВ.

По една преписка е изготвено проекто-предложение от Главния прокурор до ВСС за налагане на дисциплинарно наказание на прокурор, а по две са изготвени проекто-предложения от Главния прокурор до ВСС за временно отстраняване от длъжност на двама магистрати /1 съдия и 1 следовател/.

През отчетния период от отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура са наблюдавани 105 досъдебни производства, от които 46 срещу магистрати, 45 срещу нотариуси и 14 срещу съдебни изпълнители.

От наблюдаваните 46 ДП срещу магистрати, към края на отчетния период неприключени са 20, в съдебна фаза – 22, прекратени са наказателните производства по 2 от тях и са постановени 1 оправдателна и 1 осъдителна присъди.

От наблюдаваните 45 ДП срещу нотариуси, 15 са неприключени, 20 са в съдебна фаза, по 8 ДП наказателните производства са прекратени и по 2 дела са постановени осъдителни присъди. От наблюдаваните 14 ДП срещу съдебни изпълнители, 10 не са приключени, 1 е в съдебна фаза и по 3 ДП наказателните производства са прекратени.

Сектор „Ревизионно-контролна дейност”

С оглед предмета на дейност на сектора, в отдела постъпват годишните планове за дейността на отделните прокуратури и ревизионните актове от всички видове извършени ревизии в по-ниските по степен прокуратури, както и актовете на ИВСС с резултатите от извършените в системата на прокуратурата проверки. Материалите са обособени по апелативни райони в отделни досиета, като се контролира изпълнението на планираните ревизии и проверки. Планираните задачи и резултатите от контролната дейност на ревизиращите прокуратури, се вписват в създадената на електронен носител таблица за тази дейност. Данните се анализират своевременно, с цел контрол по отношение планираните задачи. На база резултатите от ревизионната дейност, отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура контролира изпълнението на дадените от ревизиращите прокуратури и ИВСС препоръки към дейността на отделни прокуратури. При непосочени в ревизионните актове мерки за отстраняване на констатирани пропуски и слабости в ревизираните прокуратури, отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура писмено указва конкретни такива.

За отчетния период в отдел „Инспекторат” са постъпили 42 акта от реализирана контролна дейност в системата на прокуратурата и от ИВСС. От тях, 25 са актове на ИВСС с резултати от извършени проверки на дейността на отделни прокуратури от апелативни райони в София и Пловдив. При анализа на резултатите от контролната дейност от отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура са разпоредени допълнителни проверки и са дадени конкретни указания по отношение дейността на шест прокуратури.

През отчетния период отдел „Инспекторат” при Върховна касационна прокуратура е извършил две проверки – тематична и контролна, на дейността на Окръжна прокуратура- Плевен.

7. ДЕЙНОСТ НА СЕДМИ ОТДЕЛ „ИНФОРМАЦИЯ, АНАЛИЗ И МЕТОДИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО”

Сектор „Информация и анализ”

Обобщени данни.

За отчетния период в сектора са образувани общо 257 преписки при съответно 299 и 230 за същия период на предходните две години. Няма нерешени преписки от предходни периоди, както и в края на настоящия. Предвид спецификата на дейността обвързана със срокове, определени в нормативните актове, както и при подаване информация, изисквана от други държавни органи и организации, често в изключително кратки срокове, се прави всичко възможно за тяхното спазване, независимо от допълнителното натоварване на екипа. В сектора през първото шестмесечие на 2010 г. са работили един прокурор, един прокурорски помощник и трима експерти.

Решени са всички постъпили през периода 257 преписки. Срочността на решаване е както следва: 105 преписки са решени до 3 дни, в едномесечен срок - 152. Видно от данните, 52% от преписките, образувани в VII отдел на ВКП, са от компетентност на сектор „Информация и анализ”.

Извършени основни дейности от сектора по изпълнение задълженията на ПРБ

За прозрачност и отчетност съгласно Конституцията и ЗСВ:

- Годишен доклад на главния прокурор за прилагането на закона и за дейността на Прокуратурата и разследващите органи през 2009 г. по чл. 84 и 130 от Конституцията на Р България и чл. 30 и 141 от Закона за съдебната власт. Проучени, обработени и анализирани са данните от над 400 структури на местно и национално ниво. Проектът на доклад е изготвен в съответствие със структурата, утвърдена от ВСС. Разгледан е на Колегиум на Прокуратурата, проведен на 29.04.2010 г. чрез презентирането му от ръководителя на сектора. Представен е от главния прокурор на ВСС на 30.04.2010 г. Приет е с Решение на ВСС по протокол № 23/17.06.2010 г. Единодушно е приет и от Комисията по правни въпроси на 41-то НС на 24 юни 2010 г. Докладът е публикуван на ведомствената страница на ПРБ. Предстои обсъждането му в НС. Изготвено е резюме на годишния доклад за 2009 г. Пред медиите, докладът е представен от прокурора в сектора на 28.06.2010 г.;

- Обобщени информации за образуването, движението и приключването на преписките и делата, предоставяни на ВСС, Инспектората на ВСС и Министъра на правосъдието, на основание чл. 141 и чл. 142 ЗСВ и в тази връзка Решение на ВСС по Протокол № 8/2008 г.:

- Информацията за тримесечието на 2010 г. за разследванията от всички районни, окръжни и апелативни райони е изготвена на база данните, подадени от всички прокуратури по чл. 141 ЗСВ. Посочени са постигнатите резултати, проблемни области и мерки;
- Съобразно посоченото решение на ВСС е изготвена и Обобщената информация за шестмесечието на 2010 г. по чл. 142 ЗСВ.

За мониторинга на ЕК по Механизма за сътрудничество и проверка.

- Изготвени са 6 информации по *Графика за периода януари-юли 2010 г.* за действията на правителството и съдебната власт за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната

престъпност. Информациите съдържат изискуемите от ЕК данни и анализ за разследванията по наблюдаваните категории дела. Предоставят се на специализирания сектор „Мониторинг“ при X отдел на ВКП, определен за контакти с Междуведомствения координационен екип при министерството на правосъдието по Механизма за сътрудничество и проверка.

В изпълнение на Решения и искания на ВСС.

- Информации относно движението и резултатите по делата от особен обществен интерес (6 броя) за всеки от месеците от януари до юни 2010 г. - Решение по Протокол № 39/ 08.10.2008 г.;
- Информация за обема и средната натовареност на прокурорите от териториалните прокуратури, ВКП и ВАП през 2009 г. по искане на Комисията по предложението и атестирането към ВСС.

Анализи за дейността на ПРБ:

- Причини за връщане на делата от съдилищата на прокуратурата за допълнително разследване през 2009 г.;
- Въздействието на съкратеното съдебно следствие и споразумението върху ускоряване хода на разследването и съдебната фаза;
- Дейност на Прокуратурата през 2009 г. по дела, образувани за корупционни престъпления;
- Правна рамка и преглед на наказателните производства, образувани за тероризъм и за престъпления, свързани с екстремни прояви за периода 2007 г. - първо шестмесечие 2010 г.;
- Наказателни производства, образувани след самосезиране от прокурор, по сигнали на контролните органи и по материали на ДАНС и постановените по тях присъди.

Други аналитични и емпирични данни, необходими за становищата на ПРБ по искания на НС и министерство на правосъдието във връзка с провежданата реформа на наказателната политика и промени в законодателството, както и искания за достъп до информация за дейността на Прокуратурата се съдържат в приложението.

Внедряване и пълноценно използване на ИТ в ПРБ.

1. Относно усъвършенстване на УИС.

- Ежедневна съвместна дейност със сектор УИС и ИТ дирекцията по проект със Световната банка за създаване на data wear house и осигуряване възможност за извеждане на пълни и точни справки от системата. Изготвят се ежедневни протоколи за извършените проверки в УИС и действащата статистическа отчетност в ПРБ по Указание И-301/2007 г. със съответните констатации, сочат се конкретни необходими промени и подобрения.
- Проверки за достоверност на данните в УИС. При постъпили искания за достъп до информация за дейността на прокуратурата, се изготвят съответните справки и анализи на база данните, подавани от прокуратурите по реда на И 301/2007 г. Паралелно с това се прави проверка в УИС за възможността да се изведат коректни данни. За установените пропуски и необходими действия, се сигнализират сектор УИС и ИТ дирекцията, респ. ръководството на ПРБ. Целта е да се премине изцяло към електронно обработване на данните от УИС, а в дългосрочен план – към електронен обмен на данни с други системи.

2. Поддържане и актуализиране на *ведомствените информационни страници*. Секторът регулярно подава и публикува информация за дейността на ПРБ. Публикува и получените от отделите на ВКП и прокуратурите от страната информационни материали. Целта е, електронният архив на информацията на двата сайта, да се превърне в естествен помощник на прокурорите и служителите за по-бързо и качествено изпълнение на ежедневните им ангажменти в работата.

Други дейности:

- сравнителен анализ на указанията, издавани във ВКП през периода 1999 – 2010 г., с които се изисква информация от териториалните прокуратури. Указанията са проучени по предмет и основание. За тези, за които е направена констатация за липса на актуалност е предложена отмяна, за други - поради дублиране помежду им и с указание И 301/2007 г. за организация на информационната дейност на ПРБ, са предложени съответни изменения. Изготвен е проект на заповед от името на главния прокурор. От 30 март 2010 г. Заповед № ЛС -780/2010 г. е действаща. Спазването ѝ осигурява обективност и прецизност на информацията, от една страна, от друга - облекчаване на прокуратурите, тъй като се прилага принципа за еднократно изискване на данните, при това обменяни само по електронен път;
- актуализация на показателите за отчетност във връзка с измененията и допълненията на НК (ДВ, бр. 26/2010 г.) и на НПК (ДВ, бр. 32/2010 г.);
- главен експерт от сектора участва в съвместен проект с Националния институт по правосъдие за провеждане на обучение на прокурорските помощници във връзка с отчетността на ПРБ.

Проблеми и предложения

Заявеният приоритет за облекчаване дейността на прокуратурите във връзка с изискването и обработването на информация за дейността на ПРБ, е все още трудно реализируем в пълнота. Основният проблем продължава да бъде неправилното въвеждане на данни в УИС.

Всеки административен ръководител по места следва да създаде такава организация, включително с дисциплинарни средства, че да е възможно в краткосрочен план извеждането на пълни и коректни справки от УИС.

Там, където се констатира необходимост от усъвършенстване на системата – да се сигнализират с конкретни предложения (проверени, тествани отработени, а не като идейни проекти) специализираните звена във ВКП. Докато се изпълнява проекта със Световната банка е възможно в кратки срокове да се усъвършенства системата в максимална степен и да се подбори функционалността ѝ за нуждите на прокурорите в пряката им работа.

Пълноценното използване на внедрените информационни технологии, както от прокурори и разследващи органи, така и от административните ръководители на прокуратури, вкл. и на най-високо ниво, безспорно е един от най-бързите и достъпни способи за повишаване на общата ефективност.

Конкретните дейности са посочени в **Приложение № 4 към раздел III т.7.**

Сектор „Унифицирана информационна система”

Унифицирана информационна система на ПРБ – състояние, проблеми

Състояние на УИС:

Със заповед № ЛС - 3624 от 24.11.2009 г. на заместник на главния прокурор при ВАП на Върховната административна прокуратура е разпоредено да започнат работа с УИС от 01.03.2010 г.

Със заповед № ЛС - 861 от 14.04.2010 г. на заместник на главния прокурор при ВКП на РП Варна е разпоредено да започне работа с УИС от 01.05.2010 г., като е разработен модул, който прехвърля автоматично данните от старата им система към УИС.

Със заповед № ЛС - 1937 от 16.06.2010 г. на заместник на главния прокурор при ВКП на РП Карлово и на РП Първомай е разпоредено да започнат работа с УИС от 01.07.2010 г.

Практически, през първото шестмесечие на 2010 г. приключи внедряването на УИС в прокуратурите от цялата страна.

Извършени бяха проверки на място в ОП Стара Загора, РП Стара Загора, ОП Пазарджик и РП Пазарджик, за правилното и пълно въвеждане на данни по преписки и дела от хартиен носител в УИС. В резултат на проверките бяха установени значителен брой пропуски и грешки. Административните ръководители уведомиха ВКП за предприетите мерки, с цел прекратяване на практиката за въвеждане на грешна и непълна информация.

През първото шестмесечие на 2010 г. сектор УИС проведе обучения на служители от ВКП, Администрацията на ГП, Районни прокуратури Карлово, Варна и Първомай, СГП и Върховната административна прокуратура за работа със системата.

Секторът започна работа и по съвместен проект с Националния институт на правосъдието за провеждане на обучения за работа с УИС. През първото шестмесечие на 2010 бяха провели две обучения за прокурорски помощници.

В изпълнение на дейностите по проекта със Световната банка съвместно с експертите от отдел „Информация и анализ”, ИТ Дирекцията и специалисти от фирмата разработчик бяха разработени справките за новия справочен модул. В изпълнение на същите дейности бяха проведени срещи с потребители на системата. Беше разработена анкета за текущото състояние на системата и нейното усъвършенстване.

Изготвени са шаблони за две нови справки в УИС, които са предадени на дирекция „ИТ” към АГП – за техническо изпълнение.

Проблеми пред УИС:

Неправилно въвеждане на данните за преписките и делата.

Приложение на принципа за „случайно разпределение” на преписки и дела

Съгласно чл.9 ЗСВ всички преписки и дела в прокуратурите се разпределят на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването им. За приложението на „случайното разпределение” се използва софтуерният продукт „Law Choice”.

Електронен регистър на лицата с неприключени наказателни производства

Съгласно инструкция на Главния прокурор беше създаден регистър на лицата, срещу които има образувано и неприключено наказателно производство. Създаването и поддържането на регистъра беше възложено на сектор „УИС”. Данните за всички лица с неприключени производства от прокуратури в цялата страна към момента са в регистъра.

Други дейности

През първото шестмесечие на 2009 г. ръководителят на сектор УИС е участвал в следните комисии и работни групи:

- Участие в работна група по осигуряване на достъпа на прокуратурата до базата на Бюро съдимост съгласно решение на ВСС. Процедурата е приключена успешно.

- Участие в работна група по осигуряване на достъп до „Националния регистър на българските документи за самоличност”. Процедурата е приключена успешно.

- Участие в работна среща относно дейността на „Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел” към Министерство на правосъдието.

- Участие в Третата експертна кръгла маса на тема "Проблеми на информационните технологии в съдебната система" организирана от Министерството на правосъдието, ВСС, ПРБ и Съюза на юристите в България.

- Комисия за избор на правно-информационна система за нуждите на прокуратурата. Процедурата е приключена успешно.

- Участие в експертния съвет към ВСС комисия „Професионална квалификация, информационни технологии и статистика” и изпълнение на задачи свързани с дейността на комисията.

- Участие в дейности по проект "Повишаване капацитета на българската полиция чрез въвеждане на европейски модели и методи на криминален анализ" на ГДБОП.

- Участие в обществено обсъждане на Закона за електронните съобщения организирано то парламентарната Комисия по вътрешна сигурност и обществен ред.

Сектор “Консултативен съвет за методическо ръководство и конституционност на законите”

Секторът за методическо ръководство и конституционност на законите към отдел “Информация, анализ и методическо ръководство” във Върховната касационна прокуратура, подпомага осъществяването на част от функциите на Главния прокурор на Република България.

Основната дейност на прокурорите в сектора е насочена към проучване и изготвяне на становища по приложението на материалния и процесуалния закон относно гражданската и наказателната материя. Въз основа на тези становища се изготвят проекти на актове от компетентността на главния прокурор, като: искания до Конституционния съд на Република България, официални становища по законопроекти на Министерски съвет и народни представители, методически указания (вътрешно-ведомствени и междуведомствени), съвместни инструкции, окръжни, споразумения и др. по организиране, контролиране и отчитане на съвместната дейност на Прокуратурата с други държавни органи, компетентни в борбата с престъпленията и спазване на законността.

През първото шестмесечие на 2010 г. общият брой на разгледаните в сектора преписки е 65, като от тях 56 са новообразувани, а 9 са останали нерешени от предходен период. Броят на решените преписки, по които са постъпили нови материали през отчетния период е 10.

Общият брой на решените преписки е 57, като 12 са решени до 3 дни, 29 са решени до 1 месец, 12 са решени до 6 месеца, а 4 са решени след 6 месеца.

Във връзка с осигуряването на статистическа и аналитична информация са изготвени 53 справки и становища.

Изготвени са 2 проекти на искания от главния прокурор до Конституционния съд за обявяване на противоконституционност на отделни норми от закон.

Изготвен е и междуведомствен нормативен акт - Инструкция за взаимодействие между Прокуратурата на Република България и Министерството на вътрешните работи при разследване на две и повече досъдебни производства, образувани и водени срещу едно и също лице.

Относно вътрешно ведомствените нормативни актове са изготвени 2 методически указания.

До Главния прокурор, неговите заместници при ВКП и завеждащ отделите при ВКП са подготвени и представени 21 становища.

По поставени въпроси относно приложението на закона до прокурори в страната са изготвени и изпратени 3 становища.

Изготвени са и 7 становища до Министерството на външните работи, Министерството на правосъдието, Министерството на вътрешните работи, Висшия съдебен съвет, др. ведомства, неправителствени организации и международни институции по техни материали и искания.

Становищата до граждани, учреждения и организации по техни молби до главния прокурор са 11 през периода.

Прокурорите от сектора имат общо 6 участия в работни срещи, семинари, конференции и съвместни мероприятия.

През първото шестмесечие на 2010 г. Консултативният съвет, подпомагащ дейността на Главния прокурор по конституционност на законите и методическото ръководство, е провел 6 заседания, на които са разгледани 26 преписки и са изразени общо 80 становища от членовете му.

Актовете до различни адресати са посочени в **Приложение № 5, раздел III т.7.**

8. ДЕЙНОСТ НА ОСМИ ОТДЕЛ И СПЕЦИАЛИЗИРАНО ЗВЕНО ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ НА ЗЛОУПОТРЕБИ СЪС СРЕДСТВА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

Данните за дейността на отдела през първото полугодие на 2010 г., сравнени с данните за същия период на 2009 г. са както следва:

Общият брой преписки и досъдебни производства, по които отделът е работил през първо полугодие на 2010 г. е 1898, при 1038 за 2009 г. от които новообразуваните са 528.

Горните данни сочат на почти двукратно увеличаване броя на материалите наблюдавани и отработени от прокурорите.

Всички материали, с оглед спецификата на работа на отдела са на специален надзор.

От наблюдаваните материали, 1205 е броят на преписките и 693 е броя на досъдебните производства.

За периода в съда са внесени общо **190 прокурорски актове** – обвинителни актове и предложения по реда на чл.78А от НК, което в сравнение с първото полугодие на 2009 година **е ръст от повече от 11 пъти.**

Двадесет пъти е увеличението на влезлите в сила прокурорски актове в районните и окръжни съдилища – 80 съдебни акта, срещу толкова лица, при 4 за I полугодие на 2009 г.

Статистическите данни, отразени в таблицата за отчитане на дейността в отдела сочат на значително увеличение обема на работа на прокурорите от отдела: разпореждания, указания и др. са 3115, от които продължаване на срока – по 103 преписки.

Останалите чакащи преписки – за окомплектоване и получаване на други допълнителни материали след съответни указания е 911, като само 9 от постъпилите преписки в рамките на едномесечния срок са чакащи за решаване при прокурор.

Горните данни сочат на изключителна натовареност на прокурорите от отдела, които по щат, вкл. и завеждащ отдел реално през отчетния период са 4 прокурори.

9. ДЕЙНОСТ НА ДЕВЕТИ ОТДЕЛ „ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ”

Основната дейност на отдела се изразява в упражняване надзор за законност и ръководство при работата по преписки и досъдебни производства, образувани за престъпни деяния, извършени от организирани престъпни групи в чужбина, както и по преценка на завеждащия отдела за такива, извършени в страната.

За подобряване на ефективността в работата на отдела още през 2008 г. беше въведена практиката на създаване на постоянно действащи екипи, отговарящи за извършването на предварителните проверки по преписките, а след това и на разследването по съответните досъдебни производства наблюдавани от прокурорите в отдела. Тази практика продължи и през първото полугодие на 2010 г. Въвеждането на екипния принцип в работата доведе до подобряване на възможността на прокурорите от отдела да осъществяват пълноценно ръководство и реален надзор за законност върху работата на първоинстанционните прокурори и разследващите органи, както и до възможност в най-къси срокове и сравнително неформално да дават методически указания и да осъществяват институционален контрол по отделните преписки.

На 08.09.2009 г. между Главния прокурор на Р.България, Министъра на вътрешните работи и Председателя на ДА „НС” бе подписано споразумение за създаване на специализирани междуведомствени звена за разследване на престъпления, извършени от организирани престъпни групи. В тези звена бяха включени прокурори, следователи, разследващи полицаи и оперативни работници от МВР и агенти на ДА „НС”. Участниците в екипите са командирани за работа в тях от съответните административни ръководители, като запазват статута си на служители в съответните ведомства. Всички членове на екипите преминаха успешно първоначален полиграфски тест за лоялност. Всеки екип се състои от двама прокурори, единият от които е ръководител на екипа, разследващи органи-следователи от НСЛС или следствията отдел на СГП или разследващи полицаи, както и оперативни служители от МВР и ДА „НС”. Екипите са постоянни и конкретните участници са определени от оперативното ръководство. Към всеки екип са определени и прокурори от отдела за осъществяване на методическо ръководство и осигуряване на съдействието на прокурорските структури в страната. Така от общо 8 работещи в отдела прокурори - 6 са ангажирани и в работата на специализираните звена.

И през първото полугодие на 2010 г. продължи да се утвърждава въведената от м. септември 2008 г. промяна в работата на отдела, освен в организационно отношение – чрез въвеждането на екипния принцип и чрез промяна на критериите за определяне на престъпленията, разследването на които да бъде извършвано под ръководството и надзора на прокурорите от отдел девети. В тази насока водещото начало продължава да е не правната квалификация и тежестта на извършеното престъпление, а обществената опасност на лицата и организирани престъпни групи, вършещи такива престъпления. Така приоритетни за работа и през отчетния период продължават да бъдат организирани престъпни групи и лидерите на такива, които в продължение на последните 15-20 години са станали емблематични за държавата с престъпната си дейност, но спрямо които по една или друга причина до този момент не е била реализирана ефективна наказателна репресия от страна на държавата.

Специфично за работата в отдела е утвърждаването на практиката, с постановления на Главния прокурор на Република България, на основание чл. 195, ал. 4 от НПК, да се разпорежда разследването по делата да се извършва не от териториално компетентната прокуратура, а от друга, еднаква по степен прокуратура, като по този начин се елиминира възможността за влияние по какъвто и да било начин върху местните магистрати и полицаи.

В тази връзка приоритетни в работата на отдела и през първото полугодие на 2010 г. продължиха да бъдат направенията по отношение на лица – лидери на ОПГ, като съществено е, че след реализация по основното дело, работата продължава в „дълбочина” – финансови разследвания и разследвания, свързани с пране на пари, разследвания по отношение на други членове на същата ОПГ, неиздирени или неустановени към момента на приключване на основното дело, или по отношение на лица, свързани с по един или друг начин с организаторите на ОПГ.

Със създаването на специализираните звена и поради ограничения брой досъдебни производства на екип (съгласно споразумението – не повече от три на екип) се повиши интензивността на разследването по възложените по предвидения в споразумението ред досъдебни производства. Ето защо някои от тях приключиха в значително по-кратки от обичайните срокове за разследване. Такива са напр. делото срещу депутатите от ДПС Гюнай Хасан Сефер и Митхат Мехмед Табаков, внесено в съда с обвинителен акт на 03.02.2010 г. и делото срещу кмета на Кърджали Хасан Азис Исмаил, внесено с обвинителен акт в съда на 09.06.2010 г. Данни за тези две дела са посочени в **Приложение № 6 към раздел III т.9.**

В изпълнение на възложените им задачи и през първото полугодие на 2010 г., прокурорите от отдела продължиха пряко да участват в извършването на процесуално-следствените действия по отделните досъдебни производства по места, което е свързано с множество командировки в различни градове на страната и участието им в създаването на организацията по реализации и други действия необходими за разследването по делата.

Наред с дейността по конкретни направления (лица), прокурорите работеха и по общо наблюдавани преписки и дела.

За отчетното първо полугодие на 2010 г. е работено по общо 342 преписки (от тях 116 с класифицирана²⁷ информация) срещу - 260 преписки (103) за първото полугодие на 2009 г., при 324 за цялата 2008 г., 297 за 2007 г. и 201 за 2006 г. Така образуваните в отдела преписки представляват наблюдателни производства, по които е осъществявано ръководство и надзор на работата на съответните първоинстанционни прокуратури по преписки, касаещи престъпления съдържащи признаци на организирана престъпност. От общия брой наблюдавани през първото полугодие на 2010 г. преписки, 130 (34) са новообразувани за периода срещу 105 (30) за първото полугодие на 2009 г. 97 преписки /срещу 133 за първото полугодие на 2009 година/ са останали нерешени от предходния отчетен период.

Общият брой решени от прокурорите в отдела преписки през отчетния период е 132 (48) при 122 (36) за първото полугодие на 2009 година, при 174 (56) за цялата 2008 г., 198 за 2007 г. и 126 за 2006 г.

По отношение на срочността на приключване на преписките, 70 (48) са били решени до 3 дни от образуването им, респ. от постъпването на нови материали по съществуващ номер решена преписка, 20 са били решени до 1 месец, 21 – до 6 месеца и 21 – над 6 месеца. От решените в срок над 6 месеца преписки, 21 са били образувани през предходни години.

От общият брой преписки наблюдавани в отдела, през първото полугодие на

²⁷ Изброените числа в скоби се отнасят за преписки, съдържащи класифицирана информация.

2010 г. са останали неприключени 97 (78) при 138 (67), за първото полугодие на 2009 г., 150 през цялата 2008 г., 133 през 2007 г. и 75 през 2006 г.

От останалите нерешени през отчетния период преписки, 92 (39) са чакащи за окомплектоване, при 134 (67) за първото полугодие на 2009 г., (при 66 за 2008 г., 87 за 2007 г. и 16 за 2006 г.), 1 преписка не е върната от МВР с възложена проверка (при 1 за първото полугодие на 2009г, 4 за цялата 2008 г., 10 за 2007 г. и 4 за 2006 г.). Невърнатата от МВР преписка е в срока, определен от наблюдаващия прокурор или Главния прокурор за извършване на проверката (при 5 такива за цялата 2008 г.). От чакащите окомплектоване преписки, 9 не са били върнати в едномесечния срок. От общия брой нерешени в края на отчетния период няма преписки при наблюдаващия прокурор за решаване, а по 92 преписки, представляващи наблюдателни производства, образувани за ръководство и надзор на работата на съответните първоинстанционни прокуратури по досъдебни производства и преписки за престъпления, към които има повишен обществен интерес, продължава непосредствената работа и осъществяване на ръководство и надзор от прокурорите от отдела. Част от тези преписки са образувани срещу лидери на организирани престъпни групи.

На специален надзор в отдела са взети 12 преписки и 135 досъдебни производства (33), при 28 преписки (13) и 140 досъдебни производства (57) за първото полугодие на 2009 г., при 18 преписки и 178 досъдебни производства за цялата 2008 г., 125 досъдебни производства за 2007 г. и 91 за 2006 г.

От взетите на специален надзор в отдела досъдебни производства, 30 /10/ са внесени от първоинстанционните прокуратури в съда с обвинителни актове, или споразумения за одобрение, при 22 (8) за първото полугодие на 2009 г. и при 47 за цялата 2008 г., 58 за 2007 г. и 27 за 2006 г. От досъдебните производства, взети на специален надзор, 11 (3) са били прекратени от първоинстанционните прокуратури, при 4 (1) за първото полугодие на 2009 г. и при 10 за цялата 2008 г.

По взетите на специален надзор в отдела преписки от първоинстанционните прокуратури са били образувани 6 (3) досъдебни производства, при 8 (5) досъдебни производства за първото полугодие на 2009 г. и при 22 за цялата 2008 г., а по 12 преписки (3) е постановен отказ от образуване при 3 преписки (2) за първото полугодие на 2009 година и при 13 за цялата 2008 г.

През отчетния период няма невзети на специален надзор преписки от ВКП, поради това, че не отговарят на критериите за това, при 81 преписки (47) за първото полугодие на 2009 г. и при 101 за цялата 2008 г.

По реда на инстанционния контрол през отчетния период прокурорите от отдела няма отменени или потвърдени прокурорски актове на първоинстанционни прокуратури, при 1 решение по преписка, с което е отменен акт, за първото полугодие на 2009 г. и при 5 решения, от които с 1 е потвърден акта, а с 3 са отменени актовете на долустоящи прокуратури за цялата 2008 г.

По реда на инстанционния контрол по чл. 243, ал. 9 НПК през отчетния период прокурорите не са се произнасяли, както и през първото полугодие на 2009 г., при 1 потвърден акт и 3 отменени такива на долу стоящи прокуратури през цялата 2008 г.

Досъдебните производства, разследвани в екип с участието на прокурор от отдела през първото полугодие на 2010 г. са общо 18 (5), колкото и през първото полугодие на 2009 г., от които по 10 разследването е продължило повече от 6 месеца както и през предишния отчетен период, при 23 (10), от които по 7 разследването е продължило повече от 6 месеца за цялата 2008 г.

За отчетния период по 124 досъдебни производства (31) е продължен срока за разследване, при 137 досъдебни производства (40) за първото полугодие на 2009 г., при 108 за цялата 2008 г., 49 за 2007 г. и 64 за 2006 г.

През първото полугодие на 2010 г. от отдела са дадени и 908 (143) указания, разпореждания и напомнителни писма, при 701 (295) за миналия отчетен период, при 2153 през цялата 2008 г.; по 22 (17) досъдебни производства е постановено разкриване на банкова и данъчна тайна при 30 (19) за първото полугодие на 2009 г., при 5 за цялата 2008 г.; не е продължаван срок за извършване на проверка, за разлика от първото полугодие на 2009 г. когато по 3 (1) преписки са продължени сроковете за проверка съгласно указание № И-281/06 г. на Главния прокурор, при 3 за цялата 2008 г.; 49 преписки за изпратени по компетентност на друг отдел от ВКП или други органи (7), при 50 (13) преписки за предишния отчетен период, при 79 за цялата 2008 г.; а по 19 преписки са възложени предварителни проверки от прокурор от отдела, при 7 (3) преписки за първото полугодие на 2009 г. и при 34 възложени проверки за цялата 2008 г., 6 за 2007 г. и 4 за 2006 г.

Прокурорите от отдела са разрешили и проконтролирали 12 контролирани доставки през първото полугодие на 2010 г. при 5 - за първото полугодие на 2009 г. Основно са контролирани доставки на наркотични вещества, скимиращи устройства и по-рядко-на неистински документи.

Взето е участие и в семинари, конференции, комисии. Изготвени са становища и доклади по повод предвидени законодателни промени и участие на прокуратурата в съвместни с други местни и чуждестранни институции проекти и експертни и работни групи.

Продължава участието на отдела в работата и на създадените през 2008 г. два други Съвместни екипа за разследване – с прокуратурите на ФРГ и Р. Румъния.

Продължава участието на прокурорите като членове и в работата на различни Комисии на национално и Европейско ниво – напр. Национална комисия за борба с трафика на хора.

В отдела непрекъснато се провеждат и срещи с прокурори от долустоящите прокуратури за уеднаквяване на практиката и решаване на практически въпроси.

Сравнителният анализ на горепосочените статистически данни води до извода, че е налице относителна тенденция към увеличаване както на броя на наблюдаваните, така и на решенията от отдела преписки и досъдебни производства за престъпления, притежаващи признаци на организирана престъпност, като по отделни от отчетаните показатели е налице и спад в работата на отдела. Посочените тенденции са относителни. Като фактори, които неминуемо водят до статистически разлики на резултатите, с тези от предходни отчетни периоди, следва да се отбележат и организационната промяна чрез въвеждането на екипния принцип в работата на отдела и обстоятелството, че при създаването му са залегнали различни от предходните отчетни периоди критерии за определяне кои преписки и досъдебни производства, отнасящи се до престъпления, притежаващи признаци на организирана престъпна дейност да бъдат наблюдавани и вземани на специален надзор в IX отдел на ВКП.

От изложеното, може да се направи извод за увеличаване броя на делата, образувани и водени срещу организирани престъпни групи, като се забелязва тенденция към прецизиране на квалификацията по чл. 321 НК, предвид съществуващата през предходните години практика за образуване на ДП за престъпления по 321 НК, без да са налице материално-правни предпоставки за това, вкл. и образуване на такива дела срещу неизвестен извършител.

10. ДЕЙНОСТ НА ДЕСЕТИ ОТДЕЛ „МЕЖДУВЕДОМСТВЕНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МОНИТОРИНГ И МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ”

В отдела са обособени три специализирани сектора – Първи сектор «Междуведомствено взаимодействие», Втори сектор «Мониторинг» и Трети сектор «Международни проекти».

През отчетния период е работено по 84 преписки, от които са решени - 82 и 2 преписки не са решени, защото са по изпълняващи се и в момента проекти. Осъществени са голям брой и обемни специфични дейности - по проекти, съгласувания, междуведомствени работни групи, обработване и изпращане на материали и други. По международни проекти дейностите са 116 на брой, по междуведомственото взаимодействие – 109, а по мониторинговия процес - 357. В този смисъл, реалната дейност на отдела не може да се измерва и отчита адекватно по традиционния начин с брой възложени, решени преписки, съответно – отменени или потвърдени.

През първото шестмесечие на 2010 г. прокурорът- завеждащ отдела, е работил общо по 22 преписки, от които 19 са новообразувани и 3 са решени след постъпване на нови материали през периода.

Всички 22 преписки са решени, като 21 - в срок до седем дни и 1 – в срок до един месец.

Въпреки, че два от Проектите приключиха през есента на 2009 г. - „Последващо укрепване на административния капацитет на прокуратурата за борба с престъпленията по Закона за отнемане на имуществото, придобито от престъпна дейност” между ПРБ и Немската фондация за международно –правно сътрудничество и „Укрепване на административния капацитет на прокуратурата за борба с организираната престъпност в частност в областта на културните ценности и свързаните приложими достижения на правото на ЕО” между ПРБ и Министерство на правосъдието на Р.Италия, през отчетния период бяха подготвени и изпратени по 3 доклада / общо 6 / за напредъка до Главния секретар и ръководител на програма в Министерството на финансите.

Проведени са две срещи с независимия оценител, във връзка с проект „Укрепване на административния капацитет на прокуратурата за борба с организираната престъпност особено в сферата на културните ценности и съответния приложим достижения на Европейския съюз”. Оценката, в частта относно проекта за борба с организираната престъпност в областта на културни ценности е обективна и аналитична по отношение на всички опорни точки за отчитане на проекта. **Проектът е дефиниран като успешен и положителен опит.**

Практически отделът съвместно с отдел МВП в АГП организира провеждането на 2 / два / семинара :

- На 22 и 23 април 2010 г. работен семинар във връзка с приключилия през 2009 г. частичен туининг проект между Прокуратурата на РБ и Немската фондация за международно правно сътрудничество – Бон (Фондация IRZ) на тема “Допълнително укрепване на административния капацитет на Прокуратурата за борба с престъпленията по Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност” с участието на 20 прокурори, следователи и представители на правозащитни органи, с акцент борбата с „изпирането на пари” и

- На 14 и 15 юни 2010 г. семинар на тема „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз”, съвместно с отдел VIII на ВКП. Семинарът се проведе с подкрепата на Немската фондация за международно правно сътрудничество – Фондация IRZ, с участието на повече от 40 прокурори, следователи и представители на правозащитни органи, с акцент борбата със злоупотребите с европейски средства.

Подготвя се и участието на представители на ПРБ в 13-я международен форум на прокурорите, който ще се проведе в Р.Румъния на 12-15 септември 2010 г. под егидата на Главния прокурор на Р.Румъния, посветен на прокурорите от източна Европа, като IV-тата сесия на Форума на темата за „Международно сътрудничество/международна правна помощ“ ще бъде посветена на съвместните екипи за разследване (ЖТ) с презентация на български прокурор.

Представители на ПРБ участват в редовните **заседания** на Секторния под комитет за наблюдение (СПКН) „Правосъдие и вътрешни работи“ на проектите по ФАР и Преходния финансов инструмент (ПФИ).

Прокурорът, завеждащ отдела, като представител на ПРБ, редовно участва в междуправителствената работна група към ВСС, както и в междуправителствената работна група към МВнР към дирекцията "Права на човека", за обсъждане и изготвяне на проекта на Национален доклад за първия универсален периодичен преглед на България в Съвета по правата на човека на ООН, като по негово предложение, съгласувано с ръководството на ПРБ се включиха и текстове за Прокуратурата.

Като Старши програмен ръководител, завеждащият отдела координира изпълнението на проектите на ПРБ.

Първи сектор „Междуправителствено взаимодействие“

Сектор „Междуправителствено взаимодействие“ по щат се състои от един прокурор.

През първото шестмесечие на 2010 г. в сектора е работено общо по 39 преписки, от които 38 са новообразувани.

Всички 39 преписки са решени. От тях 35 преписки са решени в срок до седем дни, 3 – в срок до един месец, 1 - в срок до 6 месеца (свързана с работа на междуправителствена работна група). По компетентност е изпратена една преписка.

В края на отчетния период няма останали нерешени преписки.

1. Съгласувания/одобрения на рамкови позиции, позиции, указания, както и становища по актове

През периода в рамките на дейността на Работна група 23 съгласно Постановление № 85 от 17.04.2007 г. за организация и координация по въпросите на Европейския съюз са извършени 67 съгласувания (17 рамкови позиции, 39 позиции, 5 указания, 5 становища и други), отнасящи се до много проекти на различни актове и позиции.

Проектите са посочени в **Приложение № 7 към раздел III т.10.**

2. Участия в съвещания/заседания/срещи с представители на други ведомства/институции

През периода прокурор от сектора участва общо в 11 съвещания и работни срещи с представители на други ведомства по линия на междуправителственото взаимодействие (както и в 2 по международни проекти).

Проведоха се две заседания на работната група с представители на БФС и МВР във връзка с получени сигнали за съмнения за манипулирани резултати от футболни срещи. Получиха се материали, по които се образува съответна преписка в СГП. Чрез националния член на РБ в Евроджъст се изискаха нормативни текстове от съответните наказателни закони (кодекси) на Р.Италия и ФР.Германия, свързани с уреждане на резултати от спортни срещи (уговаряне резултати на срещи, вкл. предвиждане на точни резултати) и други подобни деяния, засягащи почтеността на спорта и хазартна дейност, свързана със спортни резултати.

Предоставиха се действащите актове по взаимодействието между МВР, НАП и Агенция „Митници” и подготвени през 2009 г. проекти на актове във връзка с прегледа и подготовката на предложения за усъвършенстването им.

Участва се в състава на българската делегация на заседанието на Мултидисциплинарната група по организирана престъпност (МДГ) в Брюксел и на подготвителната среща за обсъждане на доклада на оценъчния екип в рамките на Петия кръг взаимни оценки на тема “Финансови престъпления и разследвания” съгласно Съвместно действие от 5 декември 1997 г. (97/827/ПВР).

Активно се участва (5 работни срещи) в разработването на Плана за действие по националната Интегрирана стратегия за превенция и противодействие на организираната престъпност и корупцията.

Участва се в подготовката на предложения по Графика за първото шестмесечие на 2010 г. по Механизма за сътрудничество и оценка.

Проведе се работна среща с представител на ГДБОП и ръководителя на сектор „Изпиране на пари” в първи отдел на ВКП, във връзка с предложение за издаване на заповед на ръководството на ПРБ за съгласуване на данните, свързани с изпиране на пари предоставяни на НСИ и Евростат.

3. Становища по проекти на методически указания и във връзка с издаването на методически указания

През периода са предоставени становища по постъпили проекти на методически указания/разпореждания или във връзка с предстоящото им разработване относно:

- Организационни мерки за осигуряване на права и обратна информация при разглеждането на наказателни дела по ДП на СН в първата и въззивната съдебни инстанции (Примерен модел);
- Методически указания за контрол в системата на Прокуратурата;
- Методически указания за работата на прокурорите от отдел «Инспекторат»;
- Предложение за структуриране на звено в системата на ВКП с предмет на дейност престъпленията срещу културно-историческото наследство, природния и архитектурния ландшафт, посегателствата над защитените територии и престъпления, свързани с екологията.

4. Участие в работата по проекти

Участие в две работни съвещания по проект с ФР.Германия.

5. Участие в работни групи

Междуведомствена работна група във връзка с проблемите при провеждане на футболното първенство (посочена в пункт 2).

През периода продължи работата на работна група в състав представители от ПРБ, МВР, НАП и Агенция „Митници” във връзка с преглед и предложения за усъвършенстване на актовете за взаимодействие.

Участие в междуведомствена работна група във връзка с изработването на Плана за действие по националната Интегрирана стратегия за превенция и противодействие на организирана престъпността и корупцията.

Участие в работна група по подготовка на методически указания във връзка с приложението на чл.83а и сл. от ЗАНН. Работата е приключена и указанията са въведени.

6. Други дейности

Разработване и представяне на 3 лекции в НИП, както и участие в обучението на два курса за прокурорски помощници.

Участие в работата на комисията по провеждане на конкурс за назначаване на младши прокурори.

Участие в държавен изпит в Академията на МВР.

Участие в състава на специализиран екип съгласно заповед №719/24.03.2010 г. на главния прокурор.

Сектор „Мониторинг на делата, наблюдавани от Европейската комисия и Висшия съдебен съвет”

Сектор “Мониторинг на делата, наблюдавани от Европейската комисия и Висшия съдебен съвет” по щат се състои от един прокурор. Дейността в сектора не се ограничава само до мониторинг на тези дела, а включва и координацията между правозащитните органи и изготвяне на съгласувана информация за: постигнатите резултати от Р.България в изпълнение на Плана за действие и препоръките на Европейската комисия и такава по конкретни въпроси, дела и теми.

През първото шестмесечие на 2010 г. в сектора е работено общо по 9 преписки, от които 7 са новообразувани.

Всички 9 преписки са решени. От тях 7 преписки са решени в срок до седем дни, 2 – в срок до един месец. По компетентност са изпратени 2 / две / преписки.

В края на отчетния период няма останали нерешени преписки.

Статистически дейността на сектора е обобщена в приложената таблица. Същата обаче не може в достатъчна степен да онагледява извършваните дейности, тъй като те са специфични и трудно се вметват в установените критерии за отчетност в системата на прокуратурата.

Само като пример може да бъде посочено, че основната дейност на сектора – по подготовката, създаването на организация за изпълнението и отчитането на изпълнението на мерките по **Графика на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност** се извършва в рамките на една единствена преписка, образувана през 2009 г. – пр.вх.№ 14 939 /2009 г.

По нея ежемесечно постъпва информация от териториалните прокуратури и от отделите във ВКП, която се обобщава и въз основа на нея се изготвят и всеки месец се изпращат до Министерство на правосъдието.

В тях се отчитат всички по-значими разследвания, получили развитие през месеца; всички вътрешноведомствени актове, насочени към подобряване на организацията на работа или съдържащи методически указания; всички проведени обучения; общо-надзорна дейност; статистическа информация, както и всички дейности по изпълнение на Графика, както и дейности, свързани с показателите на Механизма за сътрудничество и оценка. Предоставят се и други данни по искане на Министерство на правосъдието и Европейската комисия.

Извън тази дейност в сектора се изисква и обобщава информация по случаите /делата, наблюдавани от ЕК, които понастоящем са 77; изготвят се доклади и становища по определени теми, попълват се въпросници във връзка с посещения на представители на европейски и други международни институции в Р.България, както и във връзка с официални посещения на български представители в чужбина.

Извършват се и други дейности на принципа на екипността и взаимната заменяемост на прокурорите в отдела. Данните за тези дейности по месеци са посочени отделно в **Приложение № 8 към раздел III т.10.**

Сектор „Международни проекти”

За периода сектор „Международни проекти”, продължи изпълнението на започнатите международни проекти, по които бенефициент или партньор е Прокуратурата на Р България и подготовката на нови такива. В сектора по щат има един прокурор.

През първото шестмесечие на 2010 г. в сектора е работено общо по 14 преписки, от които 7 са новообразувани, 6 – са по проекти и една е останала от предишния отчетен период.

От тях 12 преписки са решени, като 6 преписки са решени в срок до седем дни, 2 – в срок до един месец, а 4 – са по изпълняващи се проекти. По компетентност няма изпратени преписки.

В края на отчетния период има 2 /две/ останали преписки по изпълняващи се проекти.

1. Прокуратурата на Р България е партньор на Прокуратурата на Р.Румъния по проект, финансиран по линия JLS/2008/JPEN/029 „Усъвършенстване на знанията и уменията на румънските и българските прокурори във връзка със съдебното сътрудничество по наказателни въпроси”.

През м. януари 2010 г. бе проведен последния трети семинар, предвиден в дейностите по проекта, в Пояна – Брашов с участието на 10 прокурори, представители на Прокуратурата на Р България.

Както за всеки семинар и в този имаше лектори от българска страна по следните теми: Българската законодателна и институционална рамка в областта на наказателното право; Организираната престъпност според българското законодателство; Съвместни екипи за разследване; Правна защита на свидетелите и пострадалите в наказателния процес; Европейската заповед за арест – издаване, изпълнение, съгласно българското законодателства; Европейската заповед за арест – процедури за изпълнение и основания за отказ от изпълнение, съгласно българската нормативна уредба. Обсъждани са и проблеми относно двустранното сътрудничество – Р.България – Р.Румъния; Най – добри практики в двустранното и европейското сътрудничество. Възникнали проблеми по конкретни казуси; Трафик на хора – методи на разследване и наказателно преследване; Методи на разследване и наказателно преследване на организираната престъпност.

С тази дейност приключи и изпълнението на проекта, в който Прокуратурата на Р България взе активно участие за постигане на поставените цели. Беше изготвен и изпратен и финансов отчет на румънските партньори за приобщаването му към общия отчет по Проекта за ЕК.

Тридесет прокурори от цялата страна бяха включени и успешно завършиха организираните курсове за обучение по английски език, с акцент върху правната терминология и активно участваха в проведените общо три обучителни семинара, с презентации по темите, предвидени в програмата.

2. Проект „Безвъзмездно финансиране от фонда за институционално развитие за борба с корупцията: Укрепване на антикорупционния капацитет на Прокуратурата на Р. България” – IDF № WBTF 058170 – BUL

Поставената с проекта цел е укрепване на капацитета и ефективността на ПРБ да осъществява мониторинг и противодействие на корупцията, с акцент сред прокурорите.

Два са основните компоненти на проекта: Укрепване на стратегическото съсредоточаване, отчетността, професионализма и институционалния капацитет на ПРБ чрез съставяне на стратегически документ, предоставяне на обучение и разработване в Прокуратурата на система за проследяване и управление на делата и на

автоматизираната система за отчитане на доходите и деклариране на имуществото. Подобряване на прозрачността и отчетността на функциите на ПРБ чрез формиране на партньорство между Прокуратурата и гражданското общество, проследяване на напредъка на усилията за борба срещу корупцията и чрез обществена информационна кампания за усилията на ПРБ в противодействие на корупцията.

В началото на 2010 г. се проведе последния трети семинар, за прокурорите и следователите от апелативен район – София, предвиден в Компонента „Обучение”.

Основните теми, включени в програмата са:

1. Националното законодателство и законодателствата на страните от ЕС, САЩ и други държави, относно борбата с корупцията и противодействието на корупцията.

2. Вътрешни контролни механизми за противодействие на корупцията в институциите, чиято дейност е свързана с функционирането на съдебната власт, в частност в прокуратурата.

3. Обединяване усилията и взаимодействието на държавата, властта и бизнеса в рамките на публично – частното партньорство.

4. Методика на разследването и наказателното преследване на корупционните престъпления.

5. Ролята на етичния кодекс на прокурорите за формиране на поведението и морала на прокурора.

6. Утвърждаване на етични норми и стандарти на поведението и морала на прокурора.

Първите два обучителни семинара, по същата програма: първия в гр. Велико Търново, за апелативните райони Велико Търново и Варна; втория в гр. Пловдив – за апелативни райони Пловдив и Бургас, бяха проведени през 2009 г.

На 13 април 2010 г. в гр. София се проведе заключителната конференция за отчитане на резултатите от проведеното семинарно обучение с обобщителен доклад от представителите на консултантите/лектори и ПРБ за борбата на Прокуратурата с корупцията и противодействието на корупцията с акцент сред прокурорите.

Конференцията се проведе в гр. София с участието на около 160 представители на прокуратурата и представители на Министерство на вътрешните работи, Министерство на правосъдието, Висш съдебен съвет, Национална агенция по приходите, Агенция „Митници”, ДА „НС”, средства за масова информация и неправителствени организации.

Участниците в заключителната конференция бяха запознати с основните изводи, направени въз основа на проведеното социологическо проучване сред прокурорите за промяната на нагласата на прокурорите относно ефективността на тяхната работа и вътресистемните процеси, които се развиват в най – близката професионална среда на прокурорите и проучването сред гражданите, относно степента на промяната в нагласата на гражданското общество за ефективността от функционирането на Прокуратурата.

Изводите са направени на базата на резултатите и техния анализ, получени след проведена анкета сред прокурорите и гражданите, в изпълнение дейност по Компонент II от проекта, която предвижда две такива изследвания. До момента е проведено само едно и базата за сравнение са резултатите от подобни проучвания, правени предишни години, тъй като извършването на второто проучване по плана за действие е предвидено в края на проекта.

Пред участниците в конференцията беше представен и проекта за модел на каталог за най – добрите практики на страните от ЕС, САЩ и други държави за противодействие на корупцията, на базата на сравнително – правен анализ.

Представените от участниците идеи, предложения и препоръки, ще бъдат отразени в предложенията до Дирекция „Съвет по законодателството” при Министерство на правосъдието, които евентуално да бъдат включени в предстоящи промени в законодателството, касаещо борбата с корупцията.

Приключи работата и по документалната визуализация на процеса на реализиране на мероприятията по проекта със Световната банка, чрез изготвянето на документален филм.

Приключи работата и по изготвянето на Каталог за най – добрите практики за противодействие на корупцията в страните от ЕС, САЩ и други държави.

След проведената тръжна процедура е избрана и фирмата, с която е сключен договор за отпечатването на каталога.

Отчитайки обективните причини за забавянето на изпълнението на проекта, представителите на Световната банка в Р.България подкрепиха предложението на Прокуратурата на Р.България за продължение на срока по изпълнението на предвидените в Плана за действие дейности до м. октомври 2010 г.

Активно се работи за изпълнението на дейностите от Компонент I на Плана за действие по разработване в Прокуратурата на РБ на система за проследяване и управление на делата и на автоматизирана система за отчитане на доходите и деклариране на имуществото и усъвършенстване на ИТ – системата на ПРБ.

3. Прокуратурата участва като партньор в проект на МВР „Противодействие на престъпления, свързани със злоупотреба с финансови средства, предоставени на България от ЕС”

Работата по проекта е започнала през м. юли 2009 г.

До момента са проведени три обучителни семинара – в гр. Варна, с участието на прокурор от СГП като лектор и в гр. София, с участието на двама прокурори от СГП и прокурор – лектор.

В резултат на настояването на ВКП се постигна договореност за по активно, планово и ефективно участие на представителите на ПРБ.

4. Проектно предложение „Прокуратурата – компетентна и ефективна” в партньорство с Института по правни науки при БАН по Оперативна програма „Административен капацитет”

Прокуратурата получи одобрение за този проект в партньорство с Института по правни науки при БАН през пролетта на 2009 г. След одобрението от Управителния орган на ОПАК, от страна на прокурорите в отдела, съвместно с отдел „ФСД” от АГП, беше направено задълбочено проучване на предвидените дейности и разпределението на бюджета, при което се установи, че една част от предвидените във формуляра за кандидатстване дейности са взаимно свързани помежду си и тяхното изпълнение следва да бъде извършено от външен изпълнител, от екип експерти – специалисти, избрани въз основа на обществена поръчка, каквато не е предвидена.

Това са дейности, които изискват изключително сериозни и задълбочени проучвания, въз основа на които да се направят изводи, които да обосноват разработването на предвидените планове, програми и системи, касаещи следващите дейности. Всяка следваща дейност е последица от предходните, тъй като в резултат на анализа и оценката на натовареността на работата на прокурорите и съдебните служители ще се разработи и системата за оценка на натоварването на работата им.

Съгласно Указанията за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПАК, съфинансирана от Европейския социален фонд, като важно условие е посочено „Кандидатът и неговите партньори нямат право да разделят изпълнението на

една и съща дейност с цел заобикаляне на изискванията на ЗОП” /стр. 11/. Като се има предвид посоченото по – горе, съществуваше вероятност да бъде нарушено това изискване.

Излагайки тези съображения пред Управляващия орган на ОПАК, от прокуратурата е поискана информация за възможността за промяна на разпределението на бюджета в рамките на предвидените и одобрени средства, като се предвидят и обществени поръчки за дейностите, за които това е наложително.

След полученото одобрение за исканата промяна, беше преработен проекта и разпределението на бюджетните разходи, но при проведената среща с представители на МФ се уточни, че направените изменения са напълно основателни и наложителни и първоначалния проект не би следвало да бъде одобрен в този му вид. Тъй като промените са съществени и това би било намеса в работата на оценителната комисия, становището на УО на ОПАК беше да не се сключва договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, а да ни се даде възможност за кандидатстване след откриване на нова процедура.

5. От отдел „Междуведомствено взаимодействие, мониторинг и международни проекти” и от отдел „Международна правна помощ” са изготвени **проектни предложения за изпълнение от Прокуратурата на Р България**, които да бъдат включени в Програмата за сътрудничество „България – Швейцария”.

Темата на изготвеното проектно предложение от отдел МВММП е :

Борбата срещу организираната престъпност, престъпления в банковата и финансовата сфера, трафик на хора и пране на пари, **специализирани структури**.

ЦЕЛ НА ПРОЕКТА:

Специализация на прокурорите в областта „Сигурност, стабилност и продължаваща реформа”

Повишаване на капацитета и правната квалификацията на прокурорите в борбата с организираната престъпност, отговарящи на повишените изисквания към всеки магистрат – прокурор, засилване на интереса и мотивацията за работа. Поставените цели изискват запознаване с най – добрите практики на Швейцария и други държави, проучване на чуждия опит в областта на изграждането на национални механизми и **специализирани структурни звена**, координиране на действията между институциите, ангажирани в борбата с организираната престъпност, трафика на хора, усложнените съвременни икономически престъпления и прането на пари, възприемане на най – високите стандарти на ЕС в борбата с организираната престъпност.

Утвърждаването на европейските стандарти и повишаване нивото на професионалната подготовка на прокурорите, се обуславя от нуждите за изпълнение на националната стратегия за реформа на съдебната система.

6. От Прокуратурата на Р Румъния е постъпило предложение към Прокуратурата на Р България за участие като партньор в изпълнението **съвместен проект „Укрепване на сътрудничеството между правоприлагащите органи и частния сектор за борба с престъпленията и нелегалната търговия в интернет”**, по програма за финансова подкрепа ISEC.

Проектът има за цел да осигури ефективност и ефикасност на разследването на престъпления, свързани с използването на интернет посредством регулирането и стандартизирането на потока от информация и данни между правоприлагащите органи и доставчиците на интернет и други услуги.

Очаква се потвърждение, дали проектът е одобрен за да се започне изпълнението му. Подготвена и изпратена е подписаната от Главния прокурор на Р. България декларация за партньорство.

7. От Министерството на вътрешните работи в Прокуратурата на Р България е постъпило предложение за участие в Проект, разработен от Дирекция „Криминално полицейско разследване” в Генерална дирекция „Полиция” на МВР на Р.Словения, с участието на прокуратурата на Р.Словения. С изготвеното проектно предложение, те ще кандидатстват за финансиране от Европейската комисия.

Темата на проекта е **„Изграждане на съвместни екипи за разследване /ЈИТ/ в държавите от Югоизточна Европа – Пилотен проект за разкриване и разследване на престъпления в сферата на трафика на хора”**.

Прокуратурата на Р България е уведомила Министерство на вътрешните работи, че приема да участва в проектното предложение от Словения за създаване на съвместни екипи за разследване от Югоизточна Европа по линия на трафика на хора във връзка с рамковите партньорства на Специфичната програма на Европейската комисия „Превенция и борба с престъпността”. Изпратена е и подписаната от Главния прокурор съответната партньорска декларация.

8. От Секретариата на Конвенцията за полицейско сътрудничество в Югоизточна Европа е постъпила предложение за отпускането на грант от страна на Европейската комисия по подготвен от Институт DCAF – Любляна, Р.Словения, **проект за създаване на съвместни екипи за разследване в рамките на Конвенцията Специфичната програма „Наказателно правосъдие”**.

Проектът предвижда 12 –месечна програма, с акцент върху обучението на прокурори от Р.България и Р.Румъния в областта на съвместните екипи за разследване, с подкрепата на Евроджъст.

Становището на отдела е докладвано на ръководството на ПРБ и се прие принципното решение за подкрепа на проектното предложение и участието на Прокуратурата на Р България в проекта при неговото одобрение.

За всички предложения, приоритетни за отдела са тези, по които не е необходимо съфинансиране от страна на ПРБ и всички се докладват на ръководството на Прокуратурата с подробно описание и предложения за по нататъшното им развитие.

IV. ДЕЙНОСТ НА ВЪРХОВНА АДМИНИСТРАТИВНА ПРОКУРАТУРА, АДМИНИСТРАТИВНО-СЪДЕБЕН НАДЗОР, НАДЗОР ЗА ЗАКОННОСТ, ЗАЩИТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ИНТЕРЕС И ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ

Дейност на отдел „Административно-съдебен надзор”

I. През първото шестмесечие на 2010 г. прокурорите от отдел „Административно-съдебен надзор” /АСН/ при ВАП са участвали общо в 515 открити съдебни заседания, по насрочени в тях 7153 административни дела на тричленни и петчленни съдебни състави на Върховния административен съд /ВАС/ при 514 съдебни заседания по 7118 административни дела за първото полугодие на 2009 г. и 504 съдебни заседания по 6230 дела за същия период на 2008 г./, от които са решени 6018 дела.

При така посочените данни, средната натовареност на прокурор от отдела през първото полугодие на 2010 г. е участие по приблизително 275 административни дела в по 20 съдебни заседания. Средната месечна натовареност на прокурор от отдела е участие в 3,33 съдебни заседания със средно по 13,76 административни дела на заседание. За същия период на 2009 г. тези данни са били съответно 285 административни дела и 21 съдебни заседания и средна месечна натовареност на прокурор от 3,42 съдебни заседания с по 13,9 административни дела. През първото шестмесечие на 2008 г. прокурорите са участвали по приблизително 260 дела и 21 съдебни заседания, при средна месечна натовареност от 3,5 съдебни заседания с по 12,3 административни дела.

Данните сочат, че след известното увеличение в броя на съдебните заседания и насрочените в тях административни дела с участие на прокурор през първото шестмесечие на 2009 г. в сравнение със същия период на 2008 г., през първото полугодие на 2010 г. е налице устойчивост в достигнатия през 2009 г. обем на работата относно участието в съдебните заседания на ВАС.

1. Прокурорите от отдел АСН са участвали по закон през първото шестмесечие на 2010 г. в общо 6 807 съдебни административни производства срещу 6850 такива дела за същия период на 2009 г. и 6006 дела за 2008 г.

а) Прокурорите от отдела са участвали през първото шестмесечие на 2010 г. по 32 дела /вкл. и отложените/ за атакувани подзаконови нормативни административни актове /срещу 34 такива дела за първото шестмесечие на 2009 г. и 47 броя за същия период на 2008 г./. Подготовката на прокурорите за участие по тези дела отнема значително повече време в сравнение с другите дела, с оглед спецификата на материята, която налага допълнителни справки с практиката на Конституционния съд на Р България, решенията на ВАС по дела за други подобни нормативни актове и др.

б) Участието в касационните производства пред ВАС, което е задължително, съгласно изричната разпоредба на чл.217, ал.2 АПК, е било основна дейност на прокурорите от отдела и през първото шестмесечие на 2010 г. През този период прокурорите са участвали общо в 5982 касационни административни дела на тричленни и петчленни състави на ВАС /при 5970 за първото полугодие на 2009 г. и 5443 за същия период на 2008 г./. С оглед предмета на касационното производство, насочването с АПК на усилията на прокурорите в осъществяването на административно-съдебния надзор главно в тези производства, осигурява възможност за по-добра подготовка за съдебните заседания и по-голяма ефективност при упражняване на надзора.

в) Прокурорите от отдела са участвали през първото полугодие на 2010 г. и по 793 частни административни производства по насрочени за разглеждане в открито

съдебно заседание частни жалби /при 846 такива за същия период на 2009 г. и 516 за 2008 г./. Това са предимно частни производства по чл.160, ал.2 във вр. с чл.159, т.т. 4 и 5 от АПК.

2. Участието по преценка в административни дела, представляващи важен държавен или обществен интерес на прокурорите от отдел АСН през първото полугодие на 2010 г. е било общо по 346 такива дела, срещу 286 за същия период на 2009 г.

а) В изпълнение на Указание № И-375/09.10.2009 г. на Главния прокурор, през първото полугодие на 2010 г. прокурорите от отдела са участвали по 341 административни дела на ВАС /при съответно 243 и 206 дела за първите шестмесечия на 2009 г. и 2008 г./, главно по ЗСВ, Закона за убежището и бежанците, Закона за защита на конкуренцията, Закона за опазване на околната среда, Закона за обществените поръчки и др. Увеличението с 40% на този вид прокурорско участие по административни дела се дължи на включването на редица нови закони в Указание № И-375/09.10.2009 г. в сравнение с тези по отмененото предходно Указание № И-60/2007 г.

б) През първото полугодие на 2010 г. прокурорите от отдела са участвали и в 5 административни дела по своя лична преценка /при 25 дела за първото полугодие на 2009 г. и 18 за 2008 г./. Това са били административни дела по Закона за защита на конкуренцията, Закона за достъп до обществена информация и Закона за обществените поръчки.

3. Подадени прокурорски актове до ВАС през първото шестмесечие на 2010 г. и резултати по тях.

а) Тълкувателната дейност на ВАС осигурява равенството на гражданите пред закона в административното производство и премахването и ограничаването на предпоставките за корупционни практики. С оглед важността на тази дейност на ВАС, работата на отдел АСН при ВАП през първото шестмесечие на 2010 г. бе насочена към своевременното установяване на противоречива или неправилна съдебна практика. Въведеният начин на месечно отчитане на работата по надзора и дейността на прокурорските помощници към отдела по възложените им задачи за издирване на противоречиви съдебни решения на съставите на ВАС се оказаха особено полезни в тази насока.

При така създадената организация, през първото шестмесечие на 2010 г. Главният прокурор е отправил 2 искания /колкото и за същия период на 2009 г., при 3 искания за 2008 г./ до Общото събрание на колегиите във ВАС за издаване на тълкувателни решения относно противоречива съдебна практика по следните въпроси – относно участието на прокурор в първоинстанционните съдебни производства по чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, както и относно възможността да се иска отмяна на отчуждаване на основание чл.31 от Закона за общинската собственост, извършено по реда на други закони, преди влизането му в сила, включително и от наследници на лица, починали преди приемането на този закон и за момента, към който следва да бъдат вписани актовете за общински имоти при разпореждане с тях, съгласно чл.34, ал.4 от ЗОБС.

През първото шестмесечие на 2010 г. работни групи от прокурори в отдел „АСН“ са изготвили и становища до заместника на главния прокурор при ВАП във връзка с участието му в Общото събрание на колегиите във ВАС при разглеждане на 5 искания за издаване на тълкувателни решения относно противоречива съдебна практика.

б) Прокурорите от отдела са подали през първото полугодие на 2010 г. до ВАС 2 касационни протеста и 1 частен протест, колкото и през първото шестмесечие на 2009

г., при 3 касационни протеста за същия период на 2008 г. С протестите са атакувани съдебни актове на тричленни състави относно произнасяне по законосъобразността на решение на КЗК за нелоялна конкуренция и решение на Държавната агенция за бежанците за отказ за предоставяне статут на бежанец, както и относно допустимостта на жалба от Постоянната комисия от общински съветници за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

Частният протест е разгледан и уважен, а производствата по касационните протести не са приключили със съдебен акт.

4. Прокурорите от отдел АСН са работили през първото шестмесечие на 2010 г. по 559 преписки /срещу 439 за първото шестмесечие на 2009 г. и 436 бр. за първото полугодие на 2008 г./. Налице е увеличение с 27,33% спрямо броя на преписките за същия период на 2009 г. Това се дължи главно на увеличената кореспонденция с ВАС по административните дела, както и на постъпващите преписки за упражняване на инстанционен контрол по жалби относно откази за изготвяне на предложения за възобновяване на административно-наказателни производства по реда на чл.70 ÷ 72 от ЗАНН, който съгласно Заповед № 216/03.02.2010 г. на Главния прокурор следва да се осъществява от отдел АСН при ВАП. Новообразувани през първото шестмесечие на 2010 г. са 558 преписки и 1 преписка е от миналата година.

Почти всички преписки /98 %/ са решени в срок до 7 дни. Във връзка със срочността на решаване на преписките, следва да се отбележи, че при упражняването на инстанционния контрол по чл.70 ÷ 72 от ЗАНН, поради некомплектоване на постъпващите в отдела преписки с необходимите н.а.х. дела се налага допълнителното им изискване, което забавя окончателното произнасяне по жалбите.

Неприключени в края на периода са 3 преписки, като една от тях от минал период е била решена и архивирана, но на 30.06.2010 г. по нея е постъпило ново писмо. Една преписка е образувана на 24.06.2010 г. и от прокурора е изготвен в 7-дневния срок отговор на 01.07.2010 г., който е изпратен до гражданина след отчетния период. Една преписка е образувана на 21.06.2010 г. по жалба, съдържаща оплаквания, както от наказателно-правен, така и от административно-правен характер. Тя не е приключена към 30.06.2010 г. поради извършване на проверка от прокурора на практиката на ВАС по повод на твърденията в жалбата.

Преписките в отдела са разпределяни между прокурорите на случаен принцип. Тези, свързани с изпратени от ВАС уведомления и материали по конкретно дело са разпределяни на прокурора, който е участвал в съдебното заседание по делото – за вземане на отношение и евентуално протестиране на съдебния акт.

II. През първото шестмесечие на 2010 г. дейността по административно-съдебния надзор на ВАП се осъществяваше от 25 прокурори през м. януари и м. юни, а за периода м. февруари – м. май от 26 прокурори. Следва да се има предвид, че до м. май четирима от работилите в отдела прокурори са командировани във ВАП, през м. юни командированите са трима, а от м. април 2010 г. един прокурор бе прехвърлен на работа в отдел НЗЗОИПГ. Необходимо е да бъде отчетено и влиянието в работата на отдела на здравословното състояние на завърналите се след отпуск по болест трима прокурори .

Посочената динамика в числения състав на отдела създаде известни затруднения при подготовката на прокурорите за участие в съдебните заседания по административни дела на ВАС, но благодарение на създадената организация и проявената отговорност и дисциплинираност от прокурорите, през периода не бе допуснато неизпълнение на задълженията по осъществяването на административно-съдебния надзор.

III. От посочените данни за дейността на прокурорите от отдел АСН през първото шестмесечие на 2010 г. могат да се направят следните изводи:

1. Налице е устойчивост на общия брой на съдебните заседания и на административните дела с участие на прокурор в сравнение със същия период на 2009 г.

2. Налице е значително увеличение на участието на прокурорите от отдела по преценка в първоинстанционни дела, съгласно Указание № И-375/2009 г. на Главния прокурор и намаление на участието по лична преценка.

3. Значително е увеличен обемът на работа по преписки в отдела, като са запазени показателите относно сročността на решаването им, постигнати през същия период на миналата година.

4. Запазва се тенденцията от миналите години за активна дейност по административно-съдебния надзор, свързана с тълкувателната дейност на Върховния административен съд и упражняване правомощието на Главния прокурор по чл.125 от ЗСВ – за отправяне на искания за издаване на тълкувателни решения и постановления.

Дейност на отдел „Надзор за законност, защита на общественния интерес и правата на гражданите” /НЗЗОИПГ/

През първото шестмесечие на 2010 г. прокурорите от отдел „Надзор за законност, защита на общественния интерес и правата на гражданите” /НЗЗОИПГ/ са работили общо по 192 преписки, от които 89 са новообразувани, а 103 са останали от предходен период. По инициатива на прокурора са образувани 82 преписки. Останалите 110 преписки са образувани по искане на граждани и организации. В сравнение със същия период на 2009 г. се наблюдава чувствително намаление на общия брой преписки – тогава прокурорите са работили по общо 325 преписки, като 144 са останали от предходен период, а новообразуваните са 181. Доколкото обаче този показател е обективен и не зависи нито от организацията на работата, нито от волята на прокурорите, той има преди всичко статистическо значение. Към края на отчетния период са решени 166 преписки, представляващи 86% от общия брой. По същество са решени 85 преписки, а 80 са изпратени по компетентност на други органи. Останали са висящи 27 преписки, от които 19 чакат за окомплектоване, по 4 преписки са възложени проверки и още не са върнати в прокуратурата, при прокурорите за решаване са 4.

В сравнение с първото шестмесечие на 2009 г. е налице подобрение на процента решени преписки /тогава 80%/, което се дължи, от една страна, на по-малкия брой преписки, а от друга страна – на по-високата активност в дейността на прокурорите от отдела.

През отчетния период са постигнати сериозни резултати при осъществяването на дейността по надзора за законност. По инициатива на прокурорите от отдела са били извършени общо 167 проверки /при 134 за същия период 2009 г./, т. е. налице е увеличение с 24%. Прокурорите лично са извършили 75 от проверките, а 92 са възложени на различни органи, извън контролните. Отделно на контролните органи са възложени общо 758 проверки.

При проверките прокурорите са проверили общо 2807 административни акта /срещу 713 за 2009 г./, при които са установени 345 закононарушения в различни сфери /при 370 за първото полугодие на 2009 г./. Отделно от това, контролните органи в страната са установили общо 11 236 закононарушения /при 2087 за същия период на 2009 г./.

Във всички случаи на установени нарушения, прокурорите и контролните органи са реагирали по предвидения в закона ред.

През отчетния период прокурорите са изготвили общо 22 предложения по чл.145, ал.1, т.6 от ЗСВ до административни и контролни органи. Толкова са били предложенията за същия период на 2009 г. Към момента са уважени 11 предложения, а останалите са в процес на разглеждане. Отправени са и 3 протеста срещу незаконосъобразни административни актове, които към края на отчетния период са висящи.

Въз основа на изложеното, налага се изводът, че през първото шестмесечие на 2010 г. прокурорите от отдел НЗЗОИПГ /общо 7 по щат/, са работили при нормална натовареност. По-малкото количество преписки е дало възможност да се отдели по-голямо внимание на надзора за законност и върху дейността на контролните органи в страната. С това се обяснява в голяма степен и засилената обща активност на тези органи и установеният голям брой закононарушения, което в крайна сметка е същинската цел на надзора, упражняван от отдела.

I. Проверки за законност в изпълнение на задачите по плана за дейността на отдела през 2010 г.

В изпълнение на плана за дейността на отдел НЗЗОИПГ при ВАП за 2010 г., са извършени следните проверки за законност:

1.1. Проверка по спазване на изискванията на чл.56 и чл.57 от Закона за устройство на територията /ЗУТ/ и съответните наредби на общинските съвети относно поставяне на преместваеми увеселителни обекти и преместваеми обекти за търговски и други обслужващи дейности върху общински имоти и на рекламни, информационни и монументално-декоративни елементи върху недвижими имоти.

В резултат на проверките са инспектирани 53549 обекта по чл.56 от ЗУТ, съставени са 1844 констативни актове, започнати са 1099 производства за премахване и са издадени 587 заповеди за това; проверени са 804 обекта по чл. 57 от ЗУТ, съставени са 828 констативни актове, започнати са 480 производства за премахване и са издадени 299 заповеди за това. В резултат на проверените общо 60256 обекта са установени 2 152 нарушения, съставени са 1200 актове за установяването им, издадени са 446 наказателни постановления, като са прекратени едва 21 административно-наказателни производства.

В резултат на констатираните закононарушения окръжните прокуратури са предприели мерки по реда на надзора за законност, като са отправени общо 48 предложения, от които 35 – за приемане на наредби по чл.56, ал.2 от ЗУТ и 13 – касаещи контролната дейност в проверяваната материя.

1.2. През първото полугодие беше извършена проверка за законност върху контролната дейност и издадените административни актове от Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация” /ИА „АА”/ и областните отдели „Контролна дейност – Държавна автомобилна инспекция” /ОО „КД-ДАИ”/ спрямо търговски дружества и водачи на леки автомобили, осъществяващи таксиметров превоз на граждани на територията на Р България срещу заплащане / пр.№ И-6/2010 г./. След обобщаване на получените справки се установи, че за проверявания период от 01.01.2009 г. до 30.12.2009 г., ОО „КД-ДАИ” са констатирали общо 2313 нарушения, по които са изготвени общо 2126 административни актове за установяване на административни нарушения (АУАН).

По изготвените актове административно-наказващият орган е издал 2132 наказателни постановления /НП/, като по 4 АУАН е преценено, че не са налице основания за издаване на НП.

Анализът на издадените НП сочи, че 192 НП са били обжалвани пред съда от наказаните лица. До приключване на проверката, от обжалваните НП съдът е

потвърдил 27. На различно правно основание са били изменени наложените наказания по 23 НП. От обжалваните НП, 106 са останали висящи пред съответните съдилища, а 34 са отменени.

Най-често срещаните основания за отмяна на НП от съда са в резултат на допуснати закононарушения при установяването и наказването на административните нарушения – неправилно приложение на материалния закон от актосъставителя и наказващия орган; допуснати процесуални нарушения при изготвянето на НП, изразяващи се в несъответствия между изписаното с текст нарушение и посочения с цифри законов текст; несъответствие между отразените нарушения в АУАН и посочените такива в издаденото НП.

От анализа на предоставените материали по проверката за законност на контролната дейност на ИА „АА” и структурните звена в страната за посочения период може да се направи обоснован извод, че като цяло, административно-наказателната дейност на агенцията е на добро ниво. Прави впечатление, че по констатираните нарушения контролните органи са наложили спрямо виновните лица 71 принудителни административни мерки /ПАМ/, като от материалите по преписката няма данни някои от тях да са били обжалвани и отменени от съда.

Установените закононарушения в административно-наказателната дейност на структурните звена на ИА „АА” са дали основание за изготвяне на предложение по реда на чл.145, ал.1, т.6 от ЗСВ до Изпълнителния директор на ИА „АА” за предприемане на мерки за отстраняване на допуснатите нарушения в контролната дейност на подчинените й структурни звена и подобряване качеството на цялостната контролна дейност.

1.3. В изпълнение на конституционните правомощия на прокуратурата, отдел НЗЗОИПГ обобщил резултатите по извършена проверка за законност в дейността и актовете на държавните органи, общините и търговските дружества по спазване разпоредбите на Регламент 1907/2006 г. за транспорт и безопасна работа със съхраняваните препарати за растителна защита /ПРЗ/ и токсични химически вещества /ТХВ/ в складовите бази на територията на страната.

Организацията и координацията на проверката се осъществи под ръководството на окръжните прокуратури в страната, чрез възлагането на инспектори и специалисти от териториалните звена на служба „КОС” и звената за пожарна безопасност и защита на населението /ПБЗН/ при ОД на МВР, Регионалните дирекции „Инспекция по труда” и звената на РИОСВ, РИОКОЗ и РС „Растителна защита”.

Проверката протече на два етапа, като при първия етап бяха проверени местата за складиране, съхранение, преработка и продажба на ПРЗ, а втория етап включи проверка на базите за съхранение на ТХВ.

В хода на проверката бяха установени общо 78 складови бази на територията на страната, разположени в близост до населени места, в които се съхраняват в нарушение на различни законови изисквания 1135208 килограма прахообразни и 175864 литра течни ПРЗ. За 61 склада липсват налични знаци за опасни вещества, в 40 склада състоянието на сградите е лошо /паднали покриви, липсващи врати, прозорци и огради около складовете, които да ограничават достъпа на хора и животни/, а в 54 склада липсва физическа охрана. Сериозно безпокойство буди обстоятелството, че в 74 склада съхраняваните ПРЗ са с неустановен състав и произход, а в 21 склада няма данни за съхраняваните течни и прахообразни ПРЗ по вид и количество.

За отстраняване на констатираните нарушения, по време на проверката са били изготвени 18 предложения по реда на чл.145, ал.1, т.6 от ЗСВ от съответните прокуратури до надлежните държавни органи. Отделно от това, прокуратурата ще сезира повторно контролните органи с указание за предприемане на незабавни мерки за

съхраняване на установените складови наличности в съответствие със законовите изисквания.

Относно констатирана кражба на бутилка с 46 кг. живак от завод „Струма” АД – гр. Сандански е образувано досъдебно производство.

1.4. В изпълнение на раздел II от плана за дейността на отдел НЗЗОИПГ през 2010 г., бе извършена проверка на контролната дейност и административните актове на Държавната комисия по хазарта, с оглед спазване разпоредбите на Закона за хазарта и свързаните с него подзаконовни нормативни актове.

Предмет на проверката бяха административно-наказателните производства, прекратени на основание чл.54 и чл.28 от ЗАНН, както и административно-наказателните производства, приключили с наказателни постановления.

При проверката не бяха установени съществени закононарушения в дейността на комисията. Изготвено е едно предложение с цел подобряване на работата.

1.5. В изпълнение на плановите задачи, през първото шестмесечие на 2010 г. бяха извършени проверки по спазване на задълженията от лицата, оземлени от държавния поземлен фонд по реда на чл.20 ÷ чл.23а от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/, респ. чл.37 ÷ чл.44 от Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ППЗСПЗЗ/ и Наредбата за оземляване на безимотни и малоимотни граждани, приета с ПМС № 218/18.10.2000 г. /Наредбата/.

В изпълнение на плановата задача бе проверена дейността по отношение на земите от държавния поземлен фонд, която, съгласно чл.20, ал.1 от ЗСПЗЗ, чл.37а, ал.1 от ППЗСПЗЗ и чл.4, ал.1 от Наредбата предвижда, че безимотни и малоимотни граждани се оземляват от общинската служба по земеделие чрез прехвърляне на правото на собственост или отдаване под наем при определени условия и ред.

Констатациите от установените закононарушения показват, че до момента на проверката контролната дейност не е осъществявана на необходимото ниво. Конкретните последици, като прекратяване на отношения с правоимащи лица, които не заплащат дължими суми, причисляване на земите отново във фонда, освен че са от значение за утвърждаване на законността, имат и своите финансови измерения.

2.Извънпланови проверки с по-голяма значимост.

2.1. Въз основа на материали в средствата за масова информация, че редица СПА центрове и солариуми не отговарят на изискванията за безопасно ползване, отдел НЗЗОИПГ образува пр. № 118/2010 г.и възложи проверка на Комисията за защита на потребителите /КЗП/ и Главния държавен здравен инспектор.

При осъществяване на проверката на територията на цялата страна, от КЗП са извършени 192 проверки в СПА центрове, соларни студия, центрове за красота и др. подобни обекти. Установено е, че 54% от солариумите нямат инструкция за употреба на български език, липсва предварителна информация, по която потребителите да могат да преценят рисковете при ползване, няма обозначени цени на услугите и др. За констатираните нарушения контролните органи са съставили 36 акта и са дали в 33 случая задължителни предписания със срокове за отстраняване на нарушенията.

Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве са проверили 875 обекта, при което са установили, че 47 от тях не са регистрирани по съответния ред. Установени са други 162 нарушения, като са издадени 153 предписания за отстраняването им и са съставени 15 акта.

От Комисията за защита на потребителите е създадена организация за продължаване на проверките съвместно с органите на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Главният държавен здравен инспектор е указал засилен контрол в солариуми, СПА и козметични центрове до края на 2010 г.

2.2. Във връзка с информация в печата, че Сметната палата е констатирала при одит, че не е бил осъществяван системен контрол по отношение на земеделски земи от държавния поземлен фонд, предоставени за ползване на организации и ведомства, на основание чл.145, ал.1, т.3 от ЗСВ, ВАП възложи проверка на министъра на земеделието и храните.

В резултат на проверката е констатирано, че в по-голямата част предоставените имоти от държавния поземлен фонд по реда на чл.24, ал.2 и 24б от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи се ползват по предназначение. Установени са обаче и нарушения в следния смисъл: преотдаване на имоти за възмездно ползване на трети лица с договори за аренда, наем и съвместна обработка. В този смисъл са установени нарушения по 28 заповеди; изоставяне на имотите от държавния поземлен фонд, без да е сезирано Министерството на земеделието и храните за отпаднала необходимост от ползването по 14 заповеди, за които случаи ще се пристъпи към отмяна правото на ползване; по 17 заповеди, по които е констатирано, че в предоставените имоти има сгради, ползвани от съответните организации ще бъдат предприети мерки към актуализацията им чрез възлагане изработването на подробни устройствени планове от собствениците или ползвателите на сградите, с които да се определят застроените и прилежащи площи към тях.

В редица случаи ще бъдат извършени допълнителни проверки по ползването на конкретни имоти.

2.3. През отчетния период отдел НЗЗОИПГ продължи надзора за законност върху дейността на Главния държавен здравен инспектор и Агенция „Митници” по повод качеството на внасяния от Р Турция цимент, за което през 2009 г. беше образувана преписка № 430/2009 г.

От ежемесечните справки, които представя Агенция „Митници” се налага извода, че е организиран ефикасен контрол за качеството на внасяния цимент.

2.4. Продължи проверката относно изразходването на целевите бюджетни средства, предоставяни на общините за ликвидиране на последиците от бедствия и аварии.

През първото полугодие на 2010 г. в отдела са постъпили доклади на АДФИ за извършени проверки в 7 общини. Установени са 49 закононарушения и са съставени съответните актове. Четири от докладите са изпратени на компетентните окръжни прокуратури за преценка следва ли да се образуват наказателни производства.

2.5. По повод публикации в средствата за масова информация, съдържащи данни за допуснати нарушения в общинските администрации при разпореждане с имоти, общинска собственост, ВАП възложи на окръжните и районните прокуратури да извършат проверки за законност в цялата страна относно продажбите, замените и учредяването право на строеж върху имоти, частна общинска собственост.

Първият етап на проверката следва да приключи на 30.06.2010 г. След обобщаване на резултатите, ще бъде преценена необходимостта от допълнителни указания към проверяващите прокуратури. За резултатите на този етап ще бъдат уведомени средствата за масово осведомяване.

2.6. Въз основа на материали от средствата за масова информация, за нелегален внос на яйца с изтекъл срок на годност и нелегален внос на птиче месо, на Националната ветеринарно-медицинска служба беше възложена съответна проверка, която ще приключи през второто полугодие на годината. Тогава предстои обобщаването на резултатите и предоставянето им на средствата за осведомяване.

3. Организация и подобряване ефективността на работата.

През отчетния период отдел НЗЗОИПГ работи в пълен щатен състав, като един от прокурорите е командирован от АП София на незаета щатна бройка. С оглед обема на работа, този щатен състав към момента е достатъчен. Допълнителното натоварване на прокурорите от отдела, свързано с осъществяване на проект по Оперативна програма „Административен капацитет” ще продължи още около година до приключването на проекта.

Организацията на дейността е ориентирана основно към повишаване интензитета на надзора за законност по отношение на контролните органи в страната и подобряване на взаимодействието с тях. С тази цел са осъществени непосредствени контакти със съответни длъжностни лица от МОСВ, МРРБ, ДКЕВР, Изпълнителната агенция по горите, ДНСК, Комисията по хазарта, Комисията за защита на потребителите, Изпълнителна агенция „Медицински инспекторат” при МЗ, Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, АДФИ и др.

Всеки прокурор отразява ежедневно дейността си в специална таблица на базата на Excel, което улеснява всички други дейности, свързани с предоставяне и обмен на информация. Всякакъв вид информация /освен класифицираната/ се обработва и пренася преди всичко на електронни носители. По такъв начин се извършва комуникацията и с прокуратурите от страната. В деловодството успешно се използва УИС, въпреки че към момента същата не отговаря в пълна степен на спецификата на дейността във ВАП.

Утвърди се разпределението на прокурорите от отдела по апелативни райони с цел упражняване на ръководство и контрол от отдел НЗЗОИПГ. На тази основа са планирани и извършвани отделни проверки на дейността на административните отдели при окръжните прокуратури и на районни прокуратури. През първото полугодие на 2010 г. са проверени окръжните прокуратури в София, Благоевград и Кюстендил. Останалите апелативни райони ще бъдат проверени през втората половина на годината. По начало, при планирането на тези проверки е било водещо разбирането, че същите са по-ефикасни, когато се проверява по-голям обем работа.

По указание на отдел НЗЗОИПГ и съгласно плана за 2010 г. се извърши проверка относно прилагането на Заповед № 797/2008 г. на Главния прокурор в окръжните прокуратури. Заповедта е издадена след създаването на административните отдели при окръжните прокуратури и основната ѝ цел е да се подобри организацията на работа, както и специализацията на прокурорите в отделите, на които не следва да се възлагат задачи по други видове надзори. Причината за проверката са предишни констатации, че по обективни и субективни причини заповедта в някои прокуратури не се изпълнява.

Обобщените резултати от проверката показват, че въпреки обективните трудности, свързани най-вече с непопълнени щатове, в повечето окръжни прокуратури вече е създадена организация за спазването на заповедта. Най-добри резултати в това отношение са постигнати в апелативен район В. Търново, където заповедта се изпълнява точно във всички окръжни прокуратури. Определени трудности се наблюдават в окръжните прокуратури в гр. Плевен и гр. Русе поради непопълнен щат. В тези прокуратури единият от прокурорите в административния отдел работи само по административно-съдебния надзор и надзора за законност. Този въпрос не е решен напълно и в някои окръжни прокуратури от останалите апелативни райони /София, Перник, Благоевград, Пловдив, Пазарджик, Хасково, Кърджали, Варна и др./. Основната причина за това се корени в непопълнения щатен състав.

Дейност на отдел „Информация, анализ и методическо ръководство”/ИАМР/

През първото шестмесечие на 2010 г. дейността на отдел „Информация, анализ и методическо ръководство” /ИАМР/ при Върховната административна прокуратура /ВАП/ се осъществяваше в съответствие със Заповед № ЛС-6913/02.11.2007 г. на Главния прокурор на РБ и Указание И-301/27.12.2007 г. /изм. и доп. с Указание И-283/30.10.2008 г./ и бе насочена към успешното изпълнение на наредените през 2010 г. приоритетни задачи в работата на отдела. Наред с това, отделът успешно се справи и със задачи, поставени от ръководството на ПРБ, които изискваха бързо и точно изпълнение.

В отдел ИАМР при ВАП през първото полугодие на 2010 г. са образувани 92 входящи и изходящи преписки. Отделно от тези преписки, отделът, на основание Заповед № ЛС-6913/02.11.2007 г. на Главния прокурор – т. 2, абз. 1, събира и съхранява на хартиен носител вътрешноведомствени актове на прокуратурата – заповеди, указания, инструкции и др., относими към дейността на ВАП, апелативните прокуратури и административните отдели при окръжните прокуратури в страната, които за периода са 36. Така общият брой на образуваните преписки и заповеди за отчетния период е 128. Броят на преписките, описани във вътрешния дневник за образуване и движение на преписките във ВАП е 24. Всички преписки са приключени във възможно най-кратък срок – от 1 до 7 дни.

Съгласно Указание И-301/27.12.2007/08 г., основно задължение на отдела е да отговаря за цялостното съдържание, текстовата и графичната обработка на годишния доклад на Върховната административна прокуратура, като част от цялостния годишен доклад на Прокуратурата на РБ и разследващите органи. В изпълнение на това задължение, отдел ИАМР обобщава и анализира данните от статистическите таблици за 2009 г. на районните, окръжните и апелативните прокуратури и докладите на отделите при ВАП и **изготви годишен доклад по административния надзор за законност**²⁸, който в срок беше изпратен за утвърждаване от заместника на главния прокурор при ВАП.

Докладът за дейността на Върховната административна прокуратура през 2009 г. беше съобразен с конституционните правомощия и задължения на прокуратурата, както и с приетото от Висшия съдебен съвет решение по Протокол № 2/14.01.2010 г. за обхвата и структурата на годишния доклад за прилагането на закона и за дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2009 г. В доклада обстойно беше анализирана дейността по административния надзор за законност, като въз основа на събраните и обработени конкретни данни бяха направени съответните правни изводи и констатации, изтъкнати бяха основните проблеми и бяха посочени взетите мерки за тяхното решаване.

Във връзка с изготвянето на годишните отчетни доклади, бе проведена работна среща на ръководството на Прокуратурата на РБ за даване на допълнителни указания от завеждащ отделите към административните ръководители в страната. По този повод, прокурорът, зав. отдел представи своите бележки и съображения за доклада в частта, касаеща дейността по административния надзор за законност на териториалните прокуратури.

Във връзка с горното и в изпълнение заповедта на заместника на главния прокурор при ВКП за участие в съвещания по приемането на годишните доклади за дейността на Окръжна прокуратура – Русе, Окръжна прокуратура – Силистра и поднадзорните им прокуратури за 2009 г., прокурорът, зав. отдел ИАМР участва в отчетните служебни съвещания, в резултат на което бяха направени изводи и дадени насоки за дейността на

²⁸ Вж. приложените таблици по АСН и защита на обществен интерес и правата на гражданите.

двете прокуратури по административния надзор за законност. По отношение дейността на окръжните прокуратури – Русе и Силистра и подчинените им районни прокуратури по административния надзор за законност, включващ административно-съдебния надзор и надзора за законност, защита на обществения интерес и правата на гражданите, сходна и за двете прокуратури, бе направен анализ на постигнатите резултати, посочени в годишните доклади и бяха дадени препоръки и предложения с оглед предприемане на конкретни мерки за подобряване на работата през 2010 г. След приключване на съвещанията беше изготвена обобщена справка, в която е посочено, че през новия отчетен период дейността на ОП – Русе и ОП – Силистра по административния надзор за законност следва да бъде още по-добре насочена, правилно организирана и по-ефективна, с цел постигане на по-високи професионални резултати в борбата срещу закононарушенията и предприемане на действия за отмяна на незаконосъобразните актове.

През първите шест месеца от годината отново приоритет в дейността на отдел ИАМР при ВАП бе работата по Унифицираната информационна система /УИС/, с оглед нейното окончателно внедряване и практическо прилагане във Върховната административна прокуратура. Довършването на системата и нейното приспособяване за целите на ВАП се изрази в провеждане на работна среща с прокурори, служители от деловодствата и службите на отделите във ВАП, представители на фирмата-изпълнител и служители от центъра за помощ по УИС, на която бяха обсъдени предложенията за нови функционалности на системата. Във връзка с писмо на Директора на дирекция „Информационни технологии” при Администрацията на главния прокурор /АГП/, отдел ИАМР изиска от деловодствата на отделите и службите при ВАП да го уведомят дали направените допълнения на практика функционират според нуждите им, както и да направят допълнителни предложения за оптимизиране на работата със системата. След едномесечна работа с УИС, без направените промени и допълнения, а след това и с новите изменения, цитирани в писмото, работещите със системата във ВАП изложиха своите нови бележки и предложения. Получената информация беше обобщена и изпратена на Дирекция „Информационни технологии” при АГП за евентуално доработване на функционалностите, както и за индивидуализиране на същите в менютата по отделни точки от писмото на дирекцията.

През 2010 г. отдел ИАМР при ВАП продължи да работи и по задачите, залегнали като приоритетни за него и през изминалия период, които имат постоянен срок на изпълнение. Те са свързани с изискването за получаване на информации от апелативните прокуратури, свързани с образуването, движението и приключването на конкретни преписки и дела по административния надзор за законност със завишен държавен и обществен интерес; обобщени справки, отнасящи се до повтарящи се закононарушения и случаи на издадени незаконосъобразни административни актове на територията на съответния апелативен район в областта на административния надзор за законност, както и информации за участия на прокурори от апелативните и окръжните прокуратури в различни форуми. В края на м. юни, отдел ИАМР обобщи и синтезира получените справки за първото шестмесечие на 2010 г., изпратени от апелативните прокуратури в страната, с цел популяризиране на положителния опит в дейността по административния надзор за законност, с оглед публикуване на ведомствения сайт на прокуратурата.

С цел усъвършенстване на организационните и структурни условия за успешното реализиране на информационно-аналитичната дейност, периодически отдел ИАМР при ВАП актуализира информацията относно състава на прокурорите, които работят в административните отдели при окръжните прокуратури, както и техните служебни координати. Последната актуализация отделът извърши в края на м. април

2010 г., като такава се извършва и постоянно, при необходимост.

Прокуратурата на РБ стартира изпълнението на проект „Укрепване на капацитета на Прокуратурата на РБ при взаимодействие с контролните органи за противодействие на закононарушенията и престъпленията в защита на обществен интерес и правата на гражданите” с период на изпълнение 18 месеца. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. В изпълнението на проекта са включени прокурори и съдебни служители от Върховната административна прокуратура и АГП, като в рамките на проекта, отдел ИАМР при ВАП участва в качеството си на консултант, координатор и заместник на ръководителя на проекта в негово отсъствие. В тази връзка, в края на м. януари бе проведена встъпителна пресконференция за представяне на целта и очакваните резултати от проекта, на която присъстваха представители на министерства, институции, ръководителите на посочените в проекта контролни органи и медии. Бяха проведени съответните обществени поръчки, по една от които прокурорът, зав. отдел бе председател на комисията за възлагане на обществена поръчка, свързана с логистиката при реализиране на дейностите по проекта.

С необходимостта от провеждане на реална специализация на прокурорите и служителите от ВАП, пряко е свързан и въпросът за тяхното обучение и квалификация чрез участието им в кратки или по-продължителни семинари и курсове на обучение, организирани от НИП, ВАП и пр. В тази връзка, през м. април 2010 г., Комисията за защита от дискриминация в партньорство с Министерството на труда и социалната политика и с финансовата подкрепа на програмата на Европейския съюз „ПРОГРЕС” организира национален семинар на тема „Превенция и борба с дискриминацията чрез средствата на наказателното право”. В изпълнение резолюцията на прокурора, зав. отдел ИАМР, за участие в семинара беше определен прокурорският помощник в отдела. Целта на семинара бе повишаване чувствителността на институционално ниво към престъпленията и закононарушенията, мотивирани от предразсъдъци и засилване на превенцията и борбата с дискриминацията посредством включването на средствата на наказателното и административното правораздаване. Участието приключи с издаване на сертификат.

С последните промени на Закона за съдебната власт, Националният институт на правосъдието се старее максимално да поддържа и повишава квалификацията на съдебните и прокурорските помощници /чл. 249, ал.1, т.2 от ЗСВ/. За осъществяването на тази задача е изработена програма за обучение на прокурорски помощници, утвърдена от Управителния съвет на НИП. В тази връзка, в средата на м. юни 2010 г. прокурорският помощник от отдела участва в организирания семинар, имащ за цел да подпомогне прокурорските помощници при справяне с трудностите в работата след встъпване в длъжност. На семинара бяха разгледани въпроси за структурата на съдебната система, нормативната уредба и статута на прокурорските помощници; ролята на прокурора в наказателното производство и фазите на наказателното производство; прокурорът в административното производство, дейност на прокурорите по надзора за законност върху административните актове и пр. Обучението приключи с издаване на сертификат.

Във връзка с разглеждания като точка от дневния ред проект на Методически указания за контрол в системата на Прокуратурата на РБ на Колегиум на Прокуратурата на РБ, проведен на 29.04.2010 г., прокурорът, зав. отдел предостави допълнителни бележки, съображения и предложения към проекта за методически указания, освен направените многобройни такива през м. септември 2009 г., свързани в частта за контрола, касаещ дейността по административния надзор за законност.

Всички предложения и съображения са взети предвид от отдел „Инспекторат“ при ВКП. Методическите указания са утвърдени от Главния прокурор и същите към момента вече се прилагат.

По проект на работна група от ПРБ на Методически указания относно упражняване на правомощията на прокуратурата за налагане на имуществени санкции по реда на чл.83а от ЗАНН прокурорът, зав. отдел ИАМР представи мотивирано становище, относно законосъобразността на проекта при прилагане на производството в частта му относно компетентния съд, пред който се образува и развива посоченото производство; нарушаване на принципа за бързина и процесуална икономия; недопускане на допълнително натоварване на прокурорите от административните отдели при окръжните прокуратури и пр.

Отдел ИАМР представи аналитично и мотивирано становище относно Доклада за определяне показателите за натовареността на магистратите в отделните нива и звена на съдебната власт във връзка с изпълнение на решение по т. 60 от Протокол №19/20.05.2010 г. от заседание на Висшия съдебен съвет. В становището, представено от прокурора, зав. отдел бяха изказани съображения по отделни точки от доклада – относно определяне показателите и критериите за натовареността на магистратите в отделните звена на съдебната власт; кадровото обезпечаване и натовареността на съдилищата и прокуратурите в страната, като е обърнато внимание на свръхнатовареността на Върховната административна прокуратура; трансформация на щатове с оглед увеличаване щатните бройки на магистрати за сметка на свръхнатоварени и много натоварени съдебни райони; декриминализирането на определени видове престъпни състави, с оглед намаляване натовареността на дейността на органите на съдебната власт в областта на материалното наказателно право и процес и пр. Становището е изпратено в Инспектората на ВСС.

По повод публикации в средствата за масова информация, съдържащи данни за допускани закононарушения в общинските администрации при разпореждане с имоти, общинска собственост и във връзка с упражнявания от прокуратурата постоянен надзор за законност, както и по разпореждане на главния прокурор, под ръководството на прокурора, зав. отдел ИАМР бе изготвено указание за извършване на проверки за законност относно спазването на разпоредбите на Закона за общинската собственост /ЗОБС/, регламентиращи разпореждането с имоти – общинска собственост и по-конкретно – продажбите, замените и възмездното или безвъзмездно учредяване на право на строеж върху имоти – частна общинска собственост. Указанието бе докладвано на ръководството на ПРБ. Контрола при извършване на проверката е възложена на административните ръководители – окръжни прокурори на окръжните прокуратури в страната и градския прокурор, като обобщените справки за допуснатите закононарушения и предприетите мерки следва да бъдат изпратени на Върховната административна прокуратура – отдел НЗЗОИПГ до 30.06.2010 г. Указанието за извършване на проверка за законност относно спазване разпоредбите на ЗОС е публикувано на ведомствения сайт на ПРБ за улеснение на прокуратурите от страната и в съответствие с изискванията за прозрачност в работата на прокуратурата.

Анализът на изложеното налага извода, че през първото шестмесечие на 2010 г. дейността на отдел ИАМР при ВАП е изпълнявал ефективно възложените му функции и правомощия. Задачите са изпълнявани качествено и в срок, както приоритетните за 2010 г., така и възникналите в процеса на работа и изискващи незабавно решаване.

ДЕЙНОСТ НА ПРОКУРАТУРИТЕ ПО АПЕЛАТИВНИ РАЙОНИ

1. Административно-съдебен надзор

Дейност на административните отдели при окръжните прокуратури от апелативен район – София

През първото полугодие на 2010 г. работата на прокурорите от административните отдели при окръжните прокуратури от апелативния район се изразява основно в участието им в съдебни заседания при разглеждане на административни дела в административните и окръжните съдилища /останали висящи след промените в АПК/.

В административните отдели при окръжните прокуратури в района на АП – София, са образувани 868 преписки по административно-съдебния надзор /за 2009 г. – 477/, от които 54 са останали от предходен период /за 2009 г. – 44/. От образуваните преписки – 752 са решени по същество /за 2009 г. – 356/, като 13 са изпратени по компетентност /за 2009 г. – 14/, 103 преписки са неприключени /за 2009 г. – 104/, а чакащи за окомплектоване са 27 /за 2009 г. – 22/. Няма преписки, неприключени извън срока, определен от прокурора. Невърнати с възложени проверки са 44 /за 2009 г. – 39/ и 32 преписки са при прокурора за решаване /за 2009 г. – 43/.

През отчетния период са разгледани общо 8685 административни дела в административните съдилища /за 2009 г. – 9233/, от които 6359 първоинстанционни /за 2009 г. – 6903/ и 2236 касационни дела /за 2009 г. – 2242/. От разгледаните административни дела през отчетния период по същество са решени 3922 административни дела /за 2009 г. – 3607/. При участието си в съдебни заседания прокурорите от окръжните прокуратури са проявявали активност при събирането на доказателства, въз основа на които съдът е обосновавал своите решения.

Прокурорите от административните отдели при окръжните прокуратури са участвали по закон в общо 1086 дела /за 2009 г. – 1052/, като преобладаващи са по ЗУТ, ЗОС, КСО, ЗМСМА.

Броят на съдебните заседания по административни дела през отчетния период е 1781 /за 2009 г. – 2380/.

На основание чл.16, ал.1, т.3 от АПК прокурорите са участвали в общо 5158 административни дела по Указание № 375/09.10.2009 г. на Главния прокурор – по ЗКВООБ, ЗБДС, ЗУБ, ЗООС и ЗДС /за 2009 г. – 5372/ и по лична преценка с оглед защита на обществения интерес в 115 дела /за 2009 г. – 479/.

Изготвени са 22 протеста до ВАС срещу актове на съда, като всички са разгледани – от тях уважените са 17 и неуважените – 5.

До административните съдилища са изготвени 11 протеста срещу незаконосъобразни административни актове.

Налице е намаление на общия брой на съдебните заседания и на административните дела с участието на прокурор в сравнение със същия период на 2009 г. Тези данни, обаче, съпоставени с прокурорския състав през периода говорят за едно натоварване в работата по административно-съдебния надзор.

Следва да се отбележи, че освен с работата си по административния надзор за законност, прокурорите от административните отдели при АП – София са ангажирани в наказателни и граждански дела, произнасят се по преписки с искания за предявяване на граждански иски, образуват, наблюдават и ръководят досъдебни производства, правят искания за продължаване на сроковете им и се произнасят при приключването – внасят обвинителен акт или съответно постановление за спиране или за прекратяване на наказателното производство.

Дейност на административните отдели при окръжните прокуратури от апелативен район – Пловдив

В съответствие с разпоредбата на чл.136, ал.2 от ЗСВ, в прокуратурите от апелативен район Пловдив са създадени административни отдели, в които участват прокурори, специализирани в съдебния и извънсъдебния надзор за законност. ВАП – Пловдив е определен един прокурор, който да осъществява надзора върху работата на административните отдели. Общо на територията на апелативния район, с административния надзор за законност по шат са ангажирани 13 прокурори.

От статистическите данни за отчитане дейността по образуването и движението на преписките по административно-съдебния надзор в административните отдели при окръжните прокуратури, за първото шестмесечие на 2010 г. се констатира, че общо за периода са образувани 163 преписки /за първото шестмесечие на 2009 г. – 36/, като една преписка – в ОП – Пазарджик е останала от минал период и 162 са новообразувани. Основен дял от тези преписки – 129 бр., заема работата на административния отдел при ОП – Стара Загора – 69 и ОП – Пловдив – 60.

От прокурорите по същество са решени всички 163 преписки /за същия период на 2009 г. – 36/, няма изпратени преписки по компетентност и такива, които да се намират при прокурора в срока за произнасяне.

През отчетния период прокурорите са подали до съда общо 2 протеста срещу незаконосъобразни административни актове /за първото шестмесечие на 2009 г. – 11/, всички на ОП – Пазарджик.

Изготвени и внесени в съда са общо 73 предложения за възобновяване на административно-наказателни производства по чл.70 и сл. от ЗАНН, от които 69 – от ОП – Стара Загора, 2 – от ОП – Пазарджик и по 1 – съответно от ОП – Пловдив и ОП – Хасково. От тях са разгледани общо 51, като 49 са уважени.

През шестмесечието на 2010 г. прокурорите от апелативен район Пловдив са участвали в разглеждането на общо 2684 административни дела в административните съдилища /за същия период на 2009 г. – 3052/. Налице е намаление на броя на делата, при разглеждането на които са взели участие прокурори – 18,6 % спрямо същия период на 2009 г. и увеличение спрямо същия период на 2008 г. с 4,6 %. Всъщност този показател основно зависи от активността на гражданите и разглежданите от административните съдилища дела. В ОП – Пловдив са разгледани общо 1 687 административни производства /за шестмесечието на 2009 г. – 1 993/, което представлява 62,9 % от общия брой дела. На второ място по брой административни дела с участие на прокурор е ОП – Стара Загора – 355 дела /за 2009 г. – 377/, което представлява 13,2 % от общия брой, следвани от ОП – Хасково – 206 /за 2009 г. – 257/ и ОП – Пазарджик – 188 /за 2009 г. – 203/, ОП – Кърджали – 96 дела /за 2009 г. – 102/ и ОП – Смолян – 152 дела /при 120 за 2009 г./.

Общият брой на решените административни дела е 1168 /при 1 631 за 2009 г./ или с 463 по-малко от 2009 г.

По прокуратури броят на решените административни дела е следният: ОП – Пловдив – 551 /за 2009 г. – 818/, ОП – Стара Загора – 292 /за 2009 г. – 235/, ОП – Пазарджик няма решени дела /за 2009 г. – 203/, ОП – Хасково – 182 /за 2009 г. – 241/, ОП – Кърджали – 4 /за 2009 г. – 37/ и ОП – Смолян – 139 решени дела /за 2009 г. – 97/.

През първото шестмесечие на 2010 г. прокурорите от апелативния район са взели участие в общо 501 съдебни заседания по административни дела /за 2009 г. – 594/. Тенденцията на намаляване на заседанията се запазва от предходните отчетни периоди. Прокурорите от ОП – Пловдив са взели участие през годината в най-голям брой заседания – 269 /за 2009 г. – 348/.

Прокурорите от апелативен район – Пловдив са участвали общо в 1504 първоинстанционни административни дела /за 2009 г. – 1772/ и по 1101 касационни /за 2009 г. – 1273/. От първоинстанционните дела по закон прокурорите са участвали по 123 дела /за 2009 г. – 415/. По преценка са участвали в 1377 дела /за 2009 г. – 652 /, от които по Указание № 375/09.10.2009 г. – 1221 /за 2009 г. – 1263/, а по лична преценка – 160 /за 2009 г. – 94/.

Дейност на административните отдели при окръжните прокуратури от апелативен район – Варна

През първото полугодие на 2010 г. прокурорите от административните отдели при окръжните прокуратури от района на АП – Варна са работили по 361 преписки, от които 327 – новообразувани. 34 преписки на ОП–Добрич са останали от предходен период. От всички преписки решените са 333.

През отчетния период прокурорите от административните отдели при окръжните прокуратури от АП – Варна са участвали в 3011 съдебни заседания /за 2009 г. – 648/ по общо 2599 административни дела /за 2009 г. – 2 197/, от които решени – 1 958 /за 2009 г. – 1 334/. Първоинстанционните административни дела са общо 1457, като по закон прокурорите са участвали в 50 дела, по преценка – в 1407 административни дела, от които по Указание № 375/09.10.2009 г. на Главния прокурор – 1402, а по лична преценка – в 5. За периода прокурорите от отделите са участвали в 1140 касационни административни производства.

През първото шестмесечие на 2010 г. прокурорите от ОП – Варна са участвали в 2 616 съдебни заседания по общо 1926 административни дела. От тях са били решени 1328 административни дела. По отношение на общия брой административни дела, в които са участвали прокурорите от ОП – Варна е налице увеличение в сравнение със същия период на предходната година – с 1560 дела.

Подадените протести и предложения срещу незаконосъобразни административни актове до съда, включително възобновяване по ЗАНН са 2. Прокурорите от района са участвали в 2 административни дела от частен характер.

Прокурорите от ОП – Добрич през отчетния период са участвали в 288 административни дела, от които решените са 262, като значителен е бил броят на касационните дела – 254.

През първото полугодие на 2010 г. прокурорите от ОП – Силистра са участвали в общо 97 административни дела, от които 95 са решени. От общия брой – 93 са касационни, а първоинстанционните с участие на прокурор са 2 дела.

В ОП – Търговище са разгледани общо 61 административни дела, от които касационни – 58 и 3 първоинстанционни.

В ОП – Шумен са разгледани 139 административни дела, от които 135 са решени. Общият брой касационни дела е 128.

Дейност на административните отдели при окръжните прокуратури от апелативен район – Велико Търново

Административните отдели при окръжните прокуратури от апелативен район – В. Търново са образували общо 210 преписки. Новообразуваните преписки за периода са 198 и останали от преходен период за решаване са 12. Общият брой на решените по същество е 183. Няма неприключени преписки извън срока, определен за решаване от прокурора.

През първото шестмесечие на 2010 г. прокурорите са участвали в разглеждането общо на 1692 административни производства в 1968 съдебни заседания. От тях общият брой на административните дела, по които е участвал прокурор в административното

производство е 1354. Прокурорите са участвали в съдебни заседания общо в 682 първоинстанционни дела – в административни производства, образувани срещу незаконосъобразни подзаконови нормативни актове на общинските съвети – 6, а по други закони – 43. Участието по преценка на прокурорите в дела, представляващи важен държавен или обществен интерес съгласно Указание № И-375/09.10.2009 г. на Главния прокурор е в 511 дела, което бележи значително увеличение /близо два пъти/ в сравнение със същия период на 2009 г., когато са отчетени 263 такива дела. Най-голям и преобладаващ е делът на ОП – В. Търново – 446 дела.

По лична преценка прокурорите са участвали в 122 дела и този показател бележи устойчивост в сравнение с първото шестмесечие на 2009 г. – 135 дела. Най-голям е делът на ОП – Плевен – 62 дела и на ОП – В. Търново – 46 дела.

За периода прокурорите от отделите са участвали в 1000 касационни административни производства, а по производства за възобновяване по Глава III от ЗАНН – в 3 дела.

Подадените протести и предложения в района на ОП – В. Търново срещу незаконосъобразни административни актове до съда, включително възобновяване по ЗАНН са общо 6. От тях разгледаните протести от съда са 5 бр., от които 1 е уважен, 3 са неуважени, а от останалите 2, единият е разгледан и уважен.

През отчетния период прокурорите от ОП – Плевен са участвали в 2 касационни производства, образувани по подадени касационни протести.

Дейност на административните отдели при окръжните прокуратури от апелативен район – Бургас

През първо шестмесечие на 2010 г. дейността на окръжните прокуратури от ОП – Бургас по административно-съдебния надзор е била насочена както към решаване на преписки по този надзор, така и в участие на прокурорите по административни дела, за които се предвижда такова участие по закон, по преценка, съобразно Указание № И-375/09.10.2009 г. на Главния прокурор и по лична преценка на прокурора.

Общият брой преписки за първото полугодие на 2010 г. по този надзор е 607, като разпределението по окръжни прокуратури е както следва: ОП – Бургас – 187; ОП – Ямбол – 258; ОП – Сливен – 160. В ОП – Бургас са образувани две преписки срещу откази за възобновяване на административно-наказателни производства по ЗАНН, съгласно Заповед № 21/2010 г. на Главния прокурор. Останали от предходен отчетен период са 158, а новообразувани – 449 /за първото шестмесечие на 2009 г. те са 170/. Наблюдава се тенденция към сериозно увеличение на преписките по административно-съдебния надзор, като това е два пъти и половина повече от същия период на 2009 г. и над четиринадесет пъти повече в сравнение с 2008 г. Общо решените преписки, всички по същество са 533, като неприключили са 74. От тях 73 са чакащи за окомплектоване, а една е при прокурора за решаване.

През отчетния период са подадени 2 протеста срещу решения на общински съвети и едно предложение за възобновяване на административно-наказателно производство. Към края на отчетния период протестите и предложението все още не са разгледани от съда. Трите акта са на ОП – Бургас. В сравнение с първото полугодие на 2009 г. се наблюдава спад на отправените прокурорски актове, които са 7 за периода.

Общият брой административни дела, в които са участвали прокурорите от ОП – Бургас е 890, като разпределението по окръжни прокуратури е следното: ОП – Бургас – 586; ОП – Ямбол – 140 и ОП – Сливен – 164. За сравнение – през първото шестмесечие на 2009 г. те са 791, а за същия период на 2008 г. са 1 065. В процентно отношение увеличението в сравнение с 2009 г. е 12,5%. Налице е тенденция към запазване на броя на делата, в които прокуратурата участва по закон и преценка.

Този извод, който на пръв поглед противоречи на сравнените с 2008 г. данни е напълно логичен поради обстоятелството, че през 2008 г. все още, по реда на ЗАП, прокурорите участваха във всички дела, подсъдни на съответните окръжни съдилища, докато след приключването им, по реда на АПК, същите вземат участие по закон и преценка. По този начин прокурорите са значително облекчени в този си вид дейност.

От общия брой административни дела са решени 565 или 63,5%. Общият брой заседания, в които са разглеждани административните дела е 1047. Първоинстанционните административни дела са 268, от тях 234 са на ОП – Бургас, 16 – на ОП – Ямбол и 18 – на ОП – Сливен.

Наблюдава се тенденция към намаление на делата в сравнение с първото полугодие на 2009 г., които са 289, като в процентно отношение намалението е със 7,3%. В сравнение с първото полугодие на 2008 г., където първоинстанционните дела са 526, намалението е с 49,1 %. Причина за тази голяма разлика е приключването на делата в окръжните съдилища, които се довършваха по стария ред със задължително участие на прокурор.

Голямата разлика между броя на делата на ОП – Бургас и останалите две окръжни прокуратури – Сливен и Ямбол се дължи на обстоятелството, че в АС – Бургас се разглеждат делата по ДОПК, с оглед седалището на ТД на НАП.

От общия брой първоинстанционни дела, участието в такива по силата на закон е 24 или 9,0 %, като 6 от тях са по оспорване на подзаконов нормативни актове на общинските съвети.

Участието в 227 административни дела е по Указание № И-375/09.10.2009 г. на Главния прокурор, т. е. 84,7 % от първоинстанционните административни дела, 17 са по лична преценка на прокурора, или 6,3 % от общия брой.

През отчетния период прокурорите от ОП – Бургас не са участвали в частни производства.

За разлика от първоинстанционните административни дела, броят на касационните производства, в които са участвали прокурорите от апелативния район за 2010 г. бележи тенденция на увеличение. За първото шестмесечие на 2010 г. и предходните две години участието в касационни производства е съответно – 621 за 2010 г., 501 за 2009 г. и 538 за 2008 г.. В процентно отношение увеличението е съответно 24,0 % в сравнение с 2009 г. и 15,4 % в сравнение с 2008 г.

През първото шестмесечие на 2010 г. само в ОП – Бургас е взето участие по едно административно дело за възобновяване по ЗАНН. Предложението е разгледано и уважено.

Значително е увеличен обемът на преписките по административно-съдебния надзор. Намален е броят на административните първоинстанционни дела, редуциран съобразно закона и съгласно Указание №-375/09.10.2009 г. на Главния прокурор за сметка на увеличени брой касационни дела.

2. Надзор за законност, защита на обществен интерес и правата на гражданите

Дейност на прокуратурите от апелативен район – София

През първото полугодие на 2010 г. в административните отдели при окръжните прокуратури от района на ОП – София и Софийската градска прокуратура са образувани общо 1966 преписки по надзора за законност /за 2009 г. – 2 050/, от които 1367 са по инициатива на прокурора /за 2009 г. – 1271/ и 599 са по искане на граждани и организации /за 2009 г. – 779/. От образуваните преписки само 169 са от предходния период. Новообразуваните за периода са 1797 /за 2009 г. – 1896/.

От общия брой образувани преписки по надзора за законност – 1966, решенията по същество са 1461 /за 2009 г. – 1510/, като 305 от тях са изпратени по компетентност на други органи /за 2009 г. – 249/. По 12 от решенията преписки е предложено образуване на досъдебни производства. Неприклучените преписки са 188 /за 2009 г. – 201/, като по 89 преписки са възложени проверки, но последните все още не са извършени и преписките не са върнати в прокуратурите. Няма преписки извън срока, определен от прокурора, а 53 преписки са при прокурора за решаване /за 2009 г. – 59/. Няма преписки, чакащи за окомплектоване.

По реда на чл.145, ал.1, т.1 от ЗСВ прокурорите за изискали документи по 2381 преписки /за 2009 г. – 3445/. По реда на чл.145, ал.1, т.2 от ЗСВ са извършени 200 лични проверки /за 2009 г. – 312/. По реда на чл.145, ал.1, т.3 от ЗСВ са извършени 242 възлагателни проверки /за 2009 г. – 283/. Възложените проверки само на контролните органи са 149, като са установени 148 закононарушения.

През отчетния период прокурорите от окръжните прокуратури, СГП и районните прокуратури на територията на АП – София са изготвили общо 132 предложения до административни органи по реда на чл. 145, ал.1, т.6 от ЗСВ /за 2009 г. – 155/. От изготвените предложения 103 са уважени /за 2009 г. – 122/, а едно е неуважено, останалите 28 не са разгледани до настоящия момент. Изготвените протести по реда на чл.145, ал.5 от ЗСВ са 11 /за 2009 г. – 10/, от които 5 са уважени, 3 – неуважени, останалите 3 не са разгледани.

През първото полугодие на 2010 г. надзорът за законност, защита на обществените интереси и правата на гражданите е осъществявана в съответствие със задачите, поставени и конкретизирани в плановете на окръжните прокуратури, АП – София и ВАП и дадените указания в тази насока.

През отчетния период прокурорите са извършили проверки по надзора за законност във връзка със спазване на изискванията на: Закона за закрила на детето, Закона за здравето, Закона за общинската собственост и Правилника за прилагането му, ЗМСМА, както и относно спазване на изискванията на чл.56 и чл.57 от ЗУТ и съответните наредби на общинските съвети за поставяне на преместваеми увеселителни обекти, търговски обекти и обекти за други обслужващи дейности върху общински имоти, както и на рекламни, информационни монументално – декоративни елементи върху недвижими имоти. Извършени са проверки в ОД „Земеделие“ относно спазването на задълженията на лицата, оземлени от държавния поземлен фонд по реда на чл.20-23а от ЗСПЗЗ, както и проверки в ОД на МВР и съответните РУ на МВР на административно-наказателната дейност по ЗДП и законосъобразността на издадените разрешителни за притежание, носене и употреба на огнестрелни оръжия по ЗКВВООБ и правилника за неговото приложение.

Във връзка с шумелите случаи на злоупотреби при извършване на разпоредителни сделки с имоти частна общинска собственост тече проверка на всички продажби, замени, отстъпване право на строеж и други сделки на общините в периода от 2004 г. до настоящия момент.

Всички проверки са извършвани в определения за това срок и с необходимата задълбоченост от страна на проверяващите прокурори.

Посочената средна натовареност на прокурорите от административните отдели е значително по-голяма, тъй като същите работят и по другите видове надзори. Това по същество не дава реална възможност за стриктно спазване на Заповед № 797/11.03.2008 г. на Главния прокурор относно създаването на реални предпоставки за специализация на прокурорите, които следва да работят само по административния надзор за законност.

Дейност на прокуратурите от апелативен район – Пловдив

През първото шестмесечие на 2010 г. общо за района са получени и образувани 693 преписки по надзора за законност /за същия период на 2009 г. – 1130/. Това показва понижаване на показателите в сравнение с резултатите от предходната година. По инициатива на прокурора са образувани 403 преписки /за 2009 г. – 724/, а по искане на граждани и организации – 290 /за 2009 г. – 406/. От образуваните преписки от минали периоди са останали 99 /за същия период на 2009 г. – 132/, а новообразуваните са 594 /за 2009 г. – 998/. Решените преписки са общо 540 /за 2009 г. – 952/, като от тях решени по същество – 501 /2009 г. – 902/ и изпратени по компетентност – 39 /за 2009 г. – 50/. Неприклучените преписки са 140 /за 2009 г. – 222/. От тях в определения от прокурора срок чакат за окомплектоване – 22 /за 2009 г. – 63/, невърнати с възложени проверки – 45 /за 2009 г. – 109/, при прокурора за решаване – 73 /за 2009 г. – 50/. Няма решени преписки извън срока, определен от прокурора.

Общо за първото полугодие на 2010 г. са проверени 15012 административни акта /за 2009 г. – 5912/. Извършените проверки по реда на чл.145, ал.1, т.т. 1 ÷ 3 от ЗСВ са 1 152 /за 2009 г. – 803/. Броят на проверките по т.1 от посочения текст е 844; общият брой на извършените лични проверки е 84 /за 2009 г. – 105/, а възлагателните проверки по реда на чл.145, ал.1, т.3 от ЗСВ са 224 /за 2009 г. – 317/. Използването на конкретния метод е резултат на взаимодействието с редица контролни органи на местно ниво. Възлагателните проверки само на контролните органи са 75, като общият брой на установените закононарушения е 318. Общият брой на предложените за образуване досъдебни производства от решените преписки върху материали по надзора за законност е 44.

Подадени са общо 51 протеста и предложения /за 2009 г. – 123/, в резултат на което съответните административни органи и съдилищата са разгледали 31 случая на незаконосъобразни административни актове на областни управители и кметове, решения на общински съвети и актове на контролни органи.

От общо разгледаните за периода 31 предложения, отправени до административните органи, всички са уважени /за 2009 г. от 60 предложения, 6 са неуважени/. Съдът е разгледал един протест, подаден по реда на АПК, по който предстои произнасяне /за 2009 г. уважените протести са 7/.

По-машабните проверки, реализирани през отчетния период са свързани с осъществяване законосъобразността на правомощията на контролните органи като РИОКОЗ и РВМС, законосъобразното прилагане на Закона за общинската собственост, ЗУТ и пр. и с публикации и съобщения в средствата за масово осведомяване.

В АП – Пловдив са образувани общо 21 преписки /28 за 2009 г./ и са проверени 9 административни акта /за 2009 г. – 6/. Няма подадени предложения /за 2009 г. – 3/.

В ОП – Пловдив са образувани общо 231 преписки /за 2009 г. – 302/ и са проверени 4561 административни акта /за 2009 г. – 1 078/. Подадени са общо 15 протести и предложения /за 2009 г. – 74/.

В ОП – Стара Загора са образувани общо 110 преписки /за 2009 г. – 292/ и са извършени общо 1682 проверки на административни актове /за 2009 г. – 1 096/. Подадени са общо 2 протеста и предложения /за 2009 г. – 7/.

В ОП – Пазарджик са образувани общо 150 преписки /за 2009 г. – 233/ и са проверени 2696 административните актове /за 2009 г. – 1 933/. Подадените протести и предложения са 19 /за 2009 г. – 23/.

В ОП – Хасково образуваните преписки са общо 43 /за 2009 г. – 86/, а извършените проверки на административни актове са общо 681 /за 2009 г. – 739/. Отправено е 1 предложение /за 2009 г. – 3/.

В ОП – Кърджали са образувани общо 23 преписки /за 2009 г. – 41/ и са

проверени 3234 административни актове /за 2009 г. – 315/. Подадените протести и предложения са 9 /за 2009 г. – 9/.

В ОП – Смолян са образувани общо 115 преписки /за 2009 г. – 148/, а извършените проверки на административните актове са 1682 /за 2009 г. – 148/. Подадените протести и предложения са 2 /за 2009 г. – 9/.

Дейност на прокуратурите от апелативен район – Варна

През първото шестмесечие на 2010 г. общо за района на АП–Варна са образувани 560 преписки по надзора за законност, като по инициатива на прокурора са 307, по искане на граждани и организации – 253. За отчетния период в прокуратурите от района на АП – Варна има 517 новообразувани преписки, а останалите от предходен период са 43. Общият брой на решените преписки е 320, от които по същество – 318, изпратени по компетентност – 2. По 36 от решените преписки е предложено образуване на досъдебни производства.

Преписките, свързани с изпълнение на плановите задачи по надзора за законност и тези, образувани по проверки, указани от съответната горестояща прокуратура, са решавани и приключвани в планираните или указаните срокове.

Прокурорите от апелативния район са изготвили 32 предложения по реда на чл.145, ал.1, т.6 ЗСВ, от които 10 са уважени, 22 – висящи, неуважени няма, както и 4 протеста, от които един е уважен, а към момента 3 са висящи.

Общият брой на извършените проверки по реда на чл.145, ал.1, т.т. 1÷3 е 1 240, като по т.1 – изисканите документи и други материали са 1 140, по т.2 – лични проверки – 44 и по т.3 – възлагателни проверки – 56. На контролните органи са възложени 41 проверки, по които са установени 848 закононарушения.

През първото полугодие на 2010 г. работата по надзора за законност е била свързана с изпълнение на планови, контролни и текущи проверки, възложени на районните и окръжните прокуратури, от ВАП и от АП – Варна. По-мощабните от тях са: проверки за законност по спазване на изискванията на чл.56 и чл.57 от ЗУТ относно поставяне на преместваеми обекти за търговски и други обслужващи дейности върху общински имоти; проверка за премахване на незаконни сметища; проверка за състоянието и поддържането на пътната инфраструктура; проверка за установяване на лица, извършващи вътрешни и международни превози на пътници с автомобили до 8 места, без водачите на такива МПС да притежават лиценз за такава дейност; проверка по указание на ВАП относно спазването на разпоредбите на Закона за общинската собственост.

Традиционна за апелативния район е утвърдената дейност по извършването на проверки на административните актове, като предимно това са решенията на общинските съвети, а при необходимост и актовете на кметовете. Общият брой на проверените административни актове е 25033, при 6844 за предходния отчетен период /2009 г./

Дейност на прокуратурите от апелативен район – В. Търново

В дейността си по надзора за законност в защита на обществения интерес и правата на гражданите, административните отдели и районните прокуратури са ръководени от изготвените и утвърдени от тях планове, както и от плановете и указанията на горестоящите прокуратури. Извършвани са и проверки по сигнали на граждани, организации и средства за масова информация.

През отчетния период са образувани общо 815 преписки, като е налице тенденция към леко намаление в сравнение със същия период на миналата година – 849 преписки. От общия брой преписки по инициатива на прокурора са образувани 623, а

по искане на граждани и организации – 192. Останалите от предходен период преписки са 16, а новообразуваните са 799, по които са установени общо 133 закононарушения. Общо извършените проверки по реда на чл.145, ал.1, т.т.1÷3 от ЗСВ са 359, от които по т.1 – 128, по т.2 – 109 и по т.3 – 122. Само на контролните органи са възложени 115, по които са установени 522 закононарушения.

Общият брой на решените преписки е 745, от които по същество – 729, изпратени по компетентност – 16 и по 38 от тях е предложено образуване на досъдебни производства.

Неприключените преписки общо за района са 84; чакащи за окомплектоване – 43; неприключени преписки извън срока, определен от прокурора са 3; останали за решаване при прокурор са 6 преписки.

Водещо място по брой образувани преписки по надзора за законност имат прокуратурите от районите на ОП – Плевен – 331 и ОП – Ловеч – 293 преписки.

Основните области, към които е насочена дейността по надзора за законност са свързани основно с контрол върху издадените административни актове от местните органи на власт и управление – областен управител, общински съвети, кметове на общини и кметства, върху издадените и действащи подзаконови нормативни актове на общинските съвети и др.

По указание на ВАП са възложени и извършени проверки за законност с цел установяване на закононарушения и престъпления от лица, осъществяващи вътрешни и международни превози на пътници с автомобили до 8 места, без да притежават лиценз за такава дейност; проверка за законност на търговските дружества и водачите на леки автомобили, осъществяващи таксиметров превоз на граждани на територията на Р България срещу заплащане с МПС до 5 места; проверка по спазване разпоредбите на чл.20 ÷ чл.23а от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и Наредбата за оземляване на безимотни и малоимотни граждани; проверка за законност по спазване изискванията на чл.56 и чл.57 от ЗУТ; контролна проверка във връзка със създаването на незаконни сметища; проверки за законност на разпоредителните сделки с общинска собственост по спазване разпоредбите на Закона за общинската собственост.

В изпълнение на Заповед № 523/2010 г. на Главния прокурор е предприета съвместна проверка за законност с представители на Българския Хелзинкски комитет в домове за деца и младежи с умствена изостаналост относно спазване разпоредбите на Закона за закрила на детето.

От ОП – Велико Търново са възложени и извършени проверки за законност в дейността и актовете на търговските дружества по спазване на КТ, ЗЗБУТ, Закон за защита на растенията; проверки за наличието на незаконно строителство; проверки по отношение спазване изискванията, произтичащи от разпоредбите на чл.195 – 196 от ЗУТ за премахване на опасни и вредни или самосрутващи се сгради; проверка относно разпространението и търговията с т. нар. „хранителни добавки”; проверка за законност относно процедурите за възлагане на обществени поръчки за изграждане, ремонт и поддържане на общинските пътища; проверка по спазване разпоредбите на Закона за защита на животните във връзка с овладяването на проблемите с безстопанствените кучета.

Проверени са общо 12442 административни акта, като през първото шестмесечие на 2009 г. са отчетени 8540, което показва значително увеличение на тази дейност. Отново водещо е мястото на прокуратурите от района на ОП – Плевен – 5966 проверени административни актове.

През първото полугодие на 2010 г. прокуратурите от апелативния район отчитат добро взаимодействие със специализираните контролни органи и с държавните и

общински органи с контролни функции. Същите са оказвали необходимото съдействие при извършване на проверките, предоставяли са изискваните материали и справки, в резултат на което проверките са били с високо качество и са приключвали в срок. През периода на контролните органи са възложени 115 проверки, като са установени 522 закононарушения.

Дейност на прокуратурите от апелативен район – Бургас

През първото шестмесечие на 2010 г. прокурорите от района на АП–Бургас са работили по изпълнение на задачите, заложили в плановете им за дейността по надзора за законност, защита на обществен интерес и правата на гражданите, както и по възложени от ВАП планови и извънпланови проверки по този надзор.

През отчетния период във всички нива на прокуратурите от АП–Бургас е създадена сравнително добра организация на дейността по надзора за законност. Извършвани са проверки по сигнали на граждани и организации. Всички планирани проверки за законност през първото полугодие са приключили качествено и в срок.

През първото шестмесечие на 2010 г. са получени и образувани общо 1423 преписки по надзора за законност при 529 за същия период на 2009 г., което показва тенденция към сериозно увеличаване на техния ръст. В процентно отношение увеличението на преписките в сравнение с първото полугодие на 2009 г. е 169%, т. е. повече от един път и половина.

По прокуратури броят е както следва: ОП – Бургас – 1 281; ОП – Ямбол – 73, ОП – Сливен – 48 и АП – Бургас – 21.

От общия брой преписки, образувани по инициатива на прокурора са 1361 или 95,6 %, а по искане на граждани и организации – 62 или 4,4 %. Новообразуваните преписки са 1380, останали от предходен период – 43. От образуваниите 1423 преписки по надзора за законност са решени 1379 или 96,9 %, като 1370 са решени по същество и 9 са изпратени по компетентност.

Общият брой на проверените нормативни, общи, вътрешно-служебни и индивидуални актове за 2010 г. е 18412, като разпределението по прокуратури е съответно: ОП – Бургас – 14801; ОП – Ямбол – 1331, ОП – Сливен – 1920 и АП – Бургас – 360 акта /във връзка с извършена проверка в Регионален технически инспекторат /РТИ/ – Ямбол/. За първото шестмесечие на 2009 г. проверените актове са 2 453. Изводът е, че се наблюдава трайна тенденция към нарастване броя на проверените актове. В сравнение със същия период на 2009 г., това нарастване е повече от шест пъти и половина.

Установените закононарушения за периода са общо 332, а сравнени с тези за първото полугодие на 2009 г., които са 27, увеличението е над единадесет пъти. По прокуратури разпределението е както следва: ОП – Бургас – 22, ОП – Ямбол – 165 и ОП – Сливен – 84. В хода на проверените преписки в РТИ – Ямбол от страна на АП – Бургас са установени 61 закононарушения.

От общия брой преписки – 1423, в края на отчетния период не са приключени само 44, което представлява 3,09%. От тях извън срока, определен от прокурора е 1 преписка, или 2,3 %.

През първото полугодие на 2010 г. са извършени общо 974 проверки по реда на чл.145, ал.1, т.т.1-3 от ЗСВ срещу 1 043 за първото полугодие на 2009 г. По прокуратури разпределението е както следва: ОП – Бургас – 825; ОП – Ямбол – 90; ОП – Сливен – 40 и АП – Бургас – 19. Извършените проверки по посочения реда са съответно 865 – по т.1 – изискани материали, документи и др.; 44 – по т.2 – лични проверки; 65 – по т.3 – възложени, извън тези на контролни органи.

Възлагателните проверки на контролните органи са 46, в хода на които са

констатирани 136 закононарушения. Наблюдава се тенденция към нарастване на проверките, възложени на компетентните контролни органи /за първото полугодие на 2009 г. същите са 29/.

Следва да бъде отбелязано, че намалението на проверките по надзора за законност не е за сметка на ефективността от същите, тъй като от общия брой – 974, в хода на проверките са установени данни за извършени престъпления от общ характер по 168 от тях. Разпределението по прокуратури е следното: АП – Бургас – 61 предложения за образуване на досъдебни производства /в РТИ – Ямбол проверката е извършена от АП – Бургас по преписките за Бургаски съдебен район и същите са изпратени по компетентност на ОП – Бургас за образуване на 61 досъдебни производства по чл.248а от НК/; ОП – Бургас – 3; ОП Ямбол – 30 и ОП – Сливен – 74. Предложенията на ОП – Сливен – 74 и ОП – Ямбол – 16 също се отнасят до образуване на досъдебни производства по чл.248а от НК, вследствие извършени лични прокурорски проверки в РТИ – Ямбол. Останалите 14 предложения за образуване на досъдебни производства на ОП – Ямбол са по повод констатации в хода на извършената проверка по ЗСПЗЗ, ППЗСПЗЗ и Наредбата за оземляване на безимотни и малоимотни граждани. За 2009 г. няма предложения за образуване на досъдебни производства въз основа на извършени проверки по реда на надзора за законност.

През отчетния период са подадени 4 протеста – 3 на ОП – Бургас и 1 на РП – Сливен, които към момента все още не са разгледани /за отчетния период на 2009 г. протестите са 6/.

Общият брой на подадените прокурорски актове по реда на чл.145, ал.1, т.6 от ЗСВ е 24 при 25 за първото полугодие на 2009 г., което сочи на устойчивост на актовете в този смисъл. Посочените предложения за 2010 г. са само по реда на чл.145, ал.1, т.6 от ЗСВ, докато от посочените 25 за първото полугодие на 2009 г. – 3 са по реда на чл.99 ÷ 102 от АПК.

От подадените предложения 14 са уважени, висящи са 9 и 1 е неуважено. По окръжни прокуратури разпределението е следното: ОП – Бургас – 12, ОП – Ямбол – 7 и ОП – Сливен – 5. Разпределението през първото полугодие на 2009 г. е съответно 18, 3 и 4. Посочените цифри сочат на устойчивост на броя на актовете за ОП – Ямбол и активизиране дейността на прокурорите по надзора за законност за ОП – Сливен. Намалението на актовете на прокурорите от ОП – Бургас е с 6.

Дейността на прокурорите по административния надзор за законност и защита на обществения интерес и правата на гражданите е в съответствие с дадените им законови правомощия. Постигнати са добри резултати по отношение на спазването и правилното прилагане на закона, както и при осъществяването на постоянен и предварителен надзор за законност върху административните актове.

* * * * *

Независимо от отчетените подобрени резултати, дейността на Прокуратурата и разследващите органи до края на годината следва да бъде активизирана за изпълнение на заявените приоритети за повишаване ефективността по всички направления – наказателноправната сфера, гражданския и административно-съдебния надзор, защитата на обществения интерес и на гражданите.

Постигането на по-висока ефективност следва да се обвърже пряко на всички нива, както в прокуратурата, така и при разследващите органи, с активна работа за повишаване на нейното качество при съблюдаване спазването на основните човешки права, регламентирани в международните актове, Конституцията и законите на страната. Необходимо е и да се задълбочи сътрудничеството и специализацията в рамките на действащото законодателство.

Основен акцент следва да се постави на качеството на прокурорските актове по дела от особен обществен интерес. За целта е необходимо и непрекъснатото повишаване квалификацията на прокурорите и разследващите органи. За всеки прокурорски акт - изготвящият го прокурор – сам за себе си и съответният административен ръководител, да изискват най-висок професионализъм. Това се отнася за цялостната дейност – от образуване на разследванията, респ. отказите за започване на такива, актовете в хода на разследването, и тези с които се осъществява прокурорския надзор, вкл. по линия на инстанционния контрол и при осъществяване на международноправното сътрудничество, исканията до съда и други органи, в т.ч. законовите и проактивни действия за изземване на активите от престъпления, до актовете по същество – постановленията за прекратяване на делата или актовете, с които извършителите на престъпления се предават на съд. Безусловно необходимо е и активно професионално поведение в съдебната зала, по-ефективно упражняване правомощията за сезиране на контролната съдебна инстанция, както и в последната фаза - изпълнението на наказанията и другите принудителни мерки, вкл. и упражнявания за това контрол.

Мерките, които всеки административен ръководител следва да вземе за повишаване качеството на прокурорската дейност и качеството на разследване, са инструментите от вътрешноведомствен характер, които ще спомогнат за изпълнение препоръките на Европейската комисия в юлския доклад за повече присъди по дела за тежки престъпления и особено за корупция по високите етажи.

БОРИС ВЕЛЧЕВ
ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ